

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Efolyóirat árak: Egész évre 10 korona, félvre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyre szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kánizsa István

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatali Osztály-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásba szerint.

SZEMLE.

Ez is egy nagykanizsai specialitás: Hozzák a tejet a városba. Minden ház előtt megáll a tejescsokei. A kocsis leszáll. A nagy kannából kiönti a tejet egy kis kannába, melyet csak ilyen kimérésre használnak. A kocsis száájában ég a makrapipa. Onti a tejet, amennyi csak belefér a kis kannába. Mikor majdnem egészen megtelei a kis kanna, a tej felhabzik, mert hát ez már a tej szokása. Ekkor a kocsis kivieszi a száájából a pipát és elkezdi fújni a habot, hogy sima legyen a tej színe egészen. Arról viszont nem tehet, hogy a füstöt is belefújja a kannába. Mikor a fűjés megtörtént, olyan valamit tesz, amit a hollandiak és más tisztaság iránt érzékeny népek, még — ha dobányoznak is, vagy egyáltalán nem tesznek, vagy csak a zsebkendőnek, mint rendelési helynek a felhasználásával. Aztán megint önt hozzá egy kis tejet, megint fúj — füstöt rá s megint — nem használja a zsebkendőjét. Ez a tiszta tej aztán! Őn haragudónk ezért nyakas olvasó, ha látná?! Ne tegye azt! Örüljön, hogy a kocsis — nem véli el a sorrendet.

Ügyvédjelöltek.

Nagykanizsa, dec. 2.

Tegnap vasárnap délelőtt a budapesti ügyvédi kamara helyiségében az ország összes ügyvédjelöltjei nagygyűlést tartottak, melynek során nyomasztó helyzetük javításával foglalkoztak.

Az ügyvédjelöltség nyomorának főoka az, hogy minthogy valamikor nobile officiumnak tekintették az ügyvédi mesterséget, a legtöbb ügyvéd még ma is a régi jurátusukhoz mérten fizette és fizeti a jelöltöket. Azóta azonban sokban változtak a viszonyok. Az ügyvéd is, de az ügyvédjelölt is a létért küzdő, kenyérkereső lett. Az ügyvédjelöltek fizetése pedig oly csekélység, hogy abból tisztességesen megélni nem lehet. Micsoda páriálet pl. a pesti ügyvédjelölt élete, aki este hatig-hétig húzza az iroda robotját, este pedig előveszi a könyveit éjfélig, éjfélig utánig görnyed a hónapos szobában, rossz lámpavilág mellett tanulva. Nem csoda, ha annyi öngyilkosságról hallunk, melyeket ügyvéd-

jelöltek követnek el, akiknek idegrendszerre felmondja a szolgálatot.

Már eddig is érezték az ügyvédjelöltek helyzetük tarthatatlanságát. Hogy azonban mégsem tették meg a szükséges lépéseket az eredménnyel kevesetgető szervezkedés felé, annak okát abban lelhetni, hogy az ügyvédjelölt ügy gondolkodott:

Mit? Hiszen mindössze három évig tart ez a keserves kinszenvedés. Három év múlva ügyvéd leszek s ha most magasabb fizetésre tudjuk birni a principálisokat, az annyit jelent, hogy három év múlva nekem kell a jelöltjeimnek többet fizetni. Inkább várjunk!

Ezért nyomorogtak az ügyvédjelöltek száz, százhoz korona havi fizetéssel, amelyből egy szigorlat díja csak ötven korona.

A Székely-féle rendelet azonban az ügyvédi irodában való működés idejét öt évre emelte fel, mely a jogász évek esetleges irodai praxisával kilenc évet tesz ki. Oly idő, melyet senki sem mondhat többé átmenetinek. Ez egy fontos szakasza az ember életének, mely alatt a jogász valóságos hivatalnokként él és

Fiatalság.

Irta: Kánizsa István.

Amint beléptek az ajtón, egy sötét folyosó tárult eléjük, melynek végén látszott csak egy kis világosság.

— Egy kis sötét az előszobánk, — szól Emmi apja, — ügybár?

— Önök itt laknak? Itt ebben a földalatti helyiségben, — kérdezte csodálkozva Pál.

— Ugy van, uram. Ennek a folyosónak és ennek a földalatti barlangnak csodálatos története van. Még az apám fedezte ezt fel, aki szenvedélyes geológus volt. Egy alkalommal a Margitszigeten bűvélődött, nyári vakáció alkalmával, mert tanár volt Pesten. Csodálkozva vette észre, hogy egy helyütt a föld óregesen kop, mintha katakomba vagy barlang lenne alatta. Meglepetésből kousatálta, amikor alkalposabban megvizsgálta a területet, hogy egy deszkapad kandiál ki a föld belsejéből. Titokban fölستا a területet és egy különös földalatti öregre bukkant, melyet valamikor talán valami rejtett raktárnak használtak fel. Ebből lakást alkálthattak, melynek én most is hasznát veszem.

Pál nagyon csodálkozott ezen a furcsa beszéren. De sokáig nem tartott bámolata, mert egyszerűen a folyosó végére érték, hirtelen egy ajtó nyílt fel s

parazul berendezett terem küszöbén álltak meg, melyet egy hatalmas csillár tölött meg tündéri világítással.

Az asztal terítve volt, dúsan megrakva minden jóval s ök asztalhoz ültek.

Csupán hárman voltak az asztalnál. Emmi Pállal szemben foglalt helyet, míg az apa nem szant meg a házigazda szerepében a legnagyobb jóindulattal kinnálai Pált.

Előéletül huslevest hoztak ezüst csészében, melyet Pál remegve tudott csak ajkaihoz emelni, mert a szalonnavasorákra gondolt, melyek kised hajlékában várokoznak rá.

A leves után egy zajtalanul lépkedő inas óriás láton finom halat hozott, mely gyönyörű mártással volt felöntve.

A szegény joghallgatónak a halantéka luktetni kezdett, amint est a finom fogást meglátta. Ha nem lett volna előtte az Emmi mosolygó arca, talán nem is tudta volna éhségét túrtörtetni, hogy bele ne kapjon a finom ételbe. De így megvárta, míg megkinnálják, aztán vett csak ki két darabot. Már talán egy éve volt, hogy ily pompás halat nem evett. Egész valója végigborzongott a boldogságtól, a mint az izletes halat villájkára tűzte

Emmi mosolygva nézte vis-à-vis-ja étvágyát és hangosan felnevetett azon a hirtelen átváltozáson,

amelyen Pál arca keresztül ment, amikor a hal után a sötét libapescenyét behozták.

Pál reszkette szurta villáját a libacombsba, olyan szent megilletődéssel, mint ahogy a harcos görög ifju első áldozatának a mellére térdelt. Olyan szent ábitattal, mint amilyennel a szerelmes diák első szeret faragja. Olyan aggódó szeretettel, mint ahogy az első légyottra megy az ember.

Emmi apja feltűmlulta saját magát a szeretetre méltóságban.

— Egyék Szabó ur! Egyék! Na, még ezt a mellett! Ezt a szárnnyat, tessék!

És Szabó ur evett, evett oly lelkesüléssel és boldogsággal, amilyent már évek óta nem érezett.

— Micsoda lakoma! — gondolta magában. Ki hitte volna, hogy ily pompásan végződik a mai este! Istennem...

Tovább nem birt gondolkodni, mert a csokoládétortát hozták.

Mikor előtte fektűd a tortaszélet, ha igazi érzéseit követi, elkezdte vala sirni. — igazán, szívből, kigyagyereken. Mióta nem evett már ilyesmit!

Asztalbotan után, Pál száájában a fekete-kévé édes ízével cigarettára gyujtott, melylyel a házigazda kinnálta meg, hogy egy vastag havannát szítt. Emmi pedig hátra simítva fekete haját, a szongorához ült.

(Folyt. köv)

kell is, hogy úgy tekintse e korszakát mint élete egyik fontos szakaszát.

Be kell tehát úgy rendezni, hogy a fizetések a mostani éhbér helyett olyanok legyenek, melyek tisztességes megélhetést biztosítanak. Horvátországban, Ausztriában sokkal nagyobb az ügyvédjelölt fizetése mint nálunk, ahol az ügyvédjelölt a legmagaraghyatottabb lény a emberi társadalomnak. Nem hivatalnok, nincs is olyan szervezete mint a hivatalnoknak betegség, gyógyítás és más szempontokból, nem is egyetemi hallgató, hanem a kamara protektorátusa alatt voltaképp rendezetlen, — és szervezet hiján kizsákmányolásra alkalmas viszonyok között élő munkás.

Úgy kellett volna szerveznedniök az ügyvédjelölteknek a tegnapi gyűlésen, hogy egy minimális bérskálát állapítottak volna meg, hogy: Egy éves praxis ennyi korona, két éves praxis ennyi korona, három éves ennyi korona stb. havi fizetéssel jár.

Amit a vasárnapi teljes munkaszünetről indítványoztak, azt úgy hiszük, vidéken s így Nagykanizsán sem lehet keresztül vinni. Mert a földművelés elem ilyenkor ér csak rá ügyvédhez menni.

K. I.

A veszprémi püspök — bíboros.

— Saját tudósítónktól. —

Samassa József egri bíboros-érsek halálára megtröcsdét az egyik magyar bíborosság, amely állás a közel jövőben betöltésre kerül. Mint értesülünk, X. Pius pápa a decemberben megtartandó konzisztóriumon bíborossá fogja kinevelni a magyar püspöki kar doyenjét, Heráig Károly báró veszprémi püspököt, aki december 10-én ünnepi pappá történt felszentelésének ötvenedik évfordulóját, a jövő esztendőben pedig püspökké szentelésének huszötödik évfordulóját.

Megye — Város.

(*) A vármegye közgyűlése. December 9-én tíz órakor tartja Zalamegye törvényhatósági bizottsága havi rendes közgyűlést, melynek tárgyszora százötvennyolc pontot ölel fel. E gyűlésen kerül határozat alá a Nagykanizsa—Alsólendva közti helyi érdekű vasút ügye is, illetőleg a végrehajtó bizottságnak segély iránti kérvénye. Itt intézik el a kanizsai dispensaire segély-kérvényét is, valamint a kanizsai felsőbb leányiskola segélyét. Ugyancsak felülvizsgálat alá kerül Matkovics Lajos és Plándor György kanizsai lakosok felelőssége folytán Nagykanizsa város azon határozata, melyet a városi alkalmazottak drágasági, személyi pótléka tárgyában hozott és az ugyancsak az említettek által megfellebbezett azon

határozata, melyet az 1912. évi államszegély felosztása tárgyában hozott. Ezenkívül a megye előle kerül több közintézményünk költségvetése is — jóváhagyás véglett.

(*) Az alapján jelentése a megyei közgazgatásról. A közeli megyei közgyűlésen fog beszámolóit Aray Lajos alispán Zalamegyének augusztus 1. és október 1. közötti közigazgatási állapotáról. A terjedelmes jelentést egész érdeme szerint helyszöke miatt most nem méltathatjuk, de jelentősnek tartjuk azokat a részeit, melyek a sorozás képesen megállapítják, hogy feles számában akadt ugyan Zalamegye területén Valamit azon részeit, melyek közegészségi viszonyainkat ismertelik. Nem a legfényesebben állunk. Alsólendván és még két községben a skarlát miatt az iskolák is be voltak zárva. Ragályos betegség a negyedév alatt 439 esetben fordult elő, mely 51 esetben halállal végződött. A megye területén az említett időszakban 14 öngyilkosság fordult elő. Születtek 4290-an, meghalt 2168. A szaporodás tehát kétfeltesen felül. Csak Alsólendva járása mutat eszökkenést a szaporodás progressiójában. A kedvezőtlen termés miatt az adóknak nagy hátralékok forogtak fenn. Egyes adóban a hátralék 2 millió 300 ezer koronánál többet tesz ki, a megyei adóhátralék is több százezerre rug. A jelentés többi része az állategészségügyről egyes higiénikus intézkedésekkel és a cigánykérdéssel foglalkozik.

Művészetlet Nagykanizsán.*

— Aktuális tanulmány, kapcsolatban egy előadással. —

Végtelen örömmel hallottuk, hogy művészi életet akarunk Nagykanizsán létesíteni, mert állítólag ez még nincs Kanizsán. Mi a közkívánságunk engedve, utánajárunk a dolgoknak és a következőkben számolunk be:

Városunknak már természetűi fekvése is művészi érzékre vall, ami különösen a lakosság vallásos érzületéből, az időjárásból és a katonaság magatartásából lehet megállapítani. Azért tehát már eleve is örömmel jelezhetjük, hogy a művészi életre vonatkozó létesítés nem fog sokat föltre találni, mint hogy a gyöngyeimlétsége az orvostudomány legújabb állása szerint gyógyítható. Intenzív művészet él u. i. városunk falai között és amidőn ezt egyenként felfedeztük, a művészet szent és neves érdekét váljuk szolgálni.

Zene. Városunk legrokonszenvesebb művészi ága. Elengedhetetlen kellő a cigány, a bor és a tánnyerzés. Ujjabb, dekadens felfogás szerint azonban a fekete kávé pótolhatja a bort, a tánnyerzés pedig ilyen pepis. Rendszerint úgy történik, hogy az ember beuagy vasárnap este a Centrálba, elfelejt kiintezni egy pikkolót 16 krajczárért. uyyozdatta leül és rágyujt egy hölgyre meg egy nőtára. Ezzel már művelem is a zenét, t. i. a muzsika után fűtyölök, dörögök, össe-vissza, közben odaszólók a szomszédoknak:

— Ismered? Nem? Na halld!

Aztán, ha jönnek a tánnyérral, ki kell menuem

* E cikk humoros cikk s mint ilyen sem a szerkesztő komoly meggyőződése, sem tendenciózus nem akar lenni.

egész addig, míg a másik asztálhoz nem jutnak. Így rárm és a bandára nézve a tánnyerzés nem jelent semmit. Legfeljebb én egy kicsit túl lelkesímeretesen végzem a biológiai funkciókat. Mint látható, aránylag olcsó művészet, nem is igen komplikált és örvendeten nagy körben van elterjedve.

Szobrászat. Másikép kőfaragás anyagból. Rendszerint úgy történik, hogy az anyagból szobrászati utó követ faragnak. Még csak az a lényeges, hogy a szobor rendszerint egy szimbolikus költiemény, amely nem mindig át jelenti, amit ábrázolt. P. o., ha én megállítottam a juhászt, amikor számon megy, még nem jelenti Petőfit; vagy ha érebetemnek, amikor fűtyöl a szél, nem jelenti Tóth Józsefet stb.

Nagykanizsa érdemes tanácsa azonban minden idég azt gondolta, hogy a szobrászat csak arra való, hogy a rákók a vetésre ne menjenek — a szobrászat egyébként él és virágzik városunkban.

Tánc. A művészek egyike, kollektív művészetlet ág. Azonban inkább kellemes, mint ág. Helyi szokás szerint az urak és hölgyek páronként tánc. T. i. egymással. Klengedhetetlen kellő a lakcippi, egy rezerz gallér és zilált frizura. Politikai jelentősége abban áll, hogy a nők itt már gyakorolják a választási jogot, művészi jellege pedig onnan állapítható meg kétségteleen, hogy legkiválóbb művelői borbélyok és szabótelegények. Él, virágzik és jól van, min a Sama bácsi. Nagykanizsán „Frida” név alatt ismeretes.

Kártya. Helyrajzilag rokon a zenével, mert ugyanott művelhető és mint ilyen művészet. Kiváló tulajdonsága a torc. quartett és contra, ami szintén a zepével való rokonságot igazolja. A pech és a mazli, valamint a bank huszonegy! és a kassza vízszint a kereskedelemmel és a nemzetgazdasággal való összefüggését jelenti. Művelés rendszerint úgy történik, hogy ketten, esetleg hárman leülnek egymással szemben és cifra lapokat dobálnak egymás fölé. Először csendesen, aztán hangosabban. Végül az egyik felugrik és helyi szokás szerint azt mondja: Náci te csasz! mire megkezdődik a játék. Prózi neve ennek porlozkodás, művészi jellegét azonban az kölcsönöz neki, hogy nem az gyöz, amelyik több pofut adott, hanem amelyik kevesebb pénz vesztett. A tapasztalatok azt bizonyítják, hogy még is lehet belőle élni, amely tekintetben fölőtte áll az összes művészeteknek. És éppen ezért örömmel jelezhetjük, hogy városunkban ez a legelterjedtebb művészet.

Nagyjából csak azok a meglévő tényezők, amelyekből — úgy gondoljuk — virágoz művészi életlet lehetne teremteni.

(H—nó)

A patronázs-egylet teatestélye.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, december 2.

A patronázs-egylet tudvalevőleg arra a célra alakult, hogy lehetővé tegye a társadalomnak azt, hogy a büre hajlandó, vagy erkölcsi romlásnak, zilított környezetet hársának kitétt gyermekeket a társadalom számára megmentse, az által, hogy őket züllésre alkalmas környezetükből kiszakítva, egészse

VELMA SUCHARD
Nyersen való
évesre
páratlan.

ges talaja ülteti át, mint a növényeket a kertész. A patronázs egy nemes előlát, — mely ellátása az állami igazságszolgáltatásnak, mert ez megtorló, míg az ment, ez utólag védekezik, míg az megelőz, ez büntet, míg amaz javít — teljes mértékben értékelte Nagykanizsa közönsége, melynek színe-java ott volt a szombatei teaselyén.

A kaszinó nagyertermét egészen megtöltötte az elegáns közönség. — ennek dacára a mulatság bizonyos intím jelleggel bírt.

Kilenc óra után nagyszámban gyűlt már össze a közönség. Csakhamar megszólalt a cigányzene és a hatalmas buff körül is megkezdődött az élet.

A bűfő természetesen teából és szendvicsből állott. Ott működtek közre Vidor Samuné, Kövesdy Bojér Gusztávné, Remete Gézáni, dr. Tamás Jánosné, Révész Lajosné, Rosenfeld Józsefné és Heltai Józsefné.

A kiszolgálást végző urilányok névsora pedig a következő: Heltai Jolán, Vajda Edit, Ötvös Ella, Reinitz Klári, Springler Ilonka, Springer Boske, Beetzky Annuska, Vécsey Ida, Kürthy Rózsika, Lázár Margit.

Tizenegy körül a társaság, melyen meglátzott, hogy feszületül és jól érzi magát, félretette az asztalokat és megkezdődött a tánc, mely csak hajnal felé ért véget.

Különösen nagyszámban volt képviselve az estélyen a helybeli tisztikar és az erkölcsileg, de anyagiilag is kitűnően sikerült mulatságot a rendezőség, főleg Kövesdy Bojér Gusztávné hetek óta tartó munkájának eredményéről lehet tekinteni.

Csak udvariasan.

A kezdődő nagykanizsai szezon egyik mulatságán történt. Nem túl udvarias fiatal ember került egy szép kanizsai leány mellé. A kisasszony lejejtette asztalkendőjét. A fiatalember természetesen azonnal felvette.

Két perc múlva az asztalkendő megint a földre került. A fiatalember meg sem mozdul. A leány barátságosan, de követelőzőleg rámosolyog s a fiatalember egy perc múlva újra lehajol. De fáradsága hiábavaló volt: az asztalkendőt a szép szomszédnő megint lejejtette. A fiatalember meguorta a dolgot s már kifakadt:

— Nem volna kérem egyszerűbb — mondotta a leányhoz fordulva — ha mindjárt az asztal alá ülnek s onnét adogatnám fel a kendőt?

A folytatásról nem szól a krónika.

HIREK.

Petőfi Amerikában.

Az emberszerető szocializmus és a világszabadság legnagyobb hirdetője Petőfi, egy honfitársunk fordításában megjelent a polgári szabadság klasszicus hazájában az Egyesült Államokban, Newyork könyvpiacán. Loew N. Vilmos newyorki hites ügyvéd és közjegyző fordította le angol nyelvre, ki is lehetne más a könyv első költeménye, mint az Apostol (The Apostle), amelyben Petőfi szabadságeszméi, a legrajongóbban és társadalmi berendezkedés ferdeségei a legsötétebb színekkel vannak festve. Azután következik János vitéz bájos meséje (Childe John) és végül Bolond Istók (Simple Steve.) A könyv második részében Petőfi legszebb lírai verseit helyezte el. Mindeniknek meg van az angol mellett a magyar eredeti címe is kifogástalan

helyesírással. Rövid irodalom történeti adatok Petőfiről és egy Glossarium zárja be az értékes művet, mely egy amerikai honfitársunk buzgalimból dicsőséget szerez 100 millió angol előtt a magyar szellemnek.

A költői tehetségű fordító amit emlegettek, Loew N. Vilmos, aki fia nehaj Loew Lipót rabbinak, ki Nagykanizsán és később Szegeden működött. A nagy tudomány rabbi születésének 100 éves évfordulóját a magyar zsidóság fényes ünneppel avatta a f év nyarán és Szegeden az ország legkiválóbb rabbijai méltatták kulturális érdemeit. Az ünnepre megjelent Amerikából Loew N. Vilmos is és megismerkedett Nagykanizsa tudós főrabbi jával dr. Neumann Edével, aki mint a Magyar Izrael szerkesztője ünnepi számat szentelt nagynevű elődjének. Ezért való hálából a fordításnak egy diszkötésű példányát küldte Loew a nagykanizsai főrabbinak a következő sorokkal: „főtisztelendő dr. Neuman főrabbi urnak honfui üdvözléssel és halás előismeréssel a „Magyar Izrael” 4. évfolyamának 5-ik és 6-ik számaival; a fordító: Loew N. Vilmos hites ügyvéd és közjegyző. Newyork város, október 15. 1912.”

— **Kinevezés** Lackó Dezsdó veszprémi kegyes tanítóról házfőnököt és főgimnáziumi igazgatót a megyés püspök a veszprémi püspöki székeszék ülnökévé kinevezte.

— **Nagykanizsaiak a zsidó autonómiaért.** Dr. Neumann Ele, nagykanizsai főrabbi a héten Budapestre utazott, ahol a zsidó autonómiait előkészítő bizottságok ülésén, melyeknek tagja, részt vett.

— **Az eltűnt feleség.** Hujber Mihály az alsó-lendvai járáshoz tartozó Alsóbeszterce községben lakik feleségével. született Stausz Annával és gyermekeivel együtt. A házaspár élete nem volt a legidélisebb. Napirenden voltak a civakodások. A napokban nagyon szívére vette ezt Hujber Mihályné és elhatározta, hogy végez a helyzettel, valamint csinál, hogy vége legyen a red névre terhes házasságnak. Egy este, amikor a család nyugovóra tért, megvárta, amíg a férje elalszik. Mikor látta, hogy az egész ház lecsúszadesdik, óvatosan felkelt, lábujjhegyen kilopóztott a szomszéd szobába, ahol ruháit tartotta. A legnagyobb eszében, zyeria világ mellett felöltözött ünneplő ruhájába, új fehérműt, ünneplő szoknyát, új, gombos cipőt, ünneplő kendőt vett fel, egy káskút a halálba. Azután még egy pillantással végig nézte a családi otthonát és csendes léptekkel kiment a kapu. Meg sem állt, míg a Mura partjág nem rt. Itt levette a nyakendőt és a gombos cipőket. Eenyit állapított meg a csendőri nyomozás. Minden valószínűség szerint az elkeseredett feleség, aki azóta elő nem került, öngyilkossági szándékból beleugrott a Murába.

— **Elveszett gyermek.** A pacsi járásbíróshoz tartozó Nagyrada községben Németh Mihály földművesnek Lajos nevű gyermeke a szülői háztól eltűnőzött valahová s azóta nyoma veszt. Szülei attól tartanak, hogy valami szerencsétlenség írte a fut, s annak eltűnéskor barna kabát, kék ing és zöld kalap volt.

— **Építő bizottsági ülés.** Nagykanizsa város építészeti bizottsága pénteken gyűlést tartott. Ott új házépítésének engedélyével foglalkoztak. A házak legnagyobb részét a Rákóczy- és Vörösmarty-utcában építik. A bizottság a tanács elé pártolólag terjeszti az építési engedélyeket.

— **Hűtlen feleség.** Szemlies József nagykanizsai péksegéd a tavasszal elmebetegségre esett és Pakrára szállították. Most gyűjtött csak fel néhez bajából és hazatérve szomorúan látta, hogy felesége, míg ő távol volt minden holmival, butorral meg-szoktú. Mint később megtudta felesége egy Takács József nevű kanizsai állásnélkü emberrel Fiumében van Lopásért jelentette fel.

— **Országos vásár.** Ma volt a Mikulás-napi országos vásár. A vásáron előfordultak a szokásos lopások. Marhek Tamásné zsebéből loptak ki hat koronát. Két notórius vásári tolvajról előlítottak.

— **Villamos világítás Zalaszentgróthon.** A zalaszentgróthi villamosművek munkája a befejezéshez közeledik. Már az egyes magánházakba vezetik be a vezetőkötet s rövidesen a művet megnyitják. A kis Zalaszentgróth tehát a technikai haladás terén kimegyet Perlakot és Alsólendvát megelőzte.

— **Az „Edison” moziban szerdán és csütörtökön fényes előadás fog tartatni.** Bemutatóra kerül 7 remek szép kép, melyből csak egyet emlegetek meg, melynek címe: „A tiszt kardbajt.” Kátóna dráma 3 felvonásban. Elsőrangú színészek játsszák a nagy drámát. Az „Edison” moiról bátran elmondhatjuk, hogy a másik két moit felülmúlja, mert egyik sem mutat be oly érdekes és tanulságos gyönyörű tiszta képeket mint az „Edison.” — Azért ajánljuk a n. é. közönség szíves figyelmébe.

— **A NAP a magyar újságírás szeszácója.** Tessék elolvaini és feltűnően megjegyezni róla, amint hogy azonnal konstatalni fogja azt is, hogy A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszmék és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és tiszteletlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Dr. Hajdu Miklós társzerkesztő Munkatársai: a magyar újságírás kitűnőségei. Peldányszáma amerikai újságéi: 155.000 példány naponként. Egy szám 6 fillér. Előfizetési ár: egy évre 18 korona, félévre 9, negyedévre 4 korona 50 fillér, egy hónapra 1 korona 60 fillér. Minden jó magyar fiússzen elő A Nap-ra!

A sült galamb

ma már csak a példabeszéd. Ha valahánem sikert akar elérni, akkor foglalt koznia kell az ügyvel! Ha eladni akar, ha venni akar, célját csakesély munkával, kovés pénzért elérheti. Adja fel a szükséges hirdetését a ZALAI KÖZLÖNY-nek, hol hirdetésre őső tarifa mellett, pontosan az ún által kijelölt helyen és formában fog megjelenni.

Tervezett díjmentesen készítünk

Karácsonyi hirdetéseket

olós díjsszámba szerint vess fel

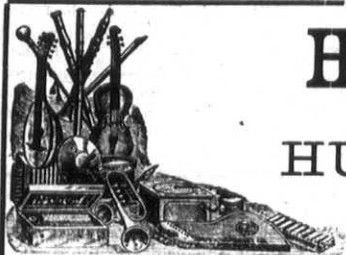
- iparrésztelt,
- kereskedőtelt,
- iparrállatásotelt,
- pénzügyésztelt,

A

Zalai Közlöny kiadóhivatala

Nagykanizsa, Deák-tér 1.

Az alkalmi díjsszába a december hónapban megjelenő bármelyik számra érvényes.

HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

Isőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétellel. — Kezeskedek arról, hogy csakis jó és az értéknek megfelelő hangszereket szállítok, onnélfogva megengedem a kieserlést ha az 3 napon belül az átvétel után történik. — Megsértett árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor.-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor.-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűvonók: 1, 1.50, 2, 2.60, 3, 4 kor.-ért. Hegedűvonók fennambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűtokok: 6, 7 60 kor. és feljebb. — Hegedűtábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1.40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10% -kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 1.60-tól 3 kor.-ig — Cellovonó fennambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{3}{4}$ -es 72 kor. $\frac{1}{4}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Czitorák.

Primitora, jávorfa, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Primitora palizander-tető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Primitora egész 64, 70, 80 kor. — Koncertitorák a fent felsorolt minőségben is, azonban drábjá 4 koronával drágább. — Magyar népczitorák közönséges kivitelben, egész-kótás 9 kor., jobb minőségű, fél- v. 10 kor., díofa tetővel 12 kor., utanz. palisándfából 14 korona.

Rézfuvohangszerek.

Minden rézfuvohangszer la 3 cylinder géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászkürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt 60, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok C vagy B, 110 120 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatifából ujezúst billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolófúvók: 5.20, 5.60, 6.40 korona.

Klarinettek.

Fekete granatifából, ujezúst billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz fabroncsal 10 csavar 56 kor. — Nagy dob rézabroncs és 10 csavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Huzóharmonikák.

Huzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjárta fuvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitűnő hanggal, drábjá 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háromsoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfélon és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyre szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kanizsa István

Kiadója:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

SZEMLE.

Mikulásnap. Az ezerkilencszáztizenkettedik év Mikulása putnyóban kardokat és kiköszörült bajonettakat, átöngő száju ágyukat és ropogó Maulchereket hoz a jó kis gyermekeinknek. Megrázza a szakállát és — hipp-hopp — ezer meg ezer kis halott emberke potyog ki belőle, beleszól a putnyóba és — hipp-hopp — egy kis kolértárat a jó kis gyermekek cipőibe. Az ezerkilencszáztizenkettedik év Mikulása véres szemű és gonosz férfi, akinek ábrátta nagyon-nagyon hasonlít a régi népek barcos isteneihez. Csak vigyázzunk, hogy bele ne rakjon a putnyóba és végkép el ne vigyen bennünket a földszinről. — Országos vásár. Hétfőn volt, de semmi különösebb élűléseket nem jelentett. Valamikor a korzó két oldalán állottak a hatalmas sátrak és a korzón hullámzott fel-alá a közönség. Amióta a marhapiacra szorították, nagyon kevesen mennek el oda. Ez a vásáros sorsa a világon. A középkorok „messe”-i kereskedelem és kultúra jelentékeny faktora. Aztán jön a vasút és a forgalom tökéletesítése gyors közlekedési eszközökkel. A vásárt mindinkább alább hagy jelentős és fontos lenni egy vidék életére. Utóljára megszűnik nemzetgazdasági tényező lenni és látványosság számba megy.

Adventkor.

(V. L.) Ebben a nehezen virradó téli időben az éjszaka fátyola még erősen ráterül a falvakra, amikor megszólalnak a templom harangjai és hajnali áhítatra hívják a hívőket. A templomok misztikus fényt hintenek bele a sötétségbe és mintha még azok lelkére is hatással lenne ez, akiket a szkepszis tart karjaiban. Boldog, akinek hite van, boldog, aki bizik a jövőben.

Bizzunk-e a magyarság jövőjében? A legutóbbi népszámlálás adatai szerint tízmillió magyar volnánk s ebben a hazában az összes nemzetiségekkel számítva, mi vagyunk abszolút számerőben. Talán nem nemzeti hivatkozás ha azt mondjuk, hogy inferioritásban is.

Csakhogy ne bizzuk el magunkat! A mostani Balkán háború megmutatta, hogy kis nemzetek nemzeti lelkesezése mily óriási tényező. Hogy sokszor nem a számok, hanem a nemzeti lelkesezés beszél. És vajjon nincs-e minálunk sok tünet arra, hogy a nemzeti

lelkesezés lángja nem lobog már úgy a magyarban mint eddig. Ha csak azt nézzük, hogy mily sivár közönnyel nézzük a közviszonyok zavarát, az alkotmányos gépezet megakadását, lehetetlen nagy szomorúsággal erre nem gondolni. A nemzeti fellendülés elmúlt szép idejére, amelyet a korszellem nivellál, mondjuk az általános nagy emberszeretetre.

A nemzeti eszme amugy is fakulóban van. Várásza elvesz és csak ifju, fejlődni, tért foglalni akaró nemzetek hatalmas lendítője még most is. Egész Európában végig száguld a kozmopolita érzés új uralkodó eszméje, még leginkább megkímélve a kontinensen Németországot és a sziget Albiont. Azok a jelszavak, amelyeket nemzetközileg a munkás-ság követel, az általános emberi szeretet érzelmeinek kedvezőek, de a nemzeti eszmének kárára vannak. Azért esik gondba sok nemzete nagyságáért aggódó hazafi, mikor a jelszavak nálunk oly hatalmasan kopogtatják a közéletnek minden ajtaját. Ki volna olyan botor, hogy a haladástól elzárkózzék és egy európai uralkodó szellemnek ellenálljon, ám mégis a nemzeti érzés megmenté-

Fiatalság.

Irta: Kanizsa István.

A zongora hangjai szeliden szállottak tova. Emmi apja kiment és Pál odalát Emmi mellé, nézte mily legyen sziklanak a leány fehér ujjai a billentyűkre és teljesen átengedte magát az édes ellágyulás boldogságának.

Emmi Chopin játszott és a zene, melyben a fájdalomnak minden édesége és a titokzatoságnak minden búbája könnyes szárnnyakként ragadják a lelket eliziumi mezők felé, úgy hatott Pálra mint lelkeknek teljes átalakulása. A zenének, különösen a zongorának ezt az inkarnacionális hatását csak az érezhette át, aki könnyes szemmel átvirrasztott ójszakák keserűségét hordozván szívén, bolyong a főváros piszkos utcáin s betéved egy hatalmas bíróság szűke udvarára, ahol egy emellett zongoránál láthatatlan újjak Mozartot játszanak; aki megátokorra a sorost, az életet, az anyát, ki világra hozta őt, érzi, amiut a lolkére szakad a nyomorult emberi életnek minden botor kicsisőysége, akinek lelke a fájdalom megveszethetetlen horizontjának ólmos fellege. — és egyszerre egy elegáns kánvához teraszával találja magát szemben, ahol egy vonós kvartett bábájos klasszikus zenét játszik; aki mintha a diszharmonia titkos desinai özneik, azok a desinék, kiknek ujjai az egyvelőbe markolnak és a szív legmélyebb seibebe agynak bele, éjjel utcáról-utcarra bolyongva, megáll egy

fehér leányzóba ablaka előtt, amely mögött egy tisztá, fehér lélek Mendelssohn dallamain mereng; aki laktető halántékára szorított ököllel fekszik hónap-szobája diványán, szemé előtt megnyílik az emberi sors rettenetes órvénye s ekkor egy katonabanda vonul el az ablaka előtt. Saját szenvedésünk finomítja meg lelkünket és ad könyveket a dallamokhoz, színezést a rég halott költő síró motívumaihoz.

Pál is felszakadni vélte lelkét és úgy érezte, hogy az a hidegség, melyet az élet nyomora fagyasztott szívére és ajkára, Emmi közelében könyvekre és szerelmes szavakra olvad fel.

Emmi, kinek bársonykék haja acélos reflexben feldelt el a villanyfényt, énekel a zongora hangjai mellett:

Ah, nézd szerelmes lányka beteg a holdagár,
A fák sötét lombjára, pihégyve halmi száll.
Beteg az ég, a csillag és beteg vagyok én,
Ah, szörnyű betegséggel vívódd, vak remény.

— Ki írta ezeket a sorokat? — kir-José Pál

Emmi megfordult a székre:

— Ezt egy fiatal beteg költő írta, aki fiatalon fog meghalni.

Oly különösen csengettek szavai! Pál úgy érezte, mintha róla lenne szó. Mintha ő lenne az, akinek fiatalon, nyomorultan kell elpusztulnia, mielőtt nagy álmait valóra válthatta volna.

Azután beszélt, beszélt, beszélt Emmihez, maga sem figyelve, miről, mit, ami szívére, ajkára jött. Beszélt fiatalága nyomoráról, nagy álmairól, Emmi-

ről, kit részesező akart tenni az eljövendő dióségnak. Beszélt, beszélt, majd egy boldog perobez elragadtatva onlottak egymás karjaiba.

Egy rendőr meglökte Pált:

— Mit ácsorog maga itten?! Itt nem lehet aludni! Ha álmos, menjen haza!

Pál jédten dörzölte meg szeméit. Ott állott a parlament mellett. Háta mögött a deszkapalánk, melyhez támaszkodott, amikor Emmi apjától meglátta. Alomittan nézett körül, mire a rendőr, látva, hogy intelligensebb fiatalabber áll előtte, valamivel szelidebben szólt:

— Nos, kedves uram, önt elnyomta egy kissé a büzség! Menjen csak szépen haza, mert éjjel körül jár az idő!

Szabó Pál megborzongott egy kissé, majd összeszedte lelki erejét, kószott a rendőrnek és a Duna mellett megindult haza, a Lipótvároba.

Ejzavak volt egészen. A csillagok fényes lánggal égtek a budai hegyek csucsein és Pál sokáig, sokáig nézte a Dunán hőlompólygó ködöt. Sokáig és áhítattal nézete bejéje, mintha még most is álmód-nék, mintha kibontakoznék onnan egy mesebeli tündérbáj, a furcsa hajólegényével, a hamásna apával és egy édes, megértő leánnyal, miutha ott kavargott volna a finom és opálos ködben a kitűnő vacsora illata, a havanna előkelő füstje, Emmi acélosbársony haja, a zongora továbbelőző muzsikája és egy pillanatyai, egy tulontuli boldogság gyorsan tovaszálló, ellilánó emléke.

(Végső)

sére kell törekednünk. Ez volt az az óserő, ezer évig, legyen ezután is. Lehetetlen emberi természetünk szerint, hogy a nemzeti karakter feláldozásával, egyéb téren is ne veszítsünk.

Most, mikor hamar ereszkedik rá a tájra az esti sötétség, most, amikor a hajnal virradásába beleszól az adventi harangszava, most, amikor ebben a ködös időben a nemzeti nagyság-szimbólum erejét élénk tárják, most, gondolkozzunk, elmékedjünk azon, hogy a faj szaporodása, a nyelv tőrfoglalása, egyttal jelenti-e, a nemzeti erőnek szaporodását, a nemzetnek tőrfoglalását? És ha nem jelenti, akkor tegyünk róla, mindenki a magas hatáskörében, hogy a nemzeti eszménynek fénylő csillaga ragyogjon fel újra.

Vajon ilyen adventből következnek-e a nemzeti megváltás újjászületése, vagy legálább régi nemzetiségjeseimnek új és díszőbb korszaka!

Zalamegye állategészségügye aug. 1-1-1.

Az állapán jelentése.

As állategészségügyi viszonyok a lefolyt időszak alatt kedvezően alakultak nemcsak abból a szempontból, hogy a ragadós száj és körömfájás, amely az előző időszakban még két községben fellépett, teljesen megszűnt s az ivarszervi bolyagos kitünetek nem fordult elő esete, hanem azért is, hogy a többi állati betegségnek kevesebb esete merült fel, mint az előző időszakban és a lefolyt időszak végén kevesebb község maradt fertőzve mint az előző időszak lejártával.

Előfordultak a lépfene, veszettség, ragadós száj és körömfájás, rühök, sertésorban, sertésvész, takonykór mintegy százötven esetben.

Előfordult gümökör, tetous, mélylykór és más állatbetegségek is, de csak kisebb számban.

A vármegye területén megtartott állatvásárok forgalma s esakörtörnyai járás egyes vásárain, Zalaegerszeg és Nagykanizsa r. t. városok állatvásárain emelkedett; a vármegye területén megtartott többi állatvásáron most is közepes volt.

A marharkodó állományok forgalma élénkebb volt az előző időszakhoz képest az alsólendvai, esakörtörnyai, perliki járások, valamint Nagykanizsa és Zalaegerszeg r. t. városok marharkodóin. A többi rakodókon a forgalom közepes volt.

A magán mén-vizsgálatok az alsólendvai, esakörtörnyai, letenyéi, nagykanizsai, novai, pacsai, perliki és zalaegerszegi járásokban megtartottak és 147 magánmén körül 88 nyert igazolványt.

Öngyilkos szobafestő.

Megölte az alkoholt.

— Saját tudósítónktól.

Csak a második tr. a „Zalai Közlöny” Szemléje arról a pusztításról, melyet a nagykanizsai alsóbb osztályok tagjainak sorában az alkohol, a pálinka véghez visz. Most pedig egy olyan öngyilkosság történt, melynek okát szintén semmi másban, mint az alkoholban találhatjuk meg.

Bruceus József szobafestő állandóan részegkedett. Nem volt már fiatalember, már az ötven év körül járt, de a pálinkától nem tudott megszabadulni, az ivás rossz szokását nem tudta abban hagyni. Három felöntött fia van és felesége, de ezekkel nem tudott öszefekülni, éppen azért, mert állandóan ivott.

Külön ment tehát lakni Vizsteller Edőnének a Kőlcsey-utóban lévő lakásába. A szegény házúppel együtt egy szobában lakott; az egész ház ugy ismerte mint olyan embert, aki sokat koreshelne, de még sines semmija, mert minden pénzét a torkára költi. Bár csak két hónapja lakott mint albról új helyén, mégis az egész háznak tartozott már: koszt-pénzrel, lakáspénzrel. Ugylátsik ez keserítette el anyjira, hogy szerdán reggel végtelen tetre határozta el magát.

Vizsteller-né szerdán korán reggel háromnegyed öt tájban kiment a piacra leányával együtt. Bruceus is közös szobában maradt. A házbeliek valomlása szerint nem volt részeg szerdán reggel, kedden este sem, nem ivott semmit. Ugy látszik józanságában szörnyű vizsztalhatatlannak látta helyzetét, ezért elhatározta, hogy végez magával.

Még sötétben felkelt, felöltözött, s óvatosan, hogy a házúppe nem lássa, egy tuskót cipelt be a lakásba. Az ajtó becsukta, a tuskót pedig oda-állította az ajtó elé. Aztán egy kötelet erősített az ajtó egyik szegőre és elrugta magától a tuskót.

Nemokára hazajött a piacról Vizsteller Irén, Vizsteller-né lánya, aki, amikor kinyitotta az ajtó, rémületen látta, hogy azon egy ember lóg. Rémületében sikítva szaladt ki az udvarra.

— Bruceus felakasztotta magát! — sikította, mire a házbeliek öszszeszaladtak, a szerencsétlen mázolt levagták a kötélről, de már akkor halott volt. Hívták a rendőrséget és az először dr. Rác Kálmán városi orvos már csak a halált konstatálhatta. Holttestét átzállították a hullaházba.

Az új törvénykezési palota.

Miniszteri küldöttség készíti a tervrajzot.

— Saját tudósítónktól.

Nagykanizsa, december 5.

A régi, sárga és a modern kor igényeinek nem egészen megfelelő igazságügyi palota napjai megvannak számlálva. A ház a Bathány-Stratmann herceg tulajdonát képezi és tőle bérlti az állam. A bérlési szerződés 1916-ban jár le. Akkorára az új igazságügyi palotának készen kell lennie, mert az állam a szerződést nem akarja megnyújtani.

Kedden járt itt az igazságügyminisztérium kiküldött bizottsága, mely meglekintette az új palota számára kiszemelt helyet. A bizottság tagjai Závosty István igazságügyminiszteri osztály tanácsos és Jablouszky J. műszaki műépítész voltak, akik Závody Albin kuriai bíró, a nagykanizsai törvényszék elnökének vezetésével meglelt megvizsgálták a fogház területét és a posta területét. Mert az új igazságügyi palotát a régi posta helyére akarják építeni, még pedig egy frontban, úgyhogy a törvényszék homlokfala a fogház és a posta helyén húzódna.

A bizottság, miután bejárta az egész területet Véssey Zsigmond polgármesterrel is megjelent és vele az új igazságügyi palota kérdéseiben hosszasan értekezett. A szemle alapján fogják most a tervrajzokat és építési terveket elkészíteni és mielőtt a postaeépület lerombolják, talán 1914-ben, rögtön hozzá fognak az építéshez! Ugy, hogy az új törvény-széki épület 1916-ra valószínűleg meglesz.

HIREK.

Az Irodalmi és Művészeti kör felolvasásai.

A nagykanizsai Irodalmi és Művészeti kör igazgató tanácsa tegnap gyűlést tartott

a város háza tanácstermében Horváth György főgimnáziumi igazgató elnökelete alatt. A gyűlés elég népes volt és előkelő gondolkozású hölgyek is többen vettek részt benne. A hangulat most nem volt elégikus, hanem inkább önzertese. Mert bár szemére vetik, hogy sem élni, sem meghalni nem tud az egyesület, az elsőnek cáfolatúl büszkén hivathozhatik azokra a szépirodalmi, bölcséleti, közgazdasági és tudományos előadásokra, melyekkel ezek hosszú sora óta egyedül — a gáncsoskótól nélkül — szolgált Nagy-anizsa kulturéletét. Ennek tudatában pedig nem tartja helyén valónak a megbalást.

Bizik a közönség műveltségre való törekvéseiben és izlésében, mely továbbra is megerőszi felolvasásainak a közönség érdeklődését.

A felolvasások Dr. Neumann Ede elnök intézkedése folytán az idén dec. 15-én *Eötvös ciklussal* kezdődnek. Tudvalevő ugyanis, hogy a nagy gondolkozónak: akinek munkájával Európa először vett tudomást a magyar kulturáról, 1913 ban lesz születésének száz éves évfordulója. Az Eötvös ciklus mintegy 3 előadást foglal le.

A felolvasások egyéb helyiség hiányában a főgimnázium tornatermében fognak megtartani, mit e célra a Horváth igazgató ur előzékenysége ajánlott fel a Körnek Igaz, hogy ez a „kérdemesült kaszárnya” nem kulturpalotának való, de hát a cél az az avatja Dr. Neumann Ede főrabbi alelnökön kívül, aki lelkesen terjesztette elő a felolvasásokra vonatkozó ügyeket hozzászóltak a hölgyek kövél Vidor Samuné, Kövesdi Boér Gusztávné, Lajpözsig Antalné urnők és Hofrichter Emma urhölgy ki művészeti hegedűjátékával mindenkor önzellenül működött közre a Művészeti kör felolvasó estélyein.

A felolvasásokon a Kör tagjai és a középiskolai tanulók díjtalanul jelenhetnek meg, míg a közönség többi része személyenkint 20 fillér belépő díjat fizetnek.

Az első felolvasó Kovács Antal főgimnáziumi tanár lesz, kinek tudománya és előadói kvalitása már több élvezetes estét szerzett a közönségnek. Tárna.

— Távíróvizsga. Tegnap a nagykanizsai déli vasuti állomáson a Déli vasutnak több napidája: távíróvizsgát tett. A vizsgán, melyet Zimmermann Gusztáv vezetett, az összes napidíjasok szerencsésen kerestül mentek.

— Új huszárszázadok Zalamegyében. Az új vödörreform életbe léptetésevel magyarul változás áll be a magyar királyi honvédszázadok elhelyezésében is. — Mint értesülünk, a honvédszázadok helyőrségei már a közeljövőben a következőképpen fognak megváltoztatni: Az 1-ös honvédszázad Budapest és Vácot lesz elhelyezve (eddigi állomáshelye Budapest és Kecskemét volt), a 6. honvédszázad új állomáshelye Érsekújvár és Pápa lesz az eddigi Vác és Érsekújvár helyett. A 7. huszárszázad Keszthelyre és Zalaegerszegre kerül az eddigi Pápa és Zalaegerszeg helyett. A pécsi 8. huszárszázad Pécsét és Baján fog állomásozni; az ezred eddigi állomáshelyei Pécs és Keszthely voltak.

— **Szerencsétlenség a vonarvashegyi vasútiállomáson.** Az elmúlt napokban nagyobb mennyiségű bort szállítottak a vonarvashegyi vasúti állomásra. A hordók átrakásánál körömködött Barasi Márton keszthelyi lakos fuvarozó is. Amidőn a szakórtól a hordókat lecsusztatták, egy telt boroshordó Barza bal lábra esett a sztr. elterít. Sulyos sérüléssel a helybeli kórházba szállították.

— **Kisgazdák a többletterelésért.** A múlt évben Baranya, Békés, Pószony, Nyitra és Kisküklüllő megyékben 20—30 községben 9—33 olyan kisgazdát választottak ki, akik az ottani gazdasági egyesület ellenőrzése alatt végeztek kísérletet oly módon, hogy egy holdat métrágyáztak 150 kg. superfoszfáttal, egy holdat pedig trágyázatlanul hagyták. Baranyamegyében a métrágyázott kat. holdon termelt átlagosan 1068 kg. búza, 1564 kg. szalma. A métrágyázatlanon termelt 971 kg. búza, s 1463 kg. szalma. Terméstöbblet 97 kg. búza és 101 kg. szalma, a rosznál pedig a terméstöbblet 141 kg. szem. Békés megyében termelt kat. holdanként 1247 kg. mag, métrágyázatlanul 1081 kg. Az átlagos többlettermés tehát 166 kg. mag. Nyitra megyében termelt 1395 kg. mag és 1691 kg. szalma, a métrágyázatlanon pedig 799 kg. mag és 1470 kg. szalma. Többlet termés tehát a búzánál 153 kg. mag. és 224 kg. szalma, a rosznál pedig 120 kg. mag és 311 kg. szalma. Pószony megyében termelt a métrágyázott területen 909 kg. mag és 1253 kg. szalma, a métrágyázatlan területen 734 kg. mag és 1154 kg. szalma tehát a terméstöbblet a búzánál 175 kg. mag és 99 kg. szalma, a rosznál 136 k. mag és 264 kg. szalma. Kisküklüllő megyében a rendkívül rossz időjárás és rengeteg sok éger csaknem 'önkre tette a vetéseket, mégis a métrágyázás javára megállapított a búzánál 84 kg. szem terméstöbblet. Ezen kísérleteket tehát több 100 kisgazda végezte, s egyetlen-egynél sem fordult elő, hogy a métrágya terméstöbblet mindentől oly nagy volt, hogy leg-szább 50—100% -al nagyobb hasznot adott, tekintet-telgama körülményre, hogy 1 kg szuperfoszfát ára csak 9—10 korona, holott ugyanolyan sulyu búza ára 20—24 korona.

— **Ügyvédjelöltek ankétja.** Az ügyvéd-jelöltek országos egyesülete december 1-én az Ügy-védi Kamara helyiségében az egész ország ügyvéd-jelölteit részvételével értekezletet tartott az egysé-gesítet bírói és ügyvédi vizsgákra vonatkozó törvény-tervezet tárgyában. A gyűlés egy memorandumot fo-gadott el, mely az ügyvédjelölteket érdeklő összes kérdéseket felföldeli és különösen határozott állást fog-lal az ingyenes 1 évi bírósági joggyakorlat ellen s kivánsa, hogy az ügyvédjelöltek korlátolt kamarai tag-ságot kapjanak, szabályozza a munkaidőt, szabad-ságot, fizetési minimumot és vasárnapi munkaszünet-et és a foglyalmi bíróságot. A zalaegerszegi kamara nem képviseltette magát a gyűlésen. Több felszólalás után elhatározták, hogy a memorandumot az összes kamarának megküldik.

— **Akinek az életkora a bűne.** A szombat-helyi gyermekmenhelyből tegnap egy fiatal, alig 15 éves leányt kísérték át a rendőrkapitányságra. Horváth Rozának hívják a leányt s az volt a bűne, hogy — el-múlt 15 éves. A törvények értelmében ugyanis a menhely csak 15 éves koráig gondoskodik az élet szerencsétlenségéről s Horváth Róza tegnap mult el 15 éves. A szerencsétlen fiatal leányt a menhely gond-noksága átadta a rendőrségnek, ahonnan ma illeté-gi helyére, a zalaegerszegi Letenyére toloncolják.

— **Utóállítás.** Ma délelőtt volt az 1912-i végző utóállítás. Főleg apákat vizsgálták meg, hogy rajjon fenforog-e egyeseknél a keresztelptelenség, vagy?eem.

— **Uránia.** "Hóttón" este Földes Miklós tanár az orosz-japán háborúról olvasott fel az „Uránia”

mozgófénykép színházban, ahol ekkor vetített képek keretében az egész háborút bemutatták.

— **Tartalékos rendőrkapitány.** Kaposvári írjak : Dr. Stec rendőrkapitányt kelmetlenül meg-velepetés érte a minap. A rendőrkapitányt, aki egy szatmárnemzeti ezred tartalékos tisztja, behívták fegyver-gyakorlatra, holott a rendőrkapitányokat, főszoftga-bírákat és polgármestereket még mozgósítás idején sem szökták behívni. A behívásának oka az, hogy egy városi hivatalnok elfelejtette a rendőrkapitányt bejelenteni, amiért is most fegyelmi eljárás indul meg ellene.

— **Belőttek az ablakon.** Holzer Gábor Magyar-utcai kocsmáros az éjjel nyugodtan pihenőre lért. Az egész ház lecsöndesedett már, a kocsmát is bezárták. Alig egy-két óra múlva azonban egy lövés durranására riadtak fel. Holzer kiment meg-neézni, hogy mi történik, de a sötétségben nem látott senkit sem. Reggel, amikor alaposabban megvizs-gálta a kocsmát, látta, hogy az egyik ablakon egy díonszögny luk van. Holzer azt hiszi, hogy az éj-szakai merényletet egy rosszakarója vagy ellensége követte el.

Irodalom.

— **A „Vasárnapi Ujság”** december 1-i száma feltűnést keltő érdekes képeket közöl a harc-teréről, Albánia most emlegetett pontjairól, (Bunda Jonó albániai cikkével), Prohászka és Edl Tivadar konzulokról, a Nemzeti Színház újdonságáról, Stefánia hercegnő oroszvári vadászatról, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Bertha Sándor, a most elhunyt kiváló író és zeneszerző cikke, Szende-Dárday Olga és Barrie Rogénye, Szép Ernő cikke, Schöpfung Aladár szin-házi cikke, Lányi Sarolta verse. Egyéb közlemények: Bertha Sándor nekrológja és arcképe s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték, stb.

— **A „Vasárnapi Ujság”** előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb új-ság a magyar nép számára, félévre két korona 40 f.

— **A Magyar Figyelő** most megjelent 23. számának élén találjuk gróf Tisza Istvánnak nagy-érdékű cikkét „Az osztrák németek közlekedéséről”. A külpolitika kérdéseit Kéri Pál „Szerbek és atab-nök” és Adorján Andor „Bulgária és a háború” című dolgozatai viszik bele a számba. Kádár Gusztáv igen érdekes szempontokat ismertett az amerikai ma-gyarságról. Turóczy-Trostler József „A magyar reform korszak német költőjéről” értekezik, dr. báró Szent ereszty Zeigmond pedig az aviatika legújabb állását ismerteti. A szépirodalmi részben Eibey Árpád és Krudy Gyula novelláit találjuk Irodalmi tárgyú po-lemikák és aktuális folyóiratszek egysziki ki a gaz-dag számot. — A Magyar Figyelő szerkesztősége és

kiadóhivatala Budapest, VI., Andrásy-ut 16. sz. Elő-fizetési ára egész évre 24, félévre 12, negyedévre 6 korona

— **A NAP a magyar ujságírás szemá-ciója** Tessenek elolvasni és feltétlenül meggyőződik róla, amint hogy azonnal konstataálni fogja azt is, hogy A NAP a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszmék és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és törhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Dr. Hajdu Miklós társszerkesztő Munkatársai: a magyar ujságírás kitűnőségei. Peldányyszáma amerikai ujságéi: 155.000 példány naponként. Egy szám 6 fillér. Előfizetési ár: egy évre 18 korona, félévre 9, negyedévre 4 korona 50 fillér, egy hónapra 1 korona 60 fillér. Minden jó magyar fiússzen elő A Nap-ra!

HIRDETÉSEK.

A sült galamb

ma már csak a példabab-szédő. Ha valakiben sikert akar elérni, akkor foglal-koznia kell az ügygel. Ha eladni akar, ha venni akar, célját csekély munkával, kevés pénzért elérheti. Adja fel a szükséges hirdetését a ZALAI KÖZLÖNY-nek, hol hirdetésre olcsó tarifa mellett, pontosan az Ön által kijelölt helyen és for-mában fog megjelenni. Tervezett díjmentesen készítünk o o o o o

Karácsonyi hirdetésekot

— olcsó díjazásban szerint vess fel —

iparcsalóti,

karácsondóti,

iparrálatatol,

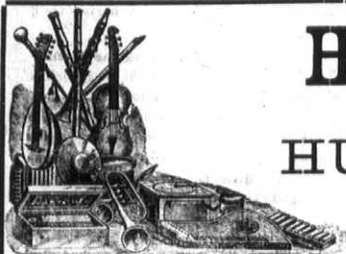
pószintóztóti,

Zalai Közlöny kiadóhivatala

Fagyantassa, Deák-ter 1.

Az alkalai díjazásban a december hónapban megjelent hármelyik számára érvényes.

MILKA
Suchard
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDE

HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétellel. — Kezeskedek arról, hogy csak jó és az értéknek megfelelő hangszereket szállítok, ennél fogva megengedem a kicserélést ha az 3 napon belül az átétel után történik. — Megsértett árakat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor.-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor.-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűvonók: 1, 1.50, 2, 2.60 3, 4 kor.-ért. Hegedűvonók fémambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűtokok: 6, 7.60 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1.40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Lakacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 1.60-tól 3 kor.-ig. — Cellovonó fémambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{1}{4}$ -es 72 kor. $\frac{1}{2}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Üzitorák.

Primoitora, jávorfa, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Primoitora palizander-tetővel és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Primoitora egész 64, 70, 80 kor. — Koncerteitorák a fent felsorolt minőségben is, azonban drjba 4 koronával drágább. — Magyar népcitorák közönséges kivitelben, egész-kötés 9 kor., jobb minőségű fél- v. 10 kor., díófa-tetővel 12 kor., utánsz. palisándefából 14 korona.

Rézfuvohangszerek.

Minden rézfuvohangszer la 3 cilindor géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászkiürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt 60, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok O vagy B, 110 120 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatifából ujezst billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 35, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolófüták: 5.20, 5.60, 6.40 korona.

Klarinettek.

Fekete granatifából, ujezst billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz faabroncesal 10 csavar 56 kor. — Nagy dob rézabronces és 10 csavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Huzóharmonikák.

Huzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjárato fúvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitünő hanggal, drjba 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háromsoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előzetes árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyos szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kánizsa István

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

SZEMLE.

A kaszárnyák előtt ijedten, kétségbeesetten tolonganak a szülők, testvérek, rokonok. A mozgósítási hírek, melyeket, mint tízes röppontyúkat ergetnek a levegőbe, a zalai falvakban is érthető zavart idéznek elő és nem mulik el nap, hogy érdeklődő falusi csoportok jelentkezzenek a kanizsai két kaszárnya kapui előtt és akiknek gyermekek, vagy hozzátartozójuk van a kaszárnyában, bebocsátást kérnek. A parancs azonban ki vagyon adva és azt szigorúan meg is tartják, hogy a kaszárnya küszöbét idegen át nem lépheti és a kaszárnya udvarán a flukkal a jó faluasiak egyáltalán nem érintkezhetnek, nem beszélgethetnek. Minden falusi jövevény az iránt kérdészködik, hogy vajon lesz-e háború, mintha bizony ezt az a szolgáltatottú tizedes ott a kaszárnya kapujában tudná. Hiszen ezt még a generális urak se tudják a maga felsége se tudja. A háborúval úgy vagynak, mint Stern Iszák az esővel, akitől száraz, de boros időben azt kérdésték, hogy lesz-e eső. Iszák ur azt mondotta: ha így marad az idő, akkor nem esik, ha pedig esik, akkor megváltozik az idő. Hát ez holtbizony. Eddig még minden mozgósítási hír halva születte. Szóval, eddig még egy hadtestet se mozgósítottak. A jó faluasiak ne rémülözzenek és ne sirákozzanak előre. Majd ha mozgósításra kerül a sor, ráérnek akkor is. Nagy gyvaságra mutat a félelem, reszketés. Mindenki tisztában lehet azzal, hogy a katonának, a hadsergeknek az a rendeltetése, hogy amikor csatába küldik,

bátorsággal, katonához illő hősiességgel menjen a harcba. Ezt a szülőknek is kell tudniok. Tagadhatatlan, hogy puskaropos a levegő, de az is bizonyos, hogy eddig még a monarchia nem üzent hadat se Szerbiának, se Görögországnak, Montenegroknak, se Bulgáriának, se senkinek. A készülődések mindössze azzal a jelentőséggel bírnak, hogy készületlenül ne találjanak bennünket az események. A jó faluasiak legyenek nyugodtak. A mozgósítást, a hadüzenetet elítélik, nem lehet. Az eddigi híresztelések minden komoly alapot nélkülözök s csak arra valók, hogy föltűnést keltsenek.

December.

Nagykanizsa, december 9.

Ez a hónap volna a békeességes szeretet, a család, a kedélyes, kényelmes, fűtött szoba hónapja, mikor csak a gyermekszobák népe várja izgatott félelemmel a nagy zsákú, nagy szakállú Mikulást s a fenyfófas, boldog karácsonyt. Ma bizony fekete sáros a föld odakinn s fekete bakacsimba borult a látóhatár odakünn. Soha annyi aggodalmas arcu embert még nem láttunk eelsején, mint most. Jó, jó, az eelseje nem nagy vigalom s nincs olyan eelseje, mikor az emberi ábrázatok nagyon rózsásak és derűsek lennének, még május vörös eelsején se, mert hiába, ilyenkor nyuznak a hitelezők. De az a bosszuság,

aggodalom és savanyúság, ami az élet állandó kis nyomorúságai és kellemetlenségei miatt, vésődik az arcukra, az mégis más, mint a mostani, mikor a háború, a világfelfordulás aggodalmai és gondja ül mindenkinék az ábrázatán.

Még hangosan tréfálunk ugyan a kávéházi asztalok körül, sőt vannak, akik harci sorsjóságuktól égvé játszák a háborús-párti matador szerepét, de ez csak annak a belső izgatottságnak a visszhangja, amely már rémképeket lát és arra gondol, ki tudja, hol találja már a osendes, békés család-apkát a karácsony.

Higyjük, hogy minden bonyodalom szépen elsimult s rengeteg elfecsérelt pénz és rengeteg félelem és összeomlás árán mégis sikerült megoltalmazni a békét: a szép decemberi örömöknek már vége. A családok nyugalmát, a gyermekszobák dertjét már nem varázsolja vissza senki karácsonyig, hiszen már a négyéves gyermek is készen áll a háborúra s arról beszélnek, hogy nem-sokára apának is el kell menni a csatába.

Kegyetlen, oust december: ilyen fanfarrát tette a világot. Az a sok balkezd diplomata, aki ezt a téli mulatságot rendezti, bizonyára éppúgy nem gondolta két hónap előtt, hogy

Hogy él a montenegrói király?

— A „Zalai Közlöny” tárcája. —

A „Noi o il mondo” (Mi és a világ) című olasz lapban Michel de Beneditti érkezenen írja le, miképpen él a montenegrói király és udvara, akikre a balkáni háború fordítja Európa figyelmét. Többek közt megemlíti Nikita királyt egy epizódjáról, amely vele még akkor történt, amikor csak fejedelm volt. A király az egyik miniszterével az ugynevezett „palota” előtt állott és eszmecsere-t folytatott. Beneditti, aki mint olasz újságíró a fényképező gépet is mindenható magával vitte, le akarta fotografálni a királyt. Fel is állította a gépet, de hirtelen ismét összepakolta.

— Nos, mi az? — kérdezte Nikita — ön, abbahagyja a fotografálást?

— Igen, fenség, — válaszolt a zurnalista. Nincs elég világosság már, hogy a felvétel sikerülhessen.

— Kár, hogy nem vagyok XIV. Lajos, a napkirály, — vágott vissza ugyanez a csernagorocok fejedelme.

A királyi család Cotinijében éli a maga egyszerű, európai szemmel nézve sanyaru életét. Minden

fényűzés, minden váltogatosság nélkül. Egyhangú az, egyforma esendően boldog a királyi család napjai a kis, ötezer lakosú városkában, éppen úgy, mint Cetinje egyéb lakosainak. A kis udvartartás és a diplomataok igen kicsi testülete képezi az egész ország arisztokráciáját, melyhez csak még néhány papot számít a montenegrói köztársasághoz. Egyébként a királyi család nem érintkezik senkivel sem, csak a rokonokkal. A királyi család nem egy tagja nyugat-európai nevelést kapott francis, svájci nevelésközpontokban, — ennek dacára oly háziás, visszavonult életet élnek, mint a legutolsó kecskepásztor felesége a fekete hegyek közti.

Közutódásu, hogy számára néve a montenegrói dinasztia Európa minden más uralkodó családját felölemlja. A király magas, sugár terméű férfiú, néha ideges kissé, egyébként azonban vidám, derült és nyájas. Milóna királyné alig látható. Visszavonult él háziasan, egyszerűen. Daniló trónörökös a királyi „palota” közelében lakik feleségével, egy gyönyörű, szőke Mecklenburg-Strelitz hercegnővel. Palotájuk bécsi ízléssel van berendezve. Daniló körülötte büszke katonája a montenegrói hadsergek. Mirkó herceg fiatal, smejdiq fiú, akit azonban a ceterinje egyhangú dől végképp melankolikussá tett. Légészesebben tartózkodik még — Podgoricában és — ál-

modik egy szobá jövőről. A kissé halvány Xénia hercegnő a legbájosabb hercegnő egyike, akit az ember csak elképzelni tud. Nagy szemű álmososva merülnek el a messzeségbe, — azonban álmai eddig még nem váltak valóra. Egy cigány asszony megjölgölte neki, hogy egykor királyné lesz belőle. És ebben reménykedik most szegény. Péter herceg husz év körül ifjú. Vera hercegnő a legjobban emlékeztet nővére, Helénára, aki mint olasz királyné a legtovább vitte a familiában. A király maga Párisban nevelkedett, jól beszél franciául — úgy hogy nem jön zavarba, ha európai művelt diplomatákkal tárgyal.

Ha vége lesz a balkáni háborúnak, a királyi család valószínűleg ismét előbbi monoton életét süllyed vissza. Egy kis séta Belvédérébe, mely a Skutari-tó mellett fokszik, egy kis tennis Daniló hercegek kertjében, egy kis whist az öreg királyné, — ennyi a királyi család egész élvezete. Hébe-korba vendégeket is hínak a hercegek egy-egy vadászatra, halászatra; nagy számmal tonysznék a Skutari-tó közeli partjának, a víz pedig tele van pompás, virgona pisztrángok zreszrel.

Igy él egy egyszerű nép egyszerű uralkodója.

karácsonyra ilyen keserű mártásban fog forogni a világ, mint akkor a gyermekek se képzelték, hogy az idén Mikulás elviszi az apjukat a háboruba, ahelyett, hogy örömet hozna kis szívükbe.

Kanizsai korzó.

Kedves szerkesztő úr!

A nagykanizsai korzóról, mellyel önök olyan nagyra vannak, imé hallgassa meg a véleményemet. Tudja, hogy én pesti leány vagyok, rendelkezem tehát egy kis lílőképességgel. Önök oly nagyra vannak a kanizsai szép asszonyokkal és szép leányokkal. Ezt nagyon csodálom, mert az unalom ellensége minden szépségnek. Az ismétlődés a megoldója minden szépségnek. Nem gondolja? Miért oly csúnya a házasság élet? Mert unalmas. Miért unalmas? Mert ismétlődik. De erről mint jól nevelt úri lánynak, akiknek felöltözni szoktak, nem illik többet beszélnem. Tehát kedves Szerkesztő úr, módjeltve csodálom, hogy önök a kanizsai leányokat meg nem utálták, mikor egy korzós közben legalább százszor kell ugyanazt az arcot, ugyanazokat a szemeket ugyanazt a mosolygást, ugyanazt az ajkakat látni. Lehet az arc még oly eszményi, lehetnek a szemek még oly örvénylően mélyek, lehet a mosolygás még oly „charmant”, az ajkacska még oly eszökölni való, — engedje meg — ha százszor kell ugyanazt látni, mint a maguk korzóján, unalmas lesz, mint ahogy az alma is csak azért izlett madame Évrának egykoron amax első zsrúdi, melyet az almás árnyékában tartott b. férje és egy kigyó nevű házibárát társaságában, mert csak egyszer izlette meg fehér fogait, melyre — ugyebár nem is használt odintud. De ha százszor ismétlődött volna ugy — mon dieu! — nem is lett volna tiltott az almajelenet — nem is lett volna érdekes, izgató.

Mondja kérem, szerkesztő úr, én csak egy egybűz leány vagyok, ahogy az anyám szokta mondani, aki csak a Fidiubst olvasom titokban, de ezért engedje meg, hogy megkérdem, nem furcsa az a nagykanizsaiaknak, hogy négy ház előtt háromszázszor fel- és alá mennek, — mint — óh, bocsnán! — a taposólovak? ! Miért nem noszabítják meg a korzókat kissé felfelé, a posta irányában. Maga most azt feleli, hogy nagyobb a sűrűség, ha kisebb helyen bonyolódik le Nagykanizsa korzói sétája, mint a nagyobb helyen. Kedves szerkesztő úr, egybűz leány létezem is a nagy lehetőségeknek vagyok a barátja, aki azt tartom, hogy egy olyan nagy város, mint Nagykanizsa, nagyobb korzó is passzolna.

Kedves szerkesztő úr, megvallom önnek, ha biztosít a legmesszebbmő diszkréciójával, Nagykanizsán megismerkedtem egy fiatal emberrel, aki — azt hiszem — párti képes, — mert ténylegi aszondja, már nem tánoel, ő azt mondta nekem, hogy Nagykanizsa a kalapok városa. Kérdem tőle, miért. Feleli, azért, mert 1. ha egyedül végigmegy a korzón, akkor köszön 100-szor. Találkozik egy barátjával, aki akkor jön a korzóra, és köszön, neki udvariaságból, megint köszönnie kell 100-szor, az 200. 2. Találkozik egy harmadik barátjával, újra köszönés, mint lent, az 300. Közben egy kalap tönkre megy. Én odaéjélen néztem barátom szemébe s kérdestem, mi lenne, ha nem köszönne senkinek sem. — Azt mondta, hogy akkor mánap eljörjedne a híre, hogy mily gögő fráter ő, aki pöffeszkedik és nagyra van. Mig így beszélgettünk, végimentünk a korzón és a szegény anyyira emelbört a nézésembe, (nem festem az arcomat), hogy elfelejtett köszönni. Mint hallom, szegény ki van tiltva a kanizsai társaságból, sőt valaki tetlög is izültálta egy névtelen levéllel. Ez

kanizsai szokás. Sőt koragyas úgy is lett a dologból, mert a barátom, minthogy nő is van az ügyben, (Cherche la femme: már mint engem!) provokálta a névtelen levélíró, aki azonban gyván meghátrált és egy, szintén névtelen levélben jegyzőkönyvi bocsánatot kért: A dolog így békés elintézését nyert és az egy a lovagiaság szabályai szerint folyik tovább a nagykanizsai lapok „Nyiltér” rovatában.

Ah, szerkesztő úr, ha meggondolom, hogy érttem és a nagykanizsai korzót, piros vér, akorom moudani fekete nyomdafesték folyik, oly jól esik elfelejtenem, hogy mily nehéz férjhez menni egy leánynak, akiket oly kevés hozománya van, mint tisztelő hívének

Margitnak.

A Weiser gyár égése.

Éjjel fél egy óra tájban hazafelé tartott a sorok írója, amikor a Bogányi-utca és Kazinczy-utca sarkán egy kávéházi Kucséber odalépett hozzá és így szólt:

— Nézze, tekintetes ur, tűz van! — és odamutatót a Weiser gyár felé.

Csakugyan egész bitorvörös az ég, a hőmpolygó ködben úgy látszik, mintha egy óriási máglya visszafénye ragyogna az éjszákban.

— Az ám! De talán a hold kel fel, atól veres az ég!

— Dehogy, tessék csak nézni, hogy hullik a szikra, pernye, valóságos tűzeső, szikrazápor.

Tényleg! Rettenetes tűz van. Ég az egész épület. Lángban a tető. És az emberek nyugodtan alsznak. Nem sejtik senki sem, hogy közvetlen mellettük az elemek legrettenesebbike pusztítja az emberi vagyont.

A kucséber teli torokkal kiáltja végig az utcán: — Hahó! Tűz van! Tűz van!

Nem mozdul senki. Az egész utcában nincs egy teremtett lélek. Hamar a rendőrségre! Jjé! Jjé! Jjé! A korzón látszik a rettenetes tűz bíbor fénye.

Szalad mindenki az égő gyárhoz. A katonaság a szemközti közös kazárnyában aláromt fuvat. Fel-tűzött sruony katonák rohannak. Rendőrök verik a kapukat.

— Felkelni! Felkelni! Ég a Weiser gyár! Mindenként világozásig gyullad és az álmos emberek lassan felöltözöknek, gyűlnek a tűz köré. Megérkezik a tűzoltóság. A tűz mint egy óriási égő fátyka ágaskodik az ég felé. Csak úgy hull belőle a szikra, ragyogó veres, véstárhoz csillagok süvöltenek ki belőle, recseg, ropog az épület, omlanak a gordnák, az éjszákban, a tűz vörös retlőben mint az alviágó gnómiáj sűrűnek-forognak a tűzoltók. Csővek feteknek le, létrákat feszítenek a falaknak. Tisztek, katonák, rendőrök és parancsukok rémüllettel nézik a lobogó tüzet. Egy percre úgy látszik, hogy nem lehet elfojtani. A szomszédok házak eszméi áldozatul a pusztító elemnek. És az éjszaka lompiai dideregvé nézik a félelmetes lángcsóvákat.

A gyár égésénél az összes szomszédos lakosokat felköltötték. A katonaság és a tűzoltóság vállvetett és lerak munkájának csak hat órára sikerült a tüzet eloltatni és elfojtani.

A szombat délután megtartott tűzvizsgálat, melyet Fűredi János rendőrtiszt folytatott le, megállapította, hogy a tűz a vasestorgály-műhelyben kezdődött. Az okot nem lehetett megállapítani. A tűz az esztorgály-műhelyből átszöpp az öntődébe és a lakató-műhelybe is. A két 80 ezer korona. Husz-ezer korona az épület legése folyán és hatvan ezer korona az elpusztult gépekben előállott kár. A gyár

különbön 180 ezer koronára van biztosítva. Különbösen gép pusztult el, mert az alkatrészek elgörbültek megrepedeztek, összetörték a nagy bőségben.

HIREK.

— A veszprémi püspök — bíboros. Abból az alkalomból, hogy báró Hornig Károly veszprémi püspököt a bíborosi rangra emelték, a nagykanizsai Szent Ferenczinek plebbánia templomában holnap délelőtt ismisztizást lesz.

— A keresztény nőegylet karácsonyi vására. A keresztény jótékony nőegylet szombat és vasárnap rendezte a Polgári Egylet termében a szokásos évi karácsonyi vásárt. A vásár szombat délelőtt nyit meg és megszakítás nélkül tartott kénapon át. A vásáron nagy feltűnést keltett Lorsch Bélanéknak házi ipari kiállítása. Több óriási sár is fel volt állítva. A terem jobb sarkában állott a preszög bűfé, míg szemközti az ajtóval állott a másik ennyivalval megöltött bűfé. Ki voltak állítva a kiállítás s szombathelyi árvásház névndökeinek munkái is, volt azokivul virágstörők, játékoktor stb. úgy mint minden évben. Vasárnap délután hat órakor fényes programmu önépylesé mfsor keretében zene-és táncszámok szórakoztatták a közönséget. A műsorból különösen kiemelendő dr. Krátty István, Graf Jolán, Guriter István és Sauermann Béla vonós négyese, mely megnyitotta és bezárta a programot. Több kitűnő táncos és énekes is mutatott be az önépyleségben közreműködött. Ezután tizen következők, mely a hajnali órákig tartott. A kiállítás úgy anyagilag, mint erkölcsileg kitűnően sikerült. A közönség zsunffalag megöltötte a Polgári Egylet nagytérmet és kitűnően mulatott.

— Lebontott templom. A kinestár kegyurasága alatt álló alsódomborui templom már évek óta dűled-ű állapothat volt. Szinte életveszélyes volt ismestizteletek alkalmával benne tartózkodni. Illetkezők már régóta kérték a templom kijáratását. Mig végre az idei bírmártás volt az a köpövény, mely alatt a templomot rendbeüzésű elzárták. Kimondták rá a szentencziát: a templomot le kell bontani és utat építeni. A bontáshoz már hozzá is fogtak. Nemokára el fog tűnni a föld színéről a régi templom, hogy helyét új templomnak engedje át. Hogy mikorra épül fel az új templom az a jövő titka. Addig az őtreen álló ovadai helyiségben tartják ideiglelesen az ismestizteletet.

— Elcsapott tolvaj. A zalagerzegi rendőrség pompás fogást tett a napokban. Özv. Zsabolány szegény mosóúrnok lakásáról valami szivtelen butóró elemelt az évi ötszáz megkuporgatóit pénzcsékkjét negyvenköt koronát vasárnap délelőtt a rendőrség ugyanaznap déiben már elfogta a tettest Zala-szentivánon ép akkor, mikor vasuti jegyét megváltotta a nagykanizsai vonatra. Anglor Pál, rovtott multu lakatossgod volt a jó madár a már vissza is került a helybeli fogházba. A rablott pénz meg hiány nélkül meg volt nála s a szegény károsodott örömmel vette át a rendőrségen.

— Szurkoló szerelem. Kerkaszentmiklósán Németh János kocsmáros Takács János legény — szerelemhíslőriában öszökocccana — úgy megszerkálta, hogy Németh kocsmáros halálán van. Takácsot lotarizálták. A szép kocsmárosnénak nincs semmi baja.

— Ingyen ruha a szegény gyermekeknek. A nagykanizsai izra-űlta jótékony nőegylet hatalmas dolgot cselekedett. Több mint száz iskolás gyermeket látott el a közel-ű hidék napokra való tekintettel ingyen ruhával. Tegnap adták át a gyermeknek a ruhát és egyuttal, hogy a gyermek örömet egyszerű módú emeljük, a népkönyhán egy kitűnő úszonúval traktáltak meg a kis megajándékozottakat. A hosszú asztal mellélt ült több mint 30 kis lány, a meleg ruhával fátal kis testkök, mig előttük állott a gözőlő friss kávé, sűtemény és a gyermeklélek egyéb gyönyörűségei. Dr. Neumann

Ede főbbi szép beszéddel emlékeztette őket a most folyó zsidó ünnep jelentőségére, mire egy kis leány köszöntet mondott a nőegyletnek a ruhadományért. Ugyanakkor a nőegylet választmányja is összegyűjtötte a néphányra egy másik teremben, ahol Kertész József igazgató a helybeli elemi iskola nevében mondott köszöntet a nőegyletnek, míg Dr. Neumann Ede főbbi megköszönvén a nőegylet elnökének Vidor Samuánékat, és az egész választmányuk a humánus cselekedetét, kérte a választmányt, hogy ne feledkezék meg arról a bár bebűz, de humánus és fontos tervről, hogy a nőegylet megvásárolt ingatlan épületet akar emelni jótékonyági célra.

— **Nem mulatunk!** Dóra volt az első feleke. Ott mondták ki először, hogy tekintettel a válságos időkre, amikor a háború Damoklész kardja a fejünk felett lóg, nem lesz az idén egy mulatság sem. Dévát követve több más vidéki város, melyek sorába — úgy látszik — Nagykanizsa is be fog állani. A kezdeményező lépést a helybeli ír. nőegylet tette, melynek legutolsó választmányi ülésén Vidor Samuáné indítványra kimondták, hogy az egylet szokásos nagy bálja az idén elmarad. Talán a példa követésére talán.

— **Népipari kiállítás.** Lorchy Béla né szombathelyi úrnó a keresztény jótékony nőegylet karácsonyi vásárán értékes kiállítást rendezett. Lorchy né gyűjteménye már a fővárosi és vidéki lapok hasábjain nem egyszer részestült méltó elismerésben, de mi is megemlékezzünk erről, mert az ország minden részéből vannak itt összegyűjtve népipari készítmények. Bemutatásra kerültek a legkülönbözőbb táll., baizszbluzok, táskák és madcirahímzések, melyeket a közönség élvezettel tekintett meg, mert a nép kézimunka-művészetének nem kevesebb és dokumentumai ezek. Legutóbb a szombathelyi kiállításon szerepelt Lorchy né gyűjteményével, amikor is egy párizsi ur nagyon sok darabot összevásárolt belőle.

— **Merson Mikása** 15 éves zongoraművészt í december 29-én hangversenyt fog rendezni a Casino teremben. Rendkívül tehetséges és kiváló — kinttettelt tanítványa a zenekadémiának. Igen érdekes programját kellő időben fogja majd közölni.

— **Elégett kisleány.** Horváth Gábor orosz-nyelvi gazda hátszabán disznóölésre készültek. Az udvaron egy nagy katalban vizet forraltak s a katal körül ott settenkedett a gazda 8 éves Mariska nevű leányka. A kis leány ruhája egy kippantott szikrártól félt fogott s mire a veszedelmet a disznótorás észlelte vendégsereg észrevette, a kis leány anyjára ösztégett, hogy rövid idő múlva meghalt.

— **Részletfizetési kedvezmény a balesetbiztosítási járulékoknál.** A munkásbiztosításról szóló 1907. évi XIX. t. c. 43. §-a alapján a balesetbiztosítási járulékok a kirovás tárgyában hozott határozat kézbesítésétől számított 30 nap alatt fizetendők be a kerületi munkásbiztosító pénztárba. Tekintettel arra, hogy a járulékok az egyes munkásokra üzemek díjtétele és az általuk munkássági részére kifizetett javadalmazás arányában egész évre egy összegben rovatnak ki, a 30 nap alatt befizetendő járulékok főleg a magasabb veszélyességi osztályba sorozott üzemeknél oly összegre ruznak, hogy annak rövid határidőn belüli való lefizetése a munkásoknak gyakran súlyos anyagi nehézségeket okoz. E hátrányokat csak kis mértékben enyhíti a törvénynek az a rendelkezése, mely szerint az országos munkásbetegseggyógyító és balesetbiztosító pénztár a járulékokra a biztosítottak után a munkaadóktól előleg-keket vehet. A soproni kereskedelmi és iparkamara annél fogva oly feltételezést intézett a kereskedelmi miniszterhez, hogy a munkaadóknak a jogérvényesen kivetett balesetbiztosítási járulékoknak befizetésére hosszabb tartamu részletfizetés engedélytessenek. E feltételezés elintézéséről a miniszter arról értesítette a kamarát, hogy noha a fennálló szabályk értelmében a munka-

adók a hátralekös balesetbiztosítási járulékoknak részletekben való törlesztésére igényel nem bírnak, mindazonáltal az országos munkásbetegseggyógyító és balesetbiztosító pénztár a részlettörlesztésre irányuló kérelmeket méltánylat érdemlő esetekben kedvezően intézi el s az állami munkásbiztosítási hivatal a munkaadók e részben hathatós támogatásban részesülnek.

— **100 esztendő.** Özv. Khno Adámné, kilencvennyolc esztendő korában meghalt Tapolcán. A jótékonyaságról ismert matróznét egész Zalamegyében ismerték és becsülték. Gyermekein kívül huszonnyolc unokája és huszonöt dédunokája gyászolja.

— **Tolvaj cigányfű.** Sárközi Janos muzikás cigányfű, egy malacbanda primás két idegen emberrel egy szobába aludt a Völgyi-féle Kúriai-utcai koremban. Éjjel felkelt, az ismeretlen két ember egyikének zsebéből titkosított elemelt s azután odább lépett. A károsultak nem jelentették fel a cigányt, de Völgyi koremszája reputációja végett feljelentést tett a rendőrségen, mely lapásért vonja felelősségre a malacbanda primását.

HIRDETÉSEK.

1385/1911/végh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1911. évi V. 323/a számú végzése következtében Dr. Horváth Lipót budapesti ügyvéd által képviselt Magyar Államos Takarékpénztár részvénysársaság budapesti végjavára 887 kor. 49 f. s jár. erejéig 1912. évi aug. hó 3-án fogausítottot kiéleltítési végrehajtás utján le- és fel foglaltatták és 54 10 koronára becsült bolti be rendezés Wertheim-székény, kassa, 1 amerikai asztal, papírneműek stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésben eladtak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1912. évi V. 764/2. számú végzése folytán 887 kor. 49 f. tők-követelés, ennek 1911. évi február hó 15. napjától járó 6%, kamattal, 1/2% váltó díj és eddig összesen 175 korona 20 filléren bíróság már megállapított költségei erejéig fizetelt összeg levonásával Nagykanizsán Kazany utca 2. szám Városház épületében leendő eszközölesre 1912. évi dec. hó 13. napjának d. e 9 órája határidőll kiütetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törv. cikk. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet igények becsaron alul is é fognak adni. A mennyiben az előrverezendő ingóságokat mások is le- és fel foglaltatták és azokra kiéleltítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881: LX. t.-c. 120. §-a és v.h. n. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagykanizsán, 1912. évi nov. hó 30-án.

Maximovits György
kir. bírósági végrehajtó.

1882/1912/végh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1912. évi 6856, 6853. 144463, 1019, 449, 157053 számú végzése következtében Holcer Lajos, Lusztig József Fis, Leitersdorf és Társa, Ostroichische Handels u. Credit Gesellschaft, Erdős József és Litemann Ignác javára 30 K. 28 f., 287 K., 352 K., 60 f., 150 K., 193 K. 90 f. és 169 kor. 88 f. s jár. erejéig fogausítottot kiéleltítési végrehajtás utján le- és fel foglaltatták és 928 kor. becsült különféle ferfiruhneműek stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésben eladtak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1912. évi V. 1090/1 számú végzése folytán fenti tők-követelések és járuléka erejéig Gelsen 47-dik számú házán leendő eszközölesre 1912. évi december hó 23. napjának délelőtt 9 órája határidőll kiütetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igények becsaron alul is é fognak adni. A mennyiben az előrverezendő ingóságokat mások is le- és fel foglaltatták és azokra kiéleltítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120 §-a és v.h. n. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagykanizsán, 1912. évi december hó 7. napján.

Maximovits György
kir. bírósági végrehajtó.

KOTILLONOK

dus választékban
jutányos árban kapható
Ifj. Wajdits Józsefnél.

Karácsonyi hirdetések

— olosó díjazásban szoriat vess fel —

iparcsentől,
kereskedőtől,
iparállattól,
pénzürelentől,

Zalai Közlöny kiadóhivatala
Nagykanizsa, Deák-tér 1.
Az alkalmi díjazásban a december hónapban megjelentetett hirdetések számára ingyenes.

Suchard's
CACAO

NÉVJEGYEK

eddig még nem létezott nagy választékban jutányos árban kaphatók

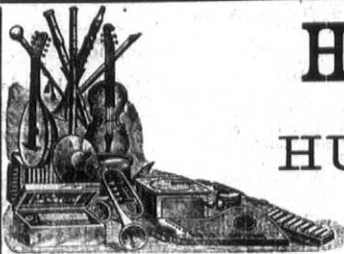
Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében és könyvnyomdájában.

Videki megrendelések gyorsan elintéztetnek

HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküdés utánvétellel. — Kezeskedek arról, hogy caakis jó és az értékek megfelelő hangszereket szállítok, ennél fogva megengedem a kicserélést ha az 3 napon belül az átvétel után történik. — Megsértett árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor.-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor.-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{4}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűvonók: 1, 1-50, 2, 2-60 3, 4 kor.-ért. Hegedűvonók fennambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűtokok: 6, 7 60 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1 40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 1-60-tól 3 kor.-ig — Cellovonó fennambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{1}{4}$ -es 72 kor. $\frac{3}{4}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Özitorák.

Primeitora, jávoría, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Primeitora palizandertető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Primeitora egész 64, 70, 80 kor. — Konecertitóra a feut felsorolt minőségben is, azonban drája 4 koronával drágább. — Magyar népcitórák közönséges kivitelben, egész-kötés 9 kor., jobb minőségű fél-v. 10 kor., díofa-tetővel 12 kor., utanz. palisándefából 14 korona.

Rézfuvohangszerek.

Minden rézfuvohangszer la 3 cilinder géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászúrt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt 60, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok C vagy B, 110 120 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatifából ujezúst billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolófőtiák: 5-20, 5-60, 6-40 korona.

Klarinettek.

Fekete granatifából, ujezúst billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz faabroncesal 10 csavar 56 kor. — Nagy dob rézabronces és 10 csavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Húzoharmonikák.

Húzoharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjárta fuvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kiűnő hanggal, drája 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háromsoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Évfolyamdíj: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Nyugdíjra 2 korona 80 fill. — Egyre szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kánizsa István

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

SZEMLE.

A beállott hideg időjárás nem allansága Halifás híveinek. Kedden délután már vidáman lengte a kiskánizsai szél azt a viharodott piros-fehér-zöld lobogót, mely a korzó sarkán jelzi emberemlékezet óta, hogy lehet-e keresztolvasni, vagy nem. Ha igen, öt órától kezdve népvándorlás indul meg a Király-utcán végig, hat órákor felragyognak az ivlámpák a keresztolvasó felett és nemokrára kipirult arcú keresztolvasók hasítják a jég tükért. Itt egy szén mellett tanul egy fiatal kezdő, ott merész ivékekben köröz egy keresztolvasó, itt balra, ott jobbra esik el valaki, ami későn kívül pompás humor és mulatság. Azt hiszik, hogy Nagykanizsa éghajlata egy általában nem kedvez a keresztolvasóknak. Nagyon enyhe, délies ez az éghajlat már. Késő kezdődik a fagy és hamarosan bekövetkezik az olvadás. Nagyon kurtára van szabva a keresztolvasó szezója. Alacsony fekvésűnek következménye ez. Azért csodálkozunk, hogy ily hamar beállt az idén a hideg. Kívánjuk, hogy azoknak, akik a sport e nemével be tudnak telni, jó hideg időjárás kedvezzen és el ne olvadjon a jég, legalább is addig, míg e sorok megjelennek a maguk közzéadásuk aktualitásával.

A veszprémi püspök — bitoros.

Veszprém ünnepe.

Nagykanizsa, december 12.

Báró dr. Hornig Károly, a veszprémi püspök tegnapi előtti ünnepelt meg az ősi Veszprémben aranyemlékjét, pappá szenteltetésének ötven éves fordulóját. Huszonöt éve áll a veszprémi egyházmegye élén Hornig Károly. Azon nagy kaliberű, nagytehetségű papok közé tartozik ő, akik mint Prohászka Ottokár a modern életben az igazi kereszténység lobogóját emelik magasra, akik nem állanak meg a hit sokszor csak kontemplatív, belső elmerülésre készítő szózata mellett, hanem azt a karitást, mely a keresztény és főleg a katolikus vallást erede tileg jellemzi, hasznos társadalmi, modern intézményekkel akarják az életben megvalósítani.

Hornig Károly pályája gazdag humanus cselekedetekben és alkotásokban. Huszonöt éve vezeti egyházmegyéjét a felvirágzás útján, hivat a boldogulás útján. Nevéhez fűződik az egyházmegye reneszansza! Maga is tudós. Pártfogója a komoly tudományos törekvéseknek. Áldozatkészségében határt nem ismer, hogy a Vatikán kimeríthetetlen tudományos

kinéséből, kihalásza mindazt, ami Magyarországra vagy a veszprémi egyházmegyére is üdvös lehet. A Monumenta Vaticana kötetilek ékesen szóló hirdetői mindennek! Maga is író. Lelkes gárdát szervez papjaiból az irodalom művelésére.

A legmodernebb irodalomnak, a hírlapi-irodalomnak nagymultu munkása s áldozatkész támogatója.

Kulturintézmények, iskolai, társadalmi körök és egyetlek virágoznak fel jövőví pártfogása alatt.

A pápai kitüntetés, mely az őz püspök felé száll és amely most őt bitorosi rangra emelte, nem esett tehát méltatlanra. Hornig Károly az első veszprémi püspök, aki a kardinális rangot elnyerte. Igaz ugyan, hogy előtte két veszprémi püspök viselte ezt a méltóságot, de ezek állandóan Rómában tartózkodtak.

A bitoros főveget a pápai követ a magyar katolicizmus egyik legkiválóbb képviselőjének nyújtotta át.

A veszprémi püspök Budapestről december negyedikén érkezett meg Veszprémbe, ahol ragyogó fogadtatásban részesült. Négy fekele ló vonta díszhintón harangok zengése közepette vonult be az ősi városba. Az összes ablakok ki voltak világítva és az egész Veszprém soha nem látott örömben uszott. A díszhintó a püspöki székesegyház kapuja előtt állott meg. A káptalan, a városi tanács, a püspöki tisztikar, az előkelőségek és a központi papság tisztelgése fent a püspöki palotában folyt le. A papság nevében dr. Rédey Gyula nagyprépost üdvözölte szép beszéddel a püspököt, mire a bitoros püspök meghatva válaszolt. Többek között ezeket mondta:

Igazán jól esett szívemnek hallani az én nagyprépostom nyilatkozatából, hogy ezen a veszprémi egyházmegye annalesében pártatlanul álló kitüntetés, — mert hisz az a kettő, akik elődeim közül a bitorí viselték, mint olvasok ezt a püspökséget csak mint commendat birták és azzal szorosabb összeköttetésben nem is voltak. — hogy ez a kitüntetés mondom önöket is jóíérhető büszkeséggel tölti el. — Jól esett ezt hallanom annál inkább is, mert hisz az én koromban, abban a még nehéz hátralévő néhány esztendőben nagy vizsgatálasomra fog szolgálni, hogy ezen kitüntetésben és különösen ezen kitüntetés fölött érzett örömben annyian osztozkodnak velem azok közül, kik főpásztorokadásom egész ideje alatt oly közel állottak

az én szívemhez, akiknek öröme az én öröömöm, bánata az aggodalma az én bánatom és aggodalmam is volt a multban és az lez a jövőben is.

Fogadják még egyszer szives megjelentésükért az én igaz és őszinte szívből jövő hálámát és szeretetükért az én önk iránt mindenkor érzett és soha ki nem alvó szeretetemet. A jóságos Isten áldja meg önöket mindnyájukat.

Miután a közbeeső napokon az összes hivatalok, testületek, a város és a káptalan külön-külön gratuláltak és tiszteltek a püspöknel, megérkezett a pápai követ is Lelio Nikola Orsini herceg, akinek a tisztelőre a katonaság ünnepélyes szendradót adott Fricsey Richárd a Nagykanizsán is jól ismert karmester vezetés alatt. A papság tisztelgése után azután a pápai követ felolvasta a pápa üdvözlését, a december 2-án tartott konzisztórium határozatot, mely Hornig Károlyt bitoroni rangra emelte és átnyújtotta a bitor „zuechetőt”, a „bitorí-jelvényt”. Ez ünnepségek dőben nagy díszesbéd követte, melyen dr. Békefi Remig, a kiváló történelemtudós, zirci apát mondott felkösönőt.

A bitoros püspökhöz a táviratok és üdvözlő levelek egész özne érkezett. Az üdvözlők között voltak: Gróf Zichy Aladár, Bosnyák Géza és Eitner Zsigmond, Stámeg képviselője is.

December 10-én Nagykanizsa templomaiban is ünnepélyes istentisztelet tartott és e helybeli román kath. főgimnáziumban nem volt előadás.

A bitoroni főveget ma délelőtt nyújtotta át báró Hornig Károly bitoros-püspöknek Ferenc Ferdinánd trónörökös Bécsben, aki őfelségét képviselté. X. Pius pápa a bitoros főveget Oecchia szolgálatát kamarása által küldötte el a magyar királynak.

Megye — Város.

(* Belga lovak Nagykanizsán. A Menzeles Fréres nevű belga ardeni cég, mely tenyésztésének nevelésével és eladásával foglalkozik már felállította Nagykanizsán a brüsszeli tenyésztételeknek felkiját. A cégnek Zalamegye alispánjához intézett hivatalos jelentése szerint mintegy negyven-negyven falvoss helyeztek el Nagykanizsán. A legutóbbi hivatalos lap közli a cég ebbeli jelentését és így mi is — azt hiszünk közérdeknek tesszük eleget e hír közlésével, a lovak tudóikik eladók.

(* Segédjegyző keresztetik. A letenei járáshoz tartozó töltésmentörni körjegyzőségénel pályázni lehet a ujonnan szervezett segédjegyzőnél állásra. Fizetés ezer korona.

(* Tanfelügyelői látogatás. Szalay Pál dr. Zalavármegye segédtanfelügyelője, a napokban Csáktornya tartózkodott, ahonnan Nagyaluba, Drávanszentmiklyára szállt ki, majd Murocsányba és Hódosányba utazott, ahol mindenütt iskolágyekben tárgyalat.

(*) **Kitüntetés.** Goszloth Lajos műszaki tanácsos, Zalavörnye államépítészeti hivatalának főnökét, a kereskedelmi ministeriumba hívták be s ott a műszaki osztályba szolgálatra osztották be.

(*) **Koleraelleni óvintézkedések.** Csáktornayról írják nekünk: A Bálán felszigetelt tellepelt kolerajárvány ellen az óvintézkedéseket a belügy-ministerium elrendelte. E szerint a csáktornayai vasúti állomáson napoként nyolc vonat utassat veszik vizsgálat alá és pedig ötöt a Pragerhof és hármat a Zászab fölött érkező vonatokat. A vizsgálatok már eddig óta folyamatosan vannak, melyeket a ministerium további intézkedései a helybeli orvosok teljesítettek. Az érkező utasok öt napi megfigyelés alá kerülnek.

(*) **Áthelyezés.** A főispán Pálffy Géza tb. szolgabíró a megye központi hivatalába helyezte át szolgálatra.

(*) **Köszgyűlés.** A nagykanizsai szépitő egyesület december 15-én délelőtt a nagykanizsai takarékpénztár helyiségében közgyűlést tart, melyen az évi működéséről számol be.

Divatcsevegés.

Amikor a társaságos élet már megkezdődik, mindig nagyobb érdeklődést kelt a hajviselet. Most hála Istennek, nem nemszak nappal, de este, mindenféle ünnepélyes alkalommal is egyszerű a hajviselet; az oly nagyon izléstelen sok hajbetét „loknyí sinyon” immár mind a múlté. A divatos kis hajtrésznél megint érvényesül a szép forma, vagy egyszerű alkalmazott hajbetéttel meg lehet adni a kellő formát.

A legtöbb fésülési mód a közönség vagy oldal-elválasztva mutatja a haját. Az oldalú tincsek néha a fülrre vannak fésülve és hátul előlő. vagy mélyen a tarkóra tűzött kontyba vannak tűzve. A fru-tru megint nagyon kedvelt. A simán hátra fésült hajba előre tűznek fésűt, ami egy kicsit dudorosra a haját. Különböző sok ilyen fésűvel, mely mindenféle drágaköve is van kirakva, díszítik a haját. Esti fejdísznek nagyon szép a gyöngy- és strasz diadém, meg az olyan pant, melybe hátrafelől vagy fölfelé törtölt paradicsom- vagy nemeskőcsag van tűzve; valóságos királyi alakot nyer, aki viseli. Van aztán szelvény brokátszalag, gyöngyhímzéses pánt, mely a fej köré van tűzve és oldal csonkban végződik, melyet csak fog össze. Az esti fejkötésekéről kötelet lehetne írni, ha azt a sok formát mind felakarnánk sorolni, melynek a kieszélése maga is már ócska. Minden elképzelhető anyagból készítenek ilyen fejkötőt, a leglegnagyobb malinescipőtől és aranytűlél kezdve, a legnehezebb bársonyig, brokátig és díszítik köcsaggal, prémekkel, gyönggyel, de mindig úgy, hogy a dísz valamennyire megogyezze az öltözékkel.

Ha azt mondjuk: brokát, prém, gyöngy, ezzel egyben felsoroltuk mindazt, amire rámondhatjuk, hogy: újdonság, ha csak hogy nem akarjuk megemlíteni a meglepő újdonságot, hogy ugyanis esti öltözéknek a nehéz sötétliljusz, világos derekat vesznek, mely annál legnehezebb anyagból készül, menőnél nehezebb szövettel varrták az aját. És még sem hasonlít a blüzs öltözékhez, hanem egész ruha. Az alját különben dúsan ráncolják, redőzik, míg a derék leglegnyebben készül. Szokatlan látvány ez az ellentét: egy bárna préselt bársonyaljhoz például kukoricaszín atlaszderék dukál fehér csipkedíszsel; egy vakond-sztrike estabrokat bársonyaljhoz mályvaszínű selyemvölí derék ezüst csipkedíszsel kevés vakondprém díszsel: fekete satin liberty aljhoz hermélinszegélyes fehér tüllderek, vagy gyöngydiszes testszinű sifonderek!

A gyöngynek különben nagy szerepe van a mostani divatban, minden szímben, nagyságban és alakban. Dísznek alkalmaznak még zsinórt, bojtot, rojtot és mindenféle pasományt; redőzésnek van

külön gyöngytűll, meg parányi kristálygyönggyel is készlet. Nagyon drága, de ugyanolyan hatásos is a közel kivarrt szelva ezüst-, kristály-, vagy színes gyöngy szelminta, az ilyen szelminta szegélyezi a leuge felső ruhát. Kevésbé drága, de ugyancsak tetszetős a géppel hímzett felső ruha és ilyet mérekkelt frón meg lehet szerelni.

Elegáns hatású a szettel hímzett fekete (tüll) ruha; ezt fekete selyemre horitják és csak kevés vadlói csipke élénküli. — Egyebekben a fekete szín a legdivatosabb akár szatin libertyben, akár sarmóban, vagy bársonyban egyszerűbb esti öltözéknek: a díszesebb öltözék velúrszínű, brokátból és plüssből készül. A fekete-tel leginkább fehérrel vegyítik, de tartikják élénkebb színekkel is, amilyen a gránátpiros, puspókkék, smaragdkekk, arauysárga, stb. és még a legvalányabb színű öltözékre is tesznek kevés fekete bársonyt, vagy prémet.

Nagyon érdekes összehállítás a prémdíszes báli ruha; van benne valami különös szépség és annyira tetszik, hogy az ezidei társaságos idénynek szinte különlegessége. Különösen szép a vékony selyemtűll felső ruha keskeny prémszegéllyel sőtét alapon kedvelik a csipcsillát, hermélint, vagy hattyuprémet. — Caudaszép, bár egyben caudadrága is az új selyem-, bársony- és fémbrokat, amely utóbbról már régebben is esett szó; ennek nagyon nehéz a feldolgozása, de viselőnek sem valami könnyű és mindenek felett nagyon karcsu alakra való, mert — szélesít.

Fiatal lányoknak nagyon rövidre készítik a tuncuhaját, leginkább tüllből, pettyes selyemből, valószínűből, markizettből, vagy könnyű milliór selyemből; vékony tüllrel a apróbb-nagyobb selyemdrázzal díszítik. Az alját pliszésnek, vagy csipkefodrosan készítik leginkább, erre kerül a redőzött felsőruha. Csinos a szalagdísz is, melyet az alsó ruhára varrnak és mely átteszig a vékony feleözöven.

A ruhák formájáról nem igen tudunk az eddig mondottaknál újabbat mondani. — A szokás a sima, csucos, vagy szögletes uszályban végződik. Újabb jelenség a Stuart-gallér; valódi, vagy fémespikéből készítik és egészen finom drót adja meg neki a tartást, így illesztik ki kivágásra. A szinte leheleztartó anyagból készített rövid újat prémesik, vagy gyöngyhímzés szegélyezi: legújabbkor egészen elbukik a vállra boruló fűt alatt. Persze van azért rendezett új is, leginkább csipkéből.

Az elegánsabb cipőnél újra feltámad a rokokókor kaerésága, főnyűzése. Alig látni már egyszerűbb: lakk- vagy selyemcipőt; legalább is gyönggyel hímmezettek kell lennie, vagy strasz-csattok kell díszeslegnie rajta, amit csekély 50—100 koronán már meg lehet venni. Egyebekben pedig korlátoalan uralodik a kerek, mely kivágása színes cipő. Legújabb a brokátcipő, ugy selyem-, mint fémbrokatból; van aztán cipő színes alszálból, arany- vagy bronzbőrbeli, de mindeniken káprázatosan csillog a gyöngy és straszok. Még a magas sarkot is kirakják ilyen kövel, azonkívül még festik is a cipőt kínai modorban. — Ha ezen a téren celszerűségről egyáltalán lehet szó, ugy annak mondható az újítás, melyvel a fehér atlaszcipőt befestik a ruha színére. — Megint divatos az áttört és grenadin-bársony; ez kézzel készített reealából áll arany-ezűt, vagy fekete selyemszállal. belesomózott gyönggyel és ezt huzzák a selyembarsony fölé. — Ez megint nagyon párisi izü újdonság, mely nálunk nem sok kedvelőre fog találni.

A Divat Újság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negydedre postán való szűkléssel két korona husz fillér. — Előfizetni legelőszertbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Újság kiadóhivatala Budapestben, VIII., Rókk Szilárd-utca 4. sz. házában van.

HIREK.

— A kereseti és jövedelmi adó kivétő bizottság megválasztása. A város részéről a bizottságba Halvax Frigyes iparbíros, rendes, Samu József ipartestületi elnökpóttagnak, a járás részére Schéglaj János kádár Kiskomáromból rendes. Muzikár Vince asztalos póttagnak javasoltattak. A bizottsági tagokat a miniszter nevezi ki a kamara javaslataira. A kamara erre vonatkozó ülése vasárnap volt.

— Iparhatósági megbízottak választása. Nagykanizsán miut rendezett tan. városban az első foku iparhatóság mellé husz iparhatósági megbízott választandó az ipartestület részéről. E tárgyban a város polgármestere a következő hirdetményt bocsátotta ki: „Hirdetmény. Nagykanizsa r. t. város tanácsa, mint I. foku iparhatóság közhírré teszi, hogy ugy ezen hatóság, mint a nagykanizsai járás szolgabírói hivatala, mint I. foku iparhatóság mellé 1913 évre 20-30 iparhatósági megbízott választásra határidővel 1912 december 19. d. u. 3. órája tüze-tik ki”.

— A nagykanizsai irodalmi és művészet kör felolvasásai. Mint a „Zalai Közlöny” megírta a nagykanizsai irodalmi és művészet kör legutóbbi közgyűlést tartott, melyen nagy lelkesedéssel elhatározták, hogy azt a szép programot, melyet a kör maga elő tűzött, az időn is a szokott buzgalommal és lelkesedéssel valóssítják meg. Mint értesülünk, a kör első felolvasása december 15-én lesz, még pedig nem a „Polgári Egyet” helyiségében, hanem a gimnázium tornacsarnokában. A felolvasások, melyek december 15-től kezdve lehetőleg minden vasárnap lesznek déltűn 4 órakor kezdődnek a kör tagjai belépő díjat nem fizetnek, valamint a tanuló ifjúság sem. Nem tagok részére a belépti díj husz fillér, oly csekélység, melyet mindeneknek meg kell fizetnie, amikor ennek ellenében egy igazán kulturális eseményeket teljesíthet. A kör mellett számíthat a közönség legmesszebbmenő támogatására.

— Katonassággal megerősített csendőrség. Csáktornayról jelenti tudósítónk: Körtőlbeli két hét óta a csáktornayai csendőrség egy vidéki őrszed legénységével meg van erősítve. A katonák, akik csendőrségi szolgálatot teljesítenek fűhár karszalagot hordának. A csendőrség s katonaság segélyével könnyűen teljesíti feladatát, mely az utasok ellenőrzésében áll. A tegnapi naptól fogva ugyanezen ötven éven aluli magyarral általában nem kap utkevelést, onéoflagra, akik enélkül akarnának külföldre utazni, azokat a megerősített csendőrség feltartóztatja. Csáktornay mozgalmas képet mutat.

— Új gyorsvonat Erdély és Fiume között. 1913. május 1-én Nagyváradtól Kaposváron át Fiuméig új közvetlen gyorsvonat fog beállítani, mely Kolozsvártól egy közvetlen kocsit fog magával vinni. Az új gyorsvonat Nagyváradról reggeli 3 óra 50 perckor fog indulni és 70 km. óránkinti sebességgel fog Dombóvárig menni, ahol a kocsik a budapesti felmei gyorsvonathoz fognak csatlakozni, mely este érkezik Fiuméba. A nagyvárad-fiumei gyorsvonatnak Pécshez is lesz csatlakozása, ahonnan például Szeged öt óra alatt elérhető. Az új gyorsvonat III. osztályú kocsikat is fog magával vinni.

— A nagykanizsai ipari továbbképző tanfolyam. Mint megírtuk, a nagykanizsai ipari továbbképző tanfolyam ugye szépen halad a megvalósulás felé. A cipész és szabóiparok gyűlése 10-án volt. Sok segéd jelentkezett felvételre az ipari tovább képző tanfolyamra. Dr. Keresztes Gyula soproni kamarai segéditkárt különben, aki ennek idején Nagykanizsán ismertette a továbbképző tanfolyamot, most mint tartalékos tüzérhadnagyot Boszniaiba vit-

ték és onnan írt üdvözlöt a nagykanizsai Ipartestületnek.

Fényképnagyító, aki a képet elviszi s nem hozza vissza. Holczer Mórné kiskanizsai lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy Blau Henrik fényképnagyító egy képet átvett tőle nagytás végett, felvett tizenhárom korona elől-got s mind máig nem jelentkezett. Minthogy a dolognak három hónapja van már s minthogy úgy tudja, hogy Blau Dombóvárra ment, csalis miatti feljelentette.

— Nagykanizsai Iparosok törvényjavas-lata. Az ipartestületek országos szövetsége Beöth László kereskedelmi miniszterhez előterjesztést tett az építőipari törvényjavaslat tárgyában. Ebben nagy része van a helybeli kőműves építómestereknek, amennyiben a 4. 5. 6. 9. 11. 12. 21. 22 és 26 § § hoz Nagykanizsa is hozzá szólott. A nagykanizsai kőművesek hozzájárulását a szegedi közgyűlés jórészt elfogadta. A javaslat a részét Sieger Ferenc nagykanizsai ipartestületi jegyző öntötte formába.

— Az elagott Iparosok menháza javára december hatodikán fizette be az Ipartestület az első ötszáz koronát a takarékpénztárba, azon alaphoz, melyet tavaly a jubileáris gyűlésen gyűjtöttek, mely összeg közel kétezer korona. A város és a helybeli pénzintézetek támogatásukat megígérték erre a célra.

— Az Ipartestület a tanítókért. A nagykanizsai Ipartestület egyik novemberi ülésében a tanítók internátusát előkészítő bizottságnak száz korona pótlási díjat megszavazott, melyet 1913 évtől kezdve öt éven keresztül 20-20 koronával fizet be.

Irodalom.

Halls István: Ellenség kezében.

(Történelmi vígjáték négy szakaszban.)

I.

A színműirodalom két hatalmas elágazást mutat. Vannak a színpadnak készülő, lármas technikai hatásokra épített színpadi gyártmányok, és irodalmi értékekben gazdag színművek, melyeknek csak forma s drámai szerkezet, míg azon keresztül egy nemes lélek tiszta művésze esengül felénk, utódaink, az emberiség felé! Amazok tapoló kezeket, éljenző sjkakat, elszódlt emberek dícsíhimuszait tekintik a legfőbb jónak, — ezek képezvén rajjuk nézve az élet exigenciáit is, emezek egy-egy ernyös lámpa fénykörében elmélyedő arcot, egy-egy nyári délután rajuk meregő lelket, a maghatatóság egy-két könyveszeppjét tekintik végős célnak és — amennyiben elérelett — eredménynek; amazok türes fogásokkal dolgoznak, melyek oly gyorsan hanyatlának a teljes semmibe, mint amily mértékben az emberi lelemény és mesterségtudás csiszolódik és fejlődik napról-napra, sőt óráról-órára, emezek a művészet, a történelem vagy filozófia hangján szólalnak meg; amazok el-tűnnek a színésszel, aki szavalt, a hallgatóval, aki éljenzte, a kritikussal, aki tömjénezte őket, ezek a generációk előjövendő számain keresztül szállanak, dörögnek, vagy zongonak, mert szárnyalnak tartósabb acélból csiszolvák. És mégis mily fájdalmas az, hogy a színpad csak amazoknak van teremtvé. Hogy Goethe mellett Kötzebe, hogy Ibsen mellett Sardon a világot jelentő deszkák fejedelme.

Halls István könyve nem a színpad számára alkotott. A munka, melynek tudós szerzője az „Ellenség kezében” címet adta, mindamellert meg-lap drámailag lükteit életével és mozgalmasságával. Egyenesen esklatáns az a stílérzék, mellyel a korrajz, az akkori társadalmi élet van megelevenítve. Azt bizsem, nem tulozok akkor, ha úgy taládom, hogy ily bámulatos kormegelevenítés a legnagyobb ritkaság számba megy a magyar irodalomban. A kornak az a

megrájolása, hogy a kor, a korbeli társadalom mint egy élő orgánum jelenék meg a deszkákon, két lelkét kíván meg az írótól. Egyszerűt végtelen tudást, olyan tudást, melyben a memória póstagalamb-ként röppenjen rá a tárgyra, tényre, szemlélyre, akire a historikum kedvéért szükséges vagyion, másrészt a művész istentől adott tehetségét, hogy azt, ami halott adott, élő jelenéssé, ami pusztá emléék bábósá reft-xióvá, ami hidegen leírt társadalmi szokás megkapó kedves jelenétté varázsolja.

A mi irodalmi termelésünk gazdagsága mellett nem tulzást állítunk, hogy ez utóbbi fajta zsenialitás bővebben megterem a magyar irodalomnak inkább virágot mint kenyéret termelő berkeiben. A megelevenítés, mint igazi költői tehetség adománya több iróban van meg, mint ahányban a tudás, a köz-ismeret, mely fárastól elme-nunks már. Csak Arany János, (Buda halála), Strinberg (Történelmi minis-turók), Schiller (Wallenstein trilogia első része) mű-veben találjuk meg a tudást és a megelevenítő költői tehetségnek azt a csodálatos összeholkezését, mely életet tud lehelni a halott történelembé és történelmi értékkel teszi súlyossá és terhebbé a különben könnyen játszi és a nap aranyában lebegő po-éziát.

Távol áll tőlünk ez nagymesterek remekeivel vonni párhuzamot, de Halls István könyvében — szerényebb keretek között bár — a történelmi tudásnak és ama megelevenítő művészetnek oly bájos összefonódását találjuk, mely a művészet mészével itatja meg a lelket. Le kell írunk, hogy a színi technika a színpadi hatások és azok az ügyeskedések, melyek a nézőt oly könnyen megfogják bármennyire is figyelmen kívül hagyattak ebben a könyvben, hogy bármennyire is el vannak túlvá azok a nézőpontok, melyeknek a cselekmény szövését kell irányítaniok ebben a könyvben, mégsem tartjuk azt szerzője véleményével megegyezően történelmi novellának, mert a jellemzésnek és drámai életnek oly üdőségű, friss-ségűt, mozgalmasságát találjuk benne, hogy azt kiváló „könyvdrámának” kell tartanunk. Nagyon csodálók, ha valaki ebbe a könyvben száraz kortörténelmet keres. Az a megelevenítő művészet, amely a „Történelmi mozaik” fejezetein rezsonál végig és teszi azt igazi szépirodalomná, itt is a régi erővel buzog fel újra és teszi azt a szerény könyvet olyan történelemmé, melyből a költészet illatos szele és olyan poézissá, melyből a száz év előtti élet nemes egyszerűsége tör elő. Ezt az életet fonsja át a szerző nemes szerelme, mellyel ezt a várost, a „purger” Nagykanizsát élte magában.

A Zalai Közlöny

szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1 szám alatt van

HIRDETÉSEK.

A sült galamb

ma már csak a példabe-szédé. Ha valamiben sikert akar elérni, akkor foglal-koznia kell az ügyvel. Ha eladni akar, ha venni akar, célját csakély munkával, kevés pénzért elérheti. Adja fel a szükséges hirdetések a ZALAI KÖZLÖNY-nek, hol hirdetésre olesó tarifa mellett, pontosan az Ön által kijelölt helyen és for-mában fog megjelenni.

Tervezetet díjmentesen készítünk

NÉVJEGYEK

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron kaphatók

lfj. Wajdits József

könyvkereskedésében és könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések gyorsan elintéztetnek.

Karácsonyi hirdetéseket

— olesó díjszabás szerint vessz fel —

- iparosokéti,
- kereskedékiéti,
- iparréfalalatekiéti,
- pénzüntézetekiéti,

Zalai Közlöny kiadóhivatala

Nagykanizsa, Deák-tér 1.

Az alkalmi díjszabás a december hónapban megjelendő bármelyik számára érvényes.

HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétellel. — Kezeskedek arról, hogy csakis jó és az értéknek megfelelő hangszereket szállítok, onnélfogva megengedem a kieserést ha
as 3 napon belül az átvétel után történik. — Megsértett árakat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor-ért. — Hangverseny és mester-
hegedűk: 70, 80 egész 200 kor-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor-ért. — Hegedűvonók: 1, 1-50, 2, 2-60
3, 4 kor-ért. Hegedűvonók fennambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor-ért. —
Hegedűtokok: 6, 7 80 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és
feljebb. — Álltartók: 1, 1 40 K és feljebb. — Hurok minden árbau és
minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. —
Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60
és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 1-60-tól 3 kor-ig — Cellovonó fennambukfából 5 kor-tól 12 kor-ig. — Nagybögők:
 $\frac{3}{4}$ -es 72 kor. $\frac{1}{4}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybögővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Üzitorák.

Prímecitor, jávorfa, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor-tól 30 kor-ig. —
Prímecitor palizander-tető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Prímecitor egész 64, 70, 80 kor.
Koncertcitor a fent felsorolt minőségben is, azonban drjba 4 koronával drágább. —
Magyar népcitorák közönséges kivitelben, egész-kótás 9 kor., jobb minőségű.
fél-v. 10 kor., díofa-tetővel 12 kor., utanz. pallsándfából 14 korona.

Rézfuvohangszerek.

Minden rézfuvohangszer la 3 cilinder géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42
kor. Piston: 32 kor. Vadáskürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor-tól
70 kor-ig. Trombitakürt 60, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok G
vagy B, 110 120 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatfából ujeztst billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10
billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. —
Piceolőbőtök: 5-20, 5-60, 6-40 korona.

Klarinettok.

Fekete granatfából, ujeztst billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz faabroncesal 10 esavar 56 kor. — Nagy dob rézabronces és 10 esavar 90 kor. — Közégi dob 14 kor-tól
40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Huzoharmonikák.

Huzoharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjárú fuvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitűnő hanggal, drjba
9, 10, 11 korona. Ugyanazok háromsoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal
Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előzetes árak: Egész évre 10 korona, (élelve 6 korona, Nyegyedévre 2 korona 60 fill. — Egyre szám ára 10 fill.

Feladó szerkesztő:
Kanizsa István

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

SZEMLE.

A kormány állítólag az adótörvények életbeléptetését elhalasztotta. Az új adótörvénynek 1913. január 1-én kellett volna életbe lépnie. Abból, hogy a kormány a fővárosi pressiójának engedve állítólag az életbeléptést későbbi időpontra halasztotta, a közönség, amely jelenleg — legalább úgy látszik — sokkal jobban van informálva a lapoknál, legálább ami a háború és béke kérdését illeti, kettős következtetést von le. Az egyik rész azt állítja, hogy miután az új adótörvény életbe lépése ötven millió korona többletet jelent az államnak, ennek folytán az életbe lépés elhalasztása annyit jelent, hogy az államnak most nem kell az ötven millió többlet, nem kell pénz, ergo — és ez az Aristoteleszt is megsegélyező logika — nem lesz háború. A másik rész pedig: Lukács László miniszterelnök azt mondja állítólag, hogy az adótörvény életbeléptése harminc millió korona bevételecsökkenést jelent az államra, tehát az állítólagos elhalasztás azt jelenti, hogy a kormánynak még szüksége van a régi törvény alapján elérhető nagyobb bevételre, vagyis kell a pénz, ergo — és ez az Aristoteleszt is megsegélyező logika: — lesz háború. Végre — nem tehetünk mást — megkérdeztük magát a logika nagy mestert, Aristoteleszt, lesz-e háború. A logika nagy mestere így válaszolt: „Éppen most számolom ki a gombjaimon. Majd, ha a végre érek, megmondom önöknek. Addig lesznek szivesek türelmesen várni!” Azt hisszük, biztosabb módja jelenleg nincs is a következtetéseknek és a jövőbe látásnak.

A decemberi 250 millió.

(V. L.) Az áruforgalmi statisztika azzal a kérhetetlen és lesújtó adattal szolgál, hogy mi a behozott iparcikkek után esztendőnként ezer millió koronával adózunk a külföldnek. A helyzettel ismerős nemzetgazdák azt is mondják, hogy ennek a külföldre özönlő pénznek egynegyed részét decemberben izzadja ki a magyar: 250 millióra tehető az az összeg, a melyet a magyar ipar és kereskedelem decemberben a karácsonyi és újévi ajándékok révén külföldi iparcikkekből forgalmaz.

250 millió korona! Micsoda hatalmas összeg ez! Polgári agy, alig tudja a horrorális mennyiségét elképzelni! Csak néhány összehasonlítási példát: Aufferberg lovag hadügyminiszter a balkáni zavar előjátékaként 68 millió korona póthitelt kért a delegációtól. Ebből kvóta szerint körülbelül 29 millió jut a magyarra. S micsoda felzúdulás lett belőle! A tervezet két tudomány egyetem összköltségét 7 millió koronában állapították meg és micsoda nemzeti büszkeség tört ki belőlük, hogy a magyar kulturának akkora szédítő ajándékot hozatalára képesek vagyunk. Van az országban egy félmillió tudóbetegünk és nem tudunk számukra társadalmilag, a leg-

lelkebb propagandával se évenként egy félmillió koronát gyűjteni gyógyítóházakra. E példák után, hogy kell sajognunk azon, hogy százmillió megy külföldi iparcikkekért a külföldre, mely összeg ha itthon maradna mily nagyon szolgálná a nemzeti vagyonos, ságot és jólétet.

Nem az fáj nekünk, hogy az élet kényelme és kifejlesztett fényűzése karácsonyi és újévtájt talán erején felüli áldozatokba kergeti a magyar középosztályt, mert hisz a 250 millióból a legtöbbje öt terhel, — hanem az, hogy nem hazai ipartermek és, melyért a pénz kiömlik. Gondoljuk csak meg, hogy ha azok a gyárak, melyek a magyar fogyasztás számára külföldön dolgoznak itt volnának nálunk, mennyi munkalehetőséget teremtene, mennyi munkásnak jobblétét szolgálnák s mennyi existencia jólétének alapját munkálnák. Éppenséggel nem volna a legnagyobb baj, hogy tőke szegény ország lévén, a külföldi tőke alapítana gyárakat. Hiszen az elhelyezkedett tőke méltányos kamatnyereségét ki sajnálná? Azt sajnálnák, hogy a gyárkéimenyek nem a mi országunkban füstölögnek és nem annyira azt, hogy a gyárosok külföldön szerzik a milliókat. Az elvesztett nemzeti vagyon leginkább abban

Halis István: Ellenség kezében.

Történelmi vigjáték négy szakaszban.

II.

Szobovits János kanizsai aljegyző Korntheuer Zsigmond uradalmi tisztartónak gyámleányát, Marics Lizit megszerzői gyámjapja házából. A szökésben egy csudái tanító, egy bizonyos Vitéz Mihály nyujt neki segédkezet, az a bizonyos Vitéz azonos azzal a Csokonával, aki úgy mellékesen a Lilla dalokkal, a reményhez irt ódával belesírta a nevét a magyar iradalomba. Léven annak első modern és költői sorsu költője, aki — hogy többet ne mondjunk — a modern iradalom egyik első harcosa által is megénekellették. Ez a „csudai” professzor, aki professzor létére hajnali háromkor (enyvit kiált Vörner bakter a salágitores házak előtt) nem állt először Nagykanizsa utcáin, amikor minden böcsületes purger és tanácsbeli az igazak Álmat alusza, tázet kiált, mire előláll nagy ribillió, amikor is a szép Lizit annak a deputációnak egyik hátsó szekerére ülteti, amely az egyszerű felkelő nemessékek visz ajándékot, kik is Napoleont ellen vannak harcászállandók. A második kép a kanizsai bíró hivatalos szobájában. Korntheuer követeli gyámleány szökötőjének elfogatását és az elröppent madárny visszahozatál. Ugyanakkor ott

megjelenik a szép Apollónia nemzeti asszony is, aki Dóka Péter, uramnak a hitestársa. Dóka uram szintén a deputációk között van, kikkel Lizi elszökött, ezért az a rettenetes gyanu tápláltatik a nemzeti asszony szivében, hogy férje volt a szöktető. A deputációk azonban, így Szobovics is a szép Lizivel a trancsiak karjai közé szekereszik, akik — mintegy huzsan — a habóti erdő szélén tanyásznak. Éppen egy parasztot akarnak felkötni, aki visszalopta tőlük a harásait estezpóztint. Le a koscsórló! Csokonai menti meg a deputátusokat, mert akármilyen nagy az orra, mégis csak ő tud egyedül franciául a tisztelt tanácsosok között. Megmenti a parasztot a felakasztástól, éppen a trancsiak udvariaságára apellálva az egész leányzósktetést fel akarja előttük tártni, amikor egyszerre postakürt szólal meg és megérkezik a Lizit üldöző csapat Korntheuerrel és Apollóniával. De az udvarias francia sászörtistet készségesen beleegyeznek abba, hogy Szobovics ott azonnal elvegye Lizit, mire előkerítik a habóti plébanost, aki annak rendje-módja szerint összeadja a szökvényeket maga e megbékélt Korntheuer az egyik tanu. Vitéz pedig egész Habót legényességét lóra ülteti és huszárrohamat intézet velük a habóti erdő ellen, mire a megrettent franciák sietve menekülnek. Ők pedig lakodalmi menetben vonulnak be Nagykanizsára.

Ez az egyszerű történet, melynek milliójúl a napoleoni háborúk magyarországi szakasza szolgált, megkapóan kedves ugyan, de mégis a legfőbb értékét a keret teszi: A napoleoni háborúk korabeli Nagykanizsának megrajzolása. Babócsay az öntudatos, nyitott városbíró, Kolompár uram, a fontoskodó és Faddi, az önző, városi tanácsosok, Bécsi családja, aki mint jó purger férdiát a bakterre, hogy meuen az ablaka alól, Verner, a német bakter és mindenki, aki ebben a vigjátékban szerepel, a száz év előtti Nagykanizsa életének egy darabját hozza magával. A történet mozzanatai mögött tőnű kilépő leveles ládákából, poros akták közül a száz év előtti Nagykanizsa élete és rég halott emberek élők gyanánt mosolyognak, kacagnak az olvasó lelkebe. És — amit első helyen kellett volna említeni — egy reflex ugyan reá villan annak a sorsverte fiatalon elpusztult pótnak életére is, akit az istenek azzal átkoztak meg, hogy magyarrá tették. Egy percnyi futó fény ez a vigjáték Csokonai telkébe is. A szerző itt az egyoldalú jellemzés módján — ahogy Molliere személyi jellemzők — csak a jázati kedvű, pajzán laktú Csokonait állítja szemünk elé, a magyar ország-utak vídám esavergőjét, ki gondatlanul vesz részt mindenben, ami diákos csin, ami pajkos merénylet, aki „bár lét nem lőten tőprengött sokat” megmaradt

van, hogy kiengedjük a munkakalkulácikat és ezer millió a külföld határán, vagyonosságát, létét szolgálatja.

De van-e az efféle siránásoknak valamelyes fölcintjük? Bizony csak a hazafias kötelesség-érzet készített tollunkat ezekre a szavakra, a siker minden reménye nélkül kiabálunk bele a sötét éjszakába és a közeli virradást igazán nem várjuk. Ha a nemzeti fellendülés korában Kossuth Lajos lángszavának nem volt sikere és magyar Védegyelete olyan szépen a közöny sarába veszett, mint az újabb kor tulipánmozgalma, — akkor mit akarsz te örök ismeretlenségben maradó szürke újságíró! Azért újságíróársaim! csak kiabáljunk bele a reménytelenség sötét éjszakájába. Hátha így hamarabb virrad!

Uj kapu-bejárat a sétatéren.

A szépitő egyesület közgyűlése.

Nagykanizsa, december 16.

A nagykanizsai szépitő egyesület, amely esőnd-ben folytatja a maga áldásos működését, tegnap déli-őt tartotta 1912-ik évi közgyűlését a nagykanizsai takarékpénztár helyiségében. E gyűlésen került megbeszélés alá a sétatérnek Eszengeri-uti feljáróján létesítendő új kapubejárat kérdése is és remélhető, hogy rövid idő múlva a sétatér, melynek létesítése és fenntartása kizárólagosan a nagykanizsai szépitő egyesület érdeme, egy új, szép kapubejáratot lesz gazdagabb.

A közgyűlés lefolyásáról következő tudósításunk szól:

Vasárnap délelőtt tizenegy óraker nagy számban jelentek meg a szépitő egyesület tagjai a nagykanizsai takarékpénztár helyiségében.

mindig mesterének, a theozsi Anakreonnak dogmatikai alapján, hol a teii kanesók, a tizes bor, a könnyű kedv az alapzabályok és a morálpredikáció — esik bórús kulacsokhoz írt verseket.

Az hirt, Oskonainak az a jellemképe a legbessesebb ebben a vigjátékban és — ha Oskonainak ez nem a nagykanizsai szereplés történelmi tény, ezt nem tudom — akkor kizseresen értékes ez a vigjáték. Egyrészt mert Oskonai életének egy oly fázisáról értesít művészi módon, mellyel az irodalom történet nem emlékezik meg, — másrészt pedig, mert kiváló és élethő képet adott Oskonainak.

De a nagykanizsaiakok szeretettel kell olvasniok ezt a könyvet, mert ezt a multat őriz meg számunkra, melynek tagadhatatlanul történelmi és irodalmi levegője van. Valóban olyan Nagykanizsa multja, tudósának, költőnek egyaránt, mint nemes érthen gazdag bányá, melynek teljes feltárása eszközök, embe-rikin hiány a jelen hia ábrándja csupán. Mennyi kincs, mennyi gazdagság parlagon!

Kár, hogy a munka, melyet a helybeli Gutenberg-nyomda nyomtatott ki rendes és diszkrét kiadásban, csak ötven példányban jelent meg a nem került a könyvpiacra.

Kanizsa István.

Trippammer Gyula elnök üdvözölte a jelenlévő-akio sáktornyáról szokott kirándulni a nagykanizsai ket és biztató jelt lát abban, hogy a tagok oly szép vásárookra tolvajás céljából. A nyomozást nyomban számban jelentek meg. Megnyitja az úleét.

Gürtler Ferenc titkár felolvassa a szépitő egye-sület 1911-ik évről szóló jelentését. Indokolja azt, — a férje is itt volt — gyalog indultak haza. A hogy az 1912-ik évi közgyűlés megtartása miatt ha-csakonnyai csendőrség tényleg megállapította a nagy-lasztódott el egész az év végére. Ennek oka, hogy a sétatér bejáratának tervét és az ennek megfelelő tolvaj kizsabdákig gyalog ment s csak itt fel-árajánlatokat az egyes építómesterek nagyon későre vonatra. Hátküvetést tartottak Zavorozsziéknál, amikor készítettek el. Az adatokat, költségvetéseket csak is lakásokon találtak hávankét koronát, Zavorozsziéknál pedig harmincyole koronát, melynek erdeveltem nem tudták felvilágosítani adu. Letartoztatták őket a 4-kereszték a nagykanizsai rendőrséghez, onnan pedig az ügyészséghez. Topplek Kati legutóbb hat hónapig a vásári tolvajlás miatt és a legérdekesebb, az egész dologban az, hogy szerdán is épp azért jött Nagykanizsára, hogy egy másik lopási ügyben, melyben a járásbírósg foghagybuntetésre ítélte, feleb-bezést nyújtson be a törvényszékhez.

— Elveszett és megtalált gyűrű. Annak idején megirtuk, hogy Holzer Ferenc bupapesti utazó-nak egy drága brilláns gyűrűje elveszett Nagykanizsán. Az utazó a korona szállóban szállt meg és több hely-beli gyárban, üzletben fordult meg, ahol valahol el-vezette a gyűrűt. Mint a rendőrség megállapította egy helybeli vállalat üzlethejiiségében lehallott az utazó kezéről a brilláns gyűrű. Most skadt rá a rendőrség egy helybeli zálogházban. A nyomozás megindult.

— Pehhes betörők. Rozenberg Béla kizsánizai bábos boltját a napokban este betört és nyugovóra tért. Az éj folyamán ismeretlen lettesek betörték kiséretek meg üzletébe. Még pedig a modern betörők legvakmerőbb módjához folyamodtak. A falat akarták kibontani. Szorgalmasan dolgoztak, bontották a falat, izadtak erősen. Amikor már annyit légték kizsiedtek, hogy egy ember betört volna rajta, akkor vették észre szegények, hogy hiába fáradtak, mert egy hatalmas szekrény állja útjukat. Más gondolatok tehát és az ablakok töltötek be, ott próbál-va behatolni ott pedig az ablak keresztváza állított akadályt az utjukba, meg egy vasrúcs. Emiatt nem tudtak behatolni az üzletbe, mire megmondották magukat és elúvoztak. A bolt tulajdonosa a betörtést feljelentette a rendőrségen, mely a helyszínre meg is ejtette a szemlét és megindította a nyomozást. A gyaru három egyén ellen irányul, akik ellen nagyon sok terhölő bizonyíték szól. A betörőknek tehát mindenképen p-bhuk van.

— Felolvasás az irodalmi és művésze-ri körben. A nagykanizsai irodalmi és művésze-ri kör tegnap kezdte meg új szezonját, melyet Kovács Anának a helybeli róm, kat. piarista fogimnázium tanárjának felolvasása vezetett be. Az eszméletben gazdag felolvasást, mely Eötvös Józsefről, a magyar reform kurzak legérdekesebb és legmélyebb gondolkodójáról szolt az egybegyűnt szép számu közönség nagy figyelemmel és é deklódéssel hallgatta meg. A felolvasással együtt zenei élvezetben is volt része a közönségnek. Hofrichter Emma, Gürtler István, dr. Krátkay István és Szausermann Béla Haydu vobó kvartettjét adták elő s nagyon szép hatást értek el.

— Nem mulatunk. A háború eseményekre való tekintettel a helybeli Ijúság közpö egyesület elhatározta, hogy minden évben szokásos szilveszter-üjeli mulatságát nem tartja meg az idén.

— Hűtlen lakótárs. Günstberger Sándor cipész, hunyadi-utcai lakos panaszt tett a rendőrségen hogy Horjós József, akivel együtt lakott albrületben, távollétében felörte a kufertját s abból harminchéti koronát elvitt.

— A háziszolga. Dobó Márton bevásárlást tett Matán Odón helybeli kereskedőnél, aki a pénzt felvételre saját házi szolgáját és Dobó szolgáját Pleifer Mihályt küldte el a pénzért. Dobó fizetett is.

HIREK.

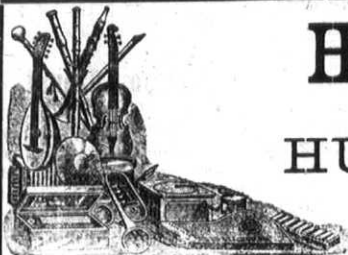
— Elfogartott tolvaj. Szalovics Józsefné, gyékényesi polgárosszony, szerdán bejött a nagykanizsai vásárra. hogy itt egyes termelvényeit eladja s egy-más bevásárlást végeztet. Hozott magával kukoricát, különféle más gyümölcsöt, két sertést is. A szerdai hétvársáron minden portékáját eladta, ughogy a nála lévő készpénzzel együtt összesen száztövenyole korona volt az erszényében. Ezt a pénzt az erszényébe tette, a zsebkendőjébe kötötte. Minthogy vége volt a hét-vásárnak, egyet-mást beakart magának vásárolni. Bement egy cipőüzletbe, hogy lábbelit vegyen magá-nak Felpróbáta a cipőt, megalkudott az árra nézve, amikor fizetni akart, nagy reméllettel vette észre, hogy a pénz-es erszény, tartalmazó zsebkendője el-tűnt a zsebéből. A rendőrségre sietett, hol kifejezte abbéli gyanúját, hogy a pénzét alighanem az az asszony lopta el tőle, aki az egész vásár alatt körülötte óálkodott, Állandóan mellette áe orgott, sőt egyszer meg is lökte, hogy menjen el tőle. A rendőrség büntügyi osztályának vezetője, Bay György rendőrkapitány az adott személyleírásból nyomban felismerte, hogy a tolvaj nem lehet más, mint Zavoroz Ferencud, s. Topplek Katalin ismert vásári tolvajná,

HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétellel. — Kezeskedek arról, hogy csakis jó és az értéknek megfelelő hangszereket szállítok, onnélfogva megengedem a kicserelést ha az 3 napon belül az átvétel után történik. — Megsértett árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor.-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor.-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűvonók: 1, 1'50, 2, 2'60 3, 4 kor.-ért. Hegedűvonók farnambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűtokok: 6, 7 60 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1'40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10 $\frac{1}{2}$ -kal drágábbak. — Cello. Iakolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 1'60-tól 3 kor.-ig — Cellovonó farnambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{1}{4}$ -es 72 kor. $\frac{1}{2}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Ozitorák.

Primitóra, jávorfa, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Primitóra palizander-tető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Primitóra egész 64, 70, 80 kor. Koncertitóra a fent felsorolt minőségben is, azonban drájs 4 koronával drágább. — Magyar népcitórak közönséges kivitelben, egész-kótás 9 kor., jobb minőségű fél- v. 10 kor., díofa-tetővel 12 kor., utanz. palisándefából 14 korona.

Rézfuvohangszerek.

Minden rézfuvohangszer 1a 3 cilindér géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Pász: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt 60, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok O vagy B, 110 120 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatfából ujezst billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolódóták: 5'20, 5'60, 6'40 korona.

Klarinettek.

Fekete granatfából, ujezst billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz fabroncessal 10 csavar 56 kor. — Nagy dob rézabroncs és 10 csavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Huzóharmonikák.

Huzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjárú fuvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitünő hanggal, drájs 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háromsoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal Dar és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Egyszeri árak: Egész évre 10 korona, félére 5 korona, Ngyedőre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feloldó szerkesztő:

Kanizsa István

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1

Telefon: 102. — Hirdetések díjazás szerint.

SZEMLE.

Zalaegerszegben két újság jelenik meg: a Magyar Paizs, melynek közismert és közszereplőnek örvendő szerkesztője: Borbély György, a vármegye Gyurka bácsija, és a másik a Zalamegye, Czebe Lászlónak lapja. Czebe László bátorbangu cikkeire már több ízben heves kirohadások láttak napvilágot a Magyar Paizs hasábjain, de nem a szerkesztőnek, hanem másnak a tollából, mivel a szerkesztő — úgy hiszünk — nem szolidáris. Egyik multikori cikkben olvastuk ezt a kitével: „Czebe ur az újságírásnak sokszor nemes, többször „szennyos” zászlaja alá szegődött. Bannünket az egész vita távolról sem érint — ezért vártunk, míg objektív mértékre csökken az egereszei hangulat, — de az ellene szerényen tiltakozunk, hogy a mezei vagy bármilyen hirlapirást így gyalázza valaki, még ha nem is újságíró, hanem koramárós az illető. Mi azt állítjuk, hogy az újságírásnak is megvan a becsülete, és a reputáció kívánja meg például azt, hogy ellenfelünk vagyoni viszonyait és egyéb privát ügyeit ne keverjük be a vitába, hogy továbbá tanuljunk meg helyesírást, ha már egyszer a tollat vesszük a kezünkbe és ne gyalázzuk azt a mesterséget, melynek vendégsereteteit élvezük. Éppen olyan ez, mintha valaki bemenne egy korsomába, lekonyókölné az asztalra, fejbé vágú a kalapját és nagyot kurjantana: „Haj, piszok mesterség ám a korsomárosság!” Azt hiszünk, ön nem maradna neki adósa tisztelt cikkíró ur!?”

A drágaság.

Csodálkozhatunk-e azon, ha a munkások szükségletkielégítése színvonalának a bekövetkezett és még következendő emelkedése oda vezet, hogy a társadalom összes szükségleteit fedő takaró, mely most, mondjuk, a kezeket és lábakat jobban takarja, a fején, a vállakon szűk lett, ha már nem takarja oly jól a társadalom testének felső részét, mint eddig? Lehet-e azon csodálkozni, ha annak, a ki most munkát akar venni — és munka minden termékben van, — többet kell tulajdonából, vagy jövedelméből áldozni?

A mai drágaság jelentékeny részében semmi más, mint egy részt az olcsó munkára épített jövedelmének és életszínvonalak, másrészt pedig a munkásosztály életszínvonalának és bérének emelkedése folytán megváltozott árak közötti egyesülnak megbombolás. Munkát és ezt tartalmazó árukat csak drágábban lehet ma a jellemzett változások folytán már vásárolni és a kinek a jövedelme nem változott, hasonlóan nem emelkedett, az szülyosan érzi ezt a változást. Érti ezt első sorban azoknak a csoportja, a kik az anyagi termelésben részt nem vesznek és a kiknek a fix jövedelme az ily

okozott áremelkedés mellett egyre kevesebb vásárlóerőt képvisel; érzik ezt a tőkés is, a kiknek a tőkéje a munkával szemben egyre kisebb értéket képvisel, mert a tulajdon felhalmozódása és az áraknak egyre magasabb egységekre szóása, a közgyedáságnak, a mint fentebb kifejeztük, magasabb hangnemre hangolása elértékteleníti a tőke egységét; érzik továbbá a vállalkozók ezrei, kik nem tartoznak a monopolisták szerencsés csoportjaiba, hanem a kik igazi verseny nyomása alatt dolgoznak és a munkabérek emelkedését csak úgy viselniük kell, mint a saját szükségleteik beszerzésénél az árak emelkedését; de érzik a munkások széles rétegei is szerencsésebb testvéreik színvonalemelkedését, mert az esetleg emelkedett bérük sok esetben jelentékenyen elmarad az árak emelkedése mögött. És a munkásosztály kiváltságos tagjainak, de lassankint szélesebb rétegnek is ez a színvonalemelkedése még egészen már mértékben kellene, hogy éreztessé hatását a többi osztályjöveldelmi és az árak közti egyensúly felbomlásában, ha nem ellensúlyozná a capitalistikus fejlődés, a termelés terén napról-napra beálló haladás. Ez a haladás az, a mi jelentékenyen gyengíti emez átalakulás hatását és oda vezet, hogy nagy-

Háborus tárcalevelek.

— Pövárosi munkatársunktól. —

Igaz, hogy minden lezajlott háború valami legendás aranyfotó fog körül, — de egészen bizonyos az, hogy 1848-ban egészen más fajta lelkesedéssel mentünk mi a háborúba mint ahogy most mennünk. Aminek az oka a nagy eszmék olvatkoztatásától az is, hogy voltaképen a mostani nemzedék állandóan háborúba van a háború manapság már gazdasági jellegű. Ha a Mauchlicher a golyószóró puskák, az okrázzal telt bombák pattognak, bömbölnek, — voltaképen gazdasági érdekekért megy az egész játék. Már pedig azt csak megfogják becsajítani mindenfajta vármérésleltlen olvasónk, ha családi állapotát nem is számítja is: hogy mikor oda kell hagyni meleg családi létszékét, fiatal feleségét, menyasszonyt, az életnek minden kényelmét és örömet és neki indulni talán olyan ellenségnek, aki nemcsak a golyójával tehet kárt bennünk, hanem, aki a kolera aszót rónasszonyát is ránk viszorittatja, hogy lelkesedéssel igazán nem mehetünk. De a vezérkari tekuikai fejlődöttség mellett lelkesedés. Ez csak szubtilis érzelmi állapot: bagatel.

Hogy pedig a háború nem tréfa, azt még előszöle: a Corpus Jurisba beiktatandó szigorú törvények is jelzik, melyeket egész bátran drákóinak lehet nevezni. Igaza van abban mindouknek, akár milyen politikai ablakokból kémleli is a közállapotokat, hogy ezek a törvények drákóinak. De hát a háború: maga is egy különleges és merjük hinni, hogy a technika tökéletesedésével: igen rövid ideig tartó állapot, mely úgy is felloragda mindent, jogot, törvényt, üzletet, hivatalát, esküldi életet, sőt tudjuk a történelemből, hogy még az Istent sem kímélte meg s hogy egy-egy Istenházaát mint fertőzte meg borzalmaival, — ki ne tanulta, ki ne hallotta volna? Most már legalább a hadállapot is törvényesítve van, és legalább tudjuk, hogy a háborúban micsoda formaszert és törvényes törvénytelen állapotok lesznek. Nem sok örömrünk van abban és bizonynyal azokat az intézkedéseket, melyek a háborús törvényekben lehetnek vannak és melyek benne nincsenek, — törvény ide, vagy oda, — megcsúszniának a háború során, mert hiszen az akkor élet és vagyon felől kell gyors elhatározással cselekedni, akár fedi ezeket törvényes intézkedés, akár nem, — és ha nem lennének ezek a törvények, akkor is megcsúszniának a haza fennállásának nagy elveiről, hiszen a ióniak híres joga is abban

cseucsosodik, hogy a haza biztonsága a legfőbb törvény.

Hát én elhiszem, mert hiszen békés szellemű adófizető polgár vagyok, ha már éppen muszáj, valóban én hiszem, hogy rettenetes sors várna a magyarrá, ha a szerbeknek az adriai tengerparton kikötőjük, vagy pláne hadikikötőjük lenne. Én elhiszem azt, ha a föld hatalmas istene: kivájjuk hinniem. — Elborult szívvel csak azt látom, hogy manapság azok a nemzetek nem boldogulnak, amelyek nagy hatalma játszanak, holott nem azok Biztosra vessem, hogy az álmadozó és öntelt Szerbia, mely a nagyhatalom dőlőbábóját játékaik igyekszik játszani, mely autóm nagy szuronyerdőt, Dreghuauth-okat, konzuli apparátust feltételez, mely aztáru millárdos költséggel rendelkezik a polgárok nyakára, valóságilag nemzeti lassu elvérzés. Ellenben csendesen, mint ahogy mondjuk Sváje csinálja, felhajtani hegyre a szimmenthal borjat, hogy úszkóróban 1000 koronán felül áron adja el idegen országok fiainak, — boldog állapot. — Igazán nem tudom, hogy Sváje vagy akár Románia, világfájdalmat állítsanak ki, hogy ők nem nagy hatalmak! Én azt hiszem örülnék neki, hogy nem azok.

Ha, Szerbia, az leszel, de megirsatod egykor!

V. L.

részt az eddig is jólétben élt felső osztályoknak a munkásosztály színvonalemelkedését nem kell teljes áron megvárásolniuk, hanem az jórészt egy lucrum coassans költségére mehet végbe, t. i. olyképp, hogy a felsőbb osztályok bizonyos fokig csak attól a jólétemelkedéstől fosztatnak meg, a melyet magával hozott volna részükre a munka újabb, nagyobb fokban való termelékenyebb válása, a mely a változott körülmények folytán nem az ő életszínvonaluknak, hanem a munkásosztály jólétének az emelkedéséhez vezet.

Ezek úgy hiszem a távolabbi perspektívái annak a jelenségnek, mely a drágaság képében ma előtűnt végbemej. Mem véletlen vagy mellesé körülményekre visszavezethető tünemény az, hanem egész gazdasági életünk átalakulásával, helyesebben talán inkább kialakulásával függ össze. Ha talán egy idő múlva sikerül is az áraknak nyugvópontra jutni, a fent jellemzett irányzatok, a gazdasági szabadság megszorítása és a munkásosztály életszínvonalának az emelkedése mint ható okok, melyek az áremelkedésnek kedveznek, továbbra is megmaradnak. Ha az mégis lassabb ütemű lesz, vagy esetleg idővel el is marad, akkor az csak annak tulajdonítható, hogy a gazdasági és technikai haladás erősen ellensúlyozza azt a nagyobb szükségletet, mely a munkásosztály felemelkedéséből előáll. Hogy azonban a mai, a monopoliumnak kedvező világban ehhez nagyon igen jelenléte haladás kell, azon nem kételkedhetünk, kivált akkor, ha, a mint valószínű, a nemzetközi verseny továbbra is olyan kifejezetten termelői gazdaságpolitika folytatására fogja az államokat kényszeríteni, a milyent ma folytatnak.

Heller Farkas.

Tűz a Ström és Klein-féle cégnél.

Elfojtott tűzveszedelem.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, december 19.

Ma reggel a későn kelő embereket egy tűzi láma riasztotta fel nyolc óra körül reggeli pihenésükből. A tűz a helybeli Ström és Klein cégnek Erzsébet-területén levő kőföldön gyárban ütött ki. A tüzet az alkalmazottak szerencsére hamar oltották és az elősiető tűzoltók azt egy-kettőre elfojtották, úgy hogy a veszedelemnek hamar elejét vették. A könnyen végetvesztő válható tüzezeletről következő tudósításunk szól:

A Ström és Klein cégnek már régóta időtől fogva van az Erzsébet-területen levő kőföldön kőföldgyára. A gyár az udvaron van elhelyezve, míg a kőföldönáshoz szükséges kőcát és kenderit két külön padlásra tartják. A kőcát elhelyezésére egy az udvar északi oldalán elhelyezett földszintes épület padlása szolgál.

Ma reggel Horváth Dénes inas észrevette, amint az üzletből a raktárba ment valamért, hogy a kőcát padlásokon álló füst tűr elő, sőt az egész padlón végig futott, sőt egyes helyeken lángok is törnek elő. Nyomban szóló társainak, majd befutott az üzletbe,

ahonnan azonnal a tűzoltóságra telefonáltak. A padlásban ugyanis gyűlékony anyagok voltak elhelyezve és félni lehetett, hogy az egész épület egy-kettőre lángokba borul, ha idején nem veszik észre a tüzet.

A tűzoltóság két kocsiával azonnal kivonult a helyszínére. Ekkor már a padlások ablakán nagy láng tört ki. A szivattyút azonnal működésnek indították, a létrát a padlások ablakába támasztották és azon felmentek a tűzhöz. A szivattyú erőlyesen dolgozott és a következő percekben hatalmas vízszög ömlött a lángoló padlásra. Mielőtt azonban a tűzoltók megjelentek volna, az alkalmazottak is felháltak a padlásra és ott a még uem égő kőcát egy vizes ponyvával takarták le. A tűzoltók egymás után dobálták ki az égő kőcátögeket, melyeket azután az udvaron oltottak el. Mintegy negyedórát tartott az erős munka, amely nem maradt eredmény nélkül. Csakhamar eloltották a tüzet s ezzel elejét vették a nagyobb veszedelemnek, mely az egész gyárat fenyegette.

A tűz a padlások észak-nyugati sarkán keletkezett, távol a kéménytől, úgy hogy ki van zárva az, hogy a tűz kéményi tűz lett volna. A tűz okát különben majd a hivatalos tűvizsgálat fogja megállapítani. A padlások gerendázatának egy része megpörkölődött és az oltás folytán kiöntött víz egy része a padlásra keresztal szivároga a földszinti lakás mennyezetén keresztül csöpögött. Egyéb kár még a kőcát tisztítására szolgáló készülékben esett, amely egy kissé szintén megpörkölődött. Mintegy két méter magas kőcát égett el melynek értéke azonban biztosítás révén megmentél.

A gyár központi fűtésénél fogva a tűzriadalom, mely reggeli nyolc óra után keletkezett, úgy igaztatosságot keltett az egész környéken és az emberke mindenfelől szaladtak a tűzhöz. A tüzet a tűzoltóság már kilenc órára teljesen elfojtotta. Helyénvaló volna azonban — így mondta a tűzoltóság érdemes főnöke — ha minden tüzezet alkalmaival azt is megtelefontálnák nekik, hogy padlások, pince-, vagy lakás tűz van-e, akkor tudják ugyanis rögtön, hogy mily apparátusok vonulnak ki. Ezt azonban csak úgy állíthatnánk, nem a jelen esetről vonatkozólag mondtotta a tűzoltóparancsnok, mert most a cég azonnal közölte, hogy padlástűzről van szó és mi is csak a jövőbeli szerencsétlenségeknél mihez tartás végett győzzünk meg.

HIREK.

— Karácsonyi számunk A Zalai

Közlöny legközelebbi száma a karácsonyi ünnepek folytán kedden, a szokottnál nagyobb tartalommal és terjedelemben jelenik meg.

— **Ötven év. Goldman Jánosról.** A nagykanizsai kántorról úgy emlékeztek meg a Magyar Izrael című közlöny: Érdemes munkásság felszámára tekint vissza Goldman Samu, a nagykanizsai hitközség kedvelt népszerű kántora. Pálád kötelességűdással, ráteremtéssel, a hivataloshoz való szeretőtel töltötte be mindig tisztját. Élő krónikája a hitközségnek, a melynek ügykezelésében is értékes munkát végez és a melynek több jótékonydóly egyesületét műtázaszori pontossággal adminisztrálja. Elzártkeny és szolgálatkés, szivesen moszdit elő minden-lyő ügyet.

— **A veszprémi káptalan új birtoka.** Az elmúlt napokban több zalai lap és ezeknek a nyoma a fővárosi sajtó is leközölte azt a hírt, hogy a veszprémi káptalan megvette négy millió koronáért Schössberger Zsigmond báró örögi birtokát. Ezzel szemben a legilletékesebb helyen azt az információt nyertük, hogy e híresztelésből egy szó sem igaz. A káptalanban szó sem volt a feuti birtoknak megvá-

sárlásáról. E hírre vonatkozólag alapot az szolgáltatott, hogy az esztergomi káptalan a nem rég eladott somogyosbirtok helyett szándékozik a Dunántulon nagyobb birtokot vásárolni.

— **A nővér mlatt.** Horváth József mura-szardahelyi molnárlegény vasárnap délután átrándult Felsőfokos községbe és az ottani koromban egy Bazsika Katalin nevű gyertyafűzői leányval mulatott egész estig. Este, midőn Horváth egyedül Mura-szardahely felé tartott, a leány bátyja, Bazsika Imre egy társával újít állta és kérdőre vonta, hogy hogyan mer a nővérről mulatni. Szó szót követett, majd verekedésre került a sor s a két legény egy helyben hagyta Horváthot, hogy ez több szóból vérsze kénytelen volt futra menekülni. A támadók ellen a csendőrség az előjárót mgindította.

— **Zalamogy a kolera behurcolása ellen.** A családszai esata után tudvalevően az a rémbír terjedt el szerze az egész Európában, hogy a bolgar és török seregekben a kolera és a pestis dúl. Miután területi közelségünnél fogva fenyeget a veszély, hogy a borzastóztóztó Magyarországra is behurcolják, a belügyminiszter a törvényhatóságokhoz intért rendelettel intí a hatóságok óvatosságára. A leirabban — amely Zalavermegye törvényhatóságához is megérkezett — a belügyminiszter közli a vármegyével, hogy a kereskedelemügyi miniszter egyidejűleg utasította a vasutakat, hogy a balkán államokból jövő utasok érkezését mindenkor közöljék az illető község, vagy város hatóságával. A rendelet értelmében Aray Lajos alispán utasította a járási főszolgabírákat és járásorvosokat, hogy a szóban forgó területekről érkező idegeneket öt napig helyezzék megfigyelés alá.

— **Építészeti bizottsági ülés.** Nagykanizsa város építészeti bizottsága kedden délután fél hat órákor ülést tartott, melyen több nevezetes társ, illetőleg építési engedélyt került elbírált alá. Mint ismeretes a Csengery-ut 3. szám alatt lévő, eddig Vidor Samuné tulajdonát képező házat Kreisler József egyvéd vásárolta meg, aki ott nagyszabású átalakításokat tervez. Üzletek számára helyiségeket nyit a földszinten s az egész épületnek modernbb berendezést és kültőt ad. E nagy költségű készülő átalakításnál is töbetet j-leut a város fejlődése szempontjából az első magyar általános biztosító társaság építkezés, amely a Pó-ut és a Csengery-ut sarkán álló ház helyébe egy két és félméter-letes palotát fog építeni. E bérház remélhetőleg disze lesz a korzónak és Nagykanizsának. Kívánatosnak tartjuk azonban az amugy is rövid korzó egyik szépséghibájának elhárítását. Arra célnak, hogy a Póut azon emelkedését, mely éppen a lebontandó ház előtt van, elmentessék, illetőleg az új ház-építésénél, ha lehet, valahogy vízszintesse tegyék a ház előtti gyalogútrót. Az építészeti bizottság tovább megadta az engedélyt Weiser Jánosnak, a Weisergár tulajdonosának, hogy a multkori tüz alkalmaival elpusztult kovács-műhelyt és vasestergődy műhelyt építse át a régi helyen felépíthesse. Az építészeti bizottság ülésén Knortzer György ismelt.

— **Új óvoda Nagykanizsán.** Az óvoda bizottság multkori ülésén elhatározta, hogy felszólítja a városi tanácsot, hogy intézkedjék egy új ódók elő felállításáért. Az óvodabizottság felésnek többi része hivatalos és személyi ügyelintézésével tölt el.

— **Nagykanizsa állandó színházának előmunkálatai.** A magyar mórnök és építészegyulethez Nagykanizsa város tanácsa felkaldította megvizsgálás végett azt a hirdetményt, melyet a Nagykanizsán építendő közsézház érdekében azért bocsát ki, hogy teljírja a pályázókat arra, hogy terveiket készítsék el s a városhoz nyújtsák be. A mérnökegyület a hirdetményt felülvizsgálta s azt rendben valónak találta. A hirdetmény, melyben a pályatér-

rek kellékei fel vannak sorolva, most kerül majd a tanács elé, s amennyiben a tanács elfogadja, a város azonnal ki fogja bocsátani. Részletes ismertetését erre az időre halasztjuk. Miúndesetre az első lépés a közsékház érdekében már megtörtént.

Késhegyű billentyű elégtelenség.
Kovács Istváné egyeduralmi pépész mester feleségét ebben a hosszú nevű betegségekben gyógykezelték sokáig a nagykanizsai kórházban. Tegnap már egész jól érzi magát, baba akart utazni, de szívbaja s állomáson újra kitört és erős görcsök közt meghalt. Ma érkezett meg férje, akinek kérésére, de meg azért is, mert a halál oka nyilvánvaló, a boncolást mellőzi a hatóság.

Kémkedés gyanúja miatt elfogott alsóelndvén borbélyeség.
Mandics György szerb anyanyelvű 20 éves borbélyeség Alsóelndvén állott alkalmazásban. Mandics a napokban levelet kapott Belgrádban lakó fivérével, amelyben felszólítják, hogy teljesítse kötelességét, utazzék sürgösen baba Belgrádba és ott álljon be katonának. A fiatal-mberrén — aki különben magyar honos, mert Újvidéken született — fogott a tanács és a hét egy szép napján összeszomogolva elhagyta Leudvát. Amde csak Csakortnyágy juthatott el, mert ott a határrendőrség elfogta és megmozgatások több olyan jegyzetet találtak nála, melyek elárulásával Szerbiának szolgálatot akart tenni. Ezeket a jegyzeteket állítólag a bátyja megbízásából csinálta. A kémkedés gyanúja alatt álló fiatalembert a határrendőrség letartóztatta és Sopronba szállította, ahol újból kihallgatták és beigazolás esetében a katonai hatóság ítélik felette.

Elek Mór tanár szakelődása.
A Nagykanizsai magintisztviselők egyesülete, Fő-ut 21 sz. alatti helyiségében, pénteken este kilenc órakor Elek Mór felső kereskedelmi iskolai tanár tart szakelődást. Az előadás tárgya: „Jules Thyer mód-zere több tétel kámszámainak összedással való meghatározása”. Az érdekes és tudományos szakelődásán a tagok által bevezetett vendégeket is szívesen látja az egyesület.

Hűtlen feleség.
Békésságon éldegélt Deák István napszamos Petőfi-utcai lakásán feleségével, Pirbus Annával együtt. Már több mint kilenc éve élnek együtt. E hó negyedikén Deák Istvánné, férje utóéletében felöltözöködt az önépeli rubájába, kuzen-fogta nyolc éves leányát, akit átvezetett az anyjához, Pirbus Istvánnéhoz, annak gondjaira bízva őt. Azután hazament, magához vette megtakarított pénzcsékjüket mintegy száz koronát, — ennyi volt a családi vagyou — azután nem is bucsuzva senkitől, elutazott. Hogy hová? — azt hiába kérdezte férje, mikor hazajött. A feleségét nem is sajnálja — azt mondja — hanem inkább azt a száz koronát, amelyből mint „közös szerzeményből” ötven korona őt illeti. Most szán se feleség, se pénz.

— Szakvizsga.
A gőzgépközlelők és kazán-fűtlők legközelebbi képesítési vizsgái Sopronban január hó 5. napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők Deák-tér 8.

— Apasági kereset a máv. ellen.
A budapesti törvényszék fellebbviteli tanácsa szenzációs és feltűnő ítéletet hozott ma. Még 1909-ben történt, hogy Geda Sándor lóhajócsárt a nyugati pályaudvaron két vagon tolatás közben halálra zúta. Goda viszonyt folytatott Vámi Annával és a viszonyból született még 1909-ben a törvénytelen Vámi Ilona. A természetesen apa szenzációnal járván, Vámi Anna keresetel indított a Máv-ellen gyermekértársért. A por két évig tarott. A járásbírósg elutasította a keresetet, a polgári törvényszék fellebbviteli tanácsa azonban Jászoly bíró elnöklele alatt ma megváltoztatta a járásbírósg ítéletét és a Máv-ot a kis Ilona ledny-

nak keresetképeségig való eltartására, illetve, havi 20 korona tartásdíj fizetésére kötelezte.

— Fedák Sári hasonmása.
Budapestről jelentik: Özevgy Fábry Gusztávné földbirtokosnó megjelent a főkapitányságon és bejelentette, hogy a társalkodónője, Esztinger Mária, Attila körút 2. számú lakásukról megszökött és magával vitt kétezer koronát érő ékszeret, ezüst évöszöközt és ötszázhatvan aranyt. A rendőrség nyomban megállapította, hogy a tolvaj társalkodónő már régebbi idő óta gyanú életet folytott, álnéveken lakott Budapesten. — Használta Eichler Mária, Haynau Nóra bárónő és Haynau Elenóra bárónő álnéveket. Gráci születésű 22 éves volt pinérnő. Legutóbb Bécsbe utazott ott lakó testvééréhez. A rendőrség megkereste a bécsi rendőrgazgatóságól, hogy a tolvaj társalkodónőt tartóztassa le. Esztinger Mária föltnőn szép szőke leány, magas termetű, karcsu, hasonlított Fedák Sári színésznőhöz.

— Az „Edison” moziban szombaton és vasárnap igen érdekes és tanulságos előadás lesz.
A gazdag és igen érdekes műsorból csak néhány képet említek meg: Acélkirály, Nagyváros harmadja. Titokzatos bűntény, szenzációs detektív elágerek, melyek a kinematografia legújabb és legszép remekei. Olvasniuk szives figyelmét már előre is felhívjuk az „Edison” mozi szombati és vasárnap előadására. — Minden kép egy érdekes szenzáció!

— Fokozhatjuk-e a mútrágyák valamely ország termésátlagát?
Hogy a mútrágyának nagy termésfokozó hatása van, azt minden intelligens törekvő gazda tudja. Ebből azonban nem következik az, hogy meunyiben valamely országban megkezdik a mútrágyázást, azonnal emelkedik az ország átlagtermése is. Nagy meunységű mútrágyát hosszabb időn keresztül kell valamely országnak felhasználnia, hogy annak hatása az országos termés-átlagokon meglatászdődjék. Ennek illusztrálására Magyarország nem alkalmas, mert mindössze 4-5 év óta használunk számottevő meunységű mútrágyát, de még mindig nagyon keveset. Annál inkább meglatászik azonban a mútrágyák termésfokozó hatása Németország termésátlagain. Az 1880-1885-1901 éves ciklusban Németországuk 820 métermázsa buzatermése volt országos átlagban. Ugyanakkor elhasznált ugyanancsak országos átlagban kat. holdanként 3 kg. mútrágyát. Az 1903-07-10 éves ciklusban 1141 métermázsa termésátlag volt, s ugyanez években 107 kg. mútrágyát használt el kat. holdanként, országos átlagban. Mig tehát 22 év alatt mútrágya fogyasztása 104 kg.-al emelkedett kat. holdanként addig országos termésátlagá 321 kg.-al. A mútrágyázás tehát igazán nagyon hasznos befektetés volt. — Ugyanezen idő alatt nálunk, — a hol 1885-ben még nem használtunk mútrágyákat, — csak 30 kg.-mal emelkedett kat. holdanként buzatermés átlaguk, s ma is csak 6.30 métermázsa kat. holdanként, a mi eléggé elszomorító dolog.

HIRDETÉSEK.

A sült galamb

ma már csak a példabeszéd. Ha valaminek sikerit akar elérni, akkor foglalkoznia kell az ügygyel. Ha eladni akar, ha venni akar, célját csakoly munkával, kevés pénzért elérheti. Adja fel a szükséges hirdetését a **ZALAI KÖZLÖNY**-nek, hol hirdetésre olcsó tarifa mellett, pontosan az Ön által kijelölt helyen és formában fog megjelenni.

Tervezetet díjmentesen készítünk

NÉVJEGYEK

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron kaphatók

lfj. Wajdits József

könyvkereskedésében és könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések gyorsan elintéztetnek.

Karácsonyi hirdetések

— olcsó díjszabás szerint vessz fel —

iparcsatló, kereskedőktől, iparvállalatoktól, pártizálatoktól.

Zalai Közlöny kiadóhivatala

Nagykanizsa, Deák-tér 1.

Az alkalmi díjszabás a december hónapban megjelenő bármelyik száma érvényes.

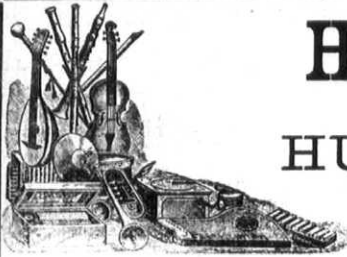
MILKA

Suchardé

KITÜNŐ ALPESI TEJ-CSOKOLÁDÉ

HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

Isőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétel. — Keszeskedek arról, hogy csakis jó és az értéknek megfelelő hangszereket szállítok, ennél fogva megengedem a kieserlést ha az 3 napon belül az átvétel után történik. — Megsértett árukat nem fogadók vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor.-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor.-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűvonók: 1, 1:50, 2, 2:60 3, 4 kor.-ért. Hegedűvonók fennbukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűtokok: 6, 7 60 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1:40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 1:60-tól 3 kor.-ig — Cellovonó fennbukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{1}{2}$ -es 72 kor. $\frac{3}{4}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Czitorák.

Prímecitor, jávorfa, géperet nélküli: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Prímecitor palizander-tető és gépszettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Prímecitor egész 64, 70, 80 kor. Koncertcitor a feut felsorolt minőségben is, azonban drbja 4 koronával drágább. — Magyar népczitorák közönséges kivitelben, egész-kötés 9 kor., jobb minőségű fél- v. 10 kor., díofa-tetővel 12 kor., utánz. palisádfából 14 korona.

Rézfuvohangszerek.

Minden rézfuvohangszer 1a 3 cilinder géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászkürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt 60, 64, 70 kor. — Bombárdok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok C vagy B, 110 120 132 kor. — Helikén: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatifából ujezst billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolófúvók: 5:20, 5:60, 6:40 korona.

Klarinettek.

Fekete granatifából, ujezst billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz fabroncessal 10 esavar 56 kor. — Nagy dob rézbroncs és 10 esavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Húzoharmonikák.

Húzoharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjáratu fuvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitünő hanggal, drbja 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háromsoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

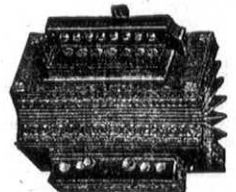
Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előzetes árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kánizsa István

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatali Osztály I.
Telefon: 182. — Hirdetéseink díjazás szerint.

SZEMLE.

„Zalai Közlöny” ötvenegyedik karácsonyát ünnepli az idén. Ötvenegy év hosszú idő egy ember életében, hát még egy lap életében! Ötvenegy éve áll a „Zalai Közlöny” a nagykanizsai és a zalamegyei közéletük mellett és ezt a közéleti tevékenységet abban a tudatban teljesíti, hogy hosszú multja alatt mindenkor a legigazibb meggyőződésnek és az igazságnak harcosa volt. Az újságírás feladatát azóta sokban változtak, sok néző pont, amely valamikor fontos és nevezetes volt, ma már eltozódott, sok kérdés, amely valamikor mint elsőrangban érdekes égette az emberek lelkét, ma már a háttérbe vonult. A „Zalai Közlöny” iparkodott mindig a megváltozott körülményeknek erejétől telhetőleg megfelelni és azt a szeretetet, melyet a lap iránt olvasó közönsége viseltetik, istápolni és fenntartani. Abban a reményben kívánunk olvasóinknak boldog karácsonyi ünnepeket, hogy élénk tűzött csejainknak a jövőben épügy, mint eddig meg tudunk felelni. Együttal pedig adassék nekünk elnézés, hogy e helyen, ahol mindig másokról, másokért szoktunk nyilatkozni, ez egyszer magunkról esett szó. Most pedig kigyulnak a karácsonyfák gyertyái Nagykanizsa házaiban, körülöttük meglepetéstől és boldogságtól ragyogó gyermekarcok és a karácsony ünnepek megnyugvása és szeretete költözik be sok ember zaklatott szívébe. Ne beszéljünk.....

Karácsony a magyar pusztán.

Nagykanizsa, dec. 24.

(k. i.) Szomorú karácsonya van a magyar pusztáknak. Fekete karácsonya, még akkor is, ha talán néhol fehér hó fedt bár a zsuppos háztetőket, a fagyos földeket, a lankás hegyoldalakat, a zuzmarás fákat, az alvó természetet. Fekete, fekete karácsony!...

Megújul lelkünkben a régi misztériumnak bűbájos képe, a Megváltó születése. Az egész világ azonban harca készülődik, a szerb, orosz bokrok mögül sötét halál leskelődik a mi fiainkra, a Krisztus születésének ünnepén, a szeretet ünnepén, amely a kozmopolitizmus első diadalünnepé volt ezen a sárteken, a nemzetek agyarkodva, gyűlölettel égő arccal merednek egymásra és követelik egymás vérért, ki akarják ontani azt a vért, amely éppen olyan az egyiknél mint másikkal, sebeket akarnak osztani, amely épp úgy fáj egyiknél mint másikkal, ölni, ölni, ölni akarnak, elvinni embertársainknak azt a legelemibb jogát, melyet az élet adott neki — a szeretetnek ünnepén, a Megváltó születésének napján. Van-e hitványabb, hipokritább lény a vi-

lágna mint az ember? Ne ölj! — írják, faragják, vésik szoborba, festik képre ezt a szent ígét. Ugyanekkor szobrot emelnek Napoleonnak, könyveket írnak Hannibalról és Julius Caesarról. Az utszéli gyilkost kémlet nélkül felakasztják, ugyanekkor kilencvennégyezer fanatizált, elvakított bolgárral megásatják a saját maguk sárját. Ne bántsd, ami a másé! — írják, faragják, vésik szoborba, festik képre ezt a szociális jelentőségű szent ígét. Ugyanakkor ezeket juttatnak koldusbotra, ezreknek dulják fel zenés hajlékát, veszik el természet, házát, kenyereit. Nem tudják belátni azt a nagy ígét, melyet a Megváltó hirdetett, amíg földön járt: Szeressétek egymást! Nem tudják belátni, hogy ez a nagy Mindent elfoglaló egyetemes szeretet a jövőnek, az egész bizonyosan eljövendő jövőnek előre megérett divinális árnya volt. Hogy a fejlődés legvilágosabb jelei szerint Krisztus eszméi fognak valaha megvalósulni ezen az iromba és suta földgolyón. Hogy az evolúció egyenesen odatart, hogy az a faji ellentét és gyűlölet, mely most tátongó hasadékat teremt népek és népek közé, valaha épp úgy a mult kísértete lesz, mint ahogy az most az ököljog, az inkvizíció,

Emlékezés Novibazárra.

Írta: Tömörkény István.

Katonaletem új emléke vissza-vissza száll Novibazárra. Szép vidék ez így messziről nézve, mert nagy hegyei vannak nagyon s a szegény alföldi baka sóhajta kérdezte, hogy ha ennyi áll ki belőlük a földből, mennyi lehet még a hegy lábapól a földben? E sívár és szürke hegyóriásokra szomoruan tekintenek az emberek és hiába néztek feljött a haza felé, nem láttak egyebet, csak hegyet, meg ismét hegyet. A nóta, a mi ott termelt, mind szomorú, mind bú, mint az egész élet abban a nagy kiemelésben, ahol némely helyen el lehet gyalogolni fél-nap úgy, hogy egyetlenegy viskót vagy egyetlenegy embert nem talál az utas. Mély busongó hangulatnak a vidéke ez, a mely a lelkeket megfekszi s így, a mi dal ott született, mind bánatos.

Voltak ott különféle katonák, származásban, nevelésben, gondolkodásban egymástól eltérők, de a legsajátosabbak voltak mégis a transportbékék. Voltaképpen minden kisebb csapat, ha uton van: transport, de ott lent ennek a szónak különös értelme támadt. Oly embereket jelentett, a kiket büntetésből küldtek le oda, miután előbb különböző katonai bör-

tónokkal itthon megismerkedtek. Meg aztán lefokozták, degradálták, a kik nem maradháltak ott, a hol eddig parancsoltak és közlegényé másóvá tették őket. Hozott egyszer a transport köztük egy fiatal, magas, halvány fiút, a ki akkor még az osztrák nemesség egyik büszke nevét viselte, de már csak a pangánét verte az oldalát, a kard elmaradt; a kis kadétot már lefokozott állapotban küldték oda. Mi búne volt, nem tudtuk; valami nagyon nem lehetett, mert akkor a nemességét is elvették volna. Megsajnálta mindenki, mert nagyon esendő volt a fiú, a mint általában az ilyen lefokozott emberek. Csak úgy eblátalnak a világban, várva sorsuk jobbrafordulását. Némely részek katonai börtönökben nazarusok rabkatonákkal kerül össze, azoktól lemondást, alázatosságot tanul. És szóvalan állják a sorban az alsóbbrendű gyakorlatok tanulását, a mit azelőtt ők tanítottak s ha épen olykor rájuk szólnak, hogy ezt vagy azt nem jól csinálták, nem báják azt sem és készséggel csinálgák újra, a hányszor csak tetszik. . . .

Igy volt a kis kadét is, keveset beszélt, hallgatott, tette, amit parancsoltak, amaz egykedvűséggel, a mely nem bánja, ha akár holnap reggelre öszedőli is a világ. Ha érkezése engedte, esendős estéken a hedegzőjéhez folyamodott. A német dal különösen szentimentális katonai nóákat ismer: A

haldozik harcos például fekszik a csatatéren s föléje hajlik a kamerádja. S a haldozik harcos most busúnt énekel neki, meg minden szeretetének jó fertályóra hosszágú énekel versben, a mit más nemzetbeli haldozókkal joggal bizonyára nem várhatna senki. De a zenés szép és búslakodó, aféle Trauermarsch, a mi akkor éppen a szomorú embereknek nagyon tetszett és szívesen hallgatták.

A halovány fiú csak muzsikált, de közben előlépett. Ritka dolog, de megeskik, hogy degradáltak apránként újra felküzdi magukat. Ez bizony nem megy gyorsan. Előbb csak az egy posztócsillag jön, később a második, ahhoz már az altízsi bojt is, így tovább, kinek meddig sikerül. A kis kadét a három posztó csillagig jutott s már ekkor, de még előbb is hirtelen fölnyit a szeme. Már nem muzsikált a katonáknak, igen helykén lépkedett s azon a vidéken, a hol az egyenruhánál nem azt keresték, hogy illik-e, hanem hogy meleg-e: ó már a magától igazittatta, hogy karsu legyen benne és mutatók. Elénezték neki, hadd tegye; magasrangú rokonai is voltak. Azután mulatásba is kezdett, ebből a fajtából pedig ott csak kétféle van: vagy nagyon olesó, vagy nagyon drága. Az utóbbiba fogott, így aztán hozzányult a pénzhez, a mit rábíztak. Hamarosan megfogták, elfogták, elvitték; később jött az irás felőle, hogy lefokozták,

vagy a rabszolgáság. Óh, hogy fájhat mindenkinek, kinek szíve s elméje van, hogy a háboru démona még itt jár közöttünk, — mint egy szükséges rossz, mint a kornak egyik szükséges életjelensége, melyet kénytelenek vagyunk tűrni, mert az emberek többsége még rettenetes sötétségben silylik és mert a társadalmi munka úgy van berendezve, hogy véres ököllel kell az egyesnek, s az egyesek konglomerátumának a kenyerét kiverekednie!

Karácsony a magyar pusztaságon! Eljövendő rémek szemei közé meredünk, akik kardot és láncot csörgetnek és bombákat lőbálnak a levegőben. A mi karácsonyunknak ez az egyik nagy diszharmonikus tudata. S jobb az állapotok itthon? Gyűlölettel állanak szemközti, ellenes gyánát a politikai pártok. Tiszta István, aki reakcionárius lényével és konzervatív, a haladás minden barátja előtt gyűlöletes politikájával mégis a magyar közéletnek egy olyan jelensége, akihez jellemre, következetességre, elmére és kaliberre nézve az ellenfelek közt nem akad hasonló senkisé. A másik oldalon a rövidlátás és elvakultság! Magyar pusztaság, szomorú a karácsonyod!

Eimul mégis tőlünk a keserű pohár. Folyton világosabb és világosabb lesz. A jurakorszak verívó szörnyeitől a Megváltó születésig sok keserves évezred gördült el. Sok céltalan, jobbra-balra való kitérés után támadt keleten ama napfény, mely kétezer évre adott világító fátylát az emberiségnek. Két ezred éven át vezette a lelkeket a civilizáció és művelődés útjára. A fejlődés örök törvénye az egyetlen, ami vigasz és biztató sugár e földön imbolygónak. El fog múlni valaha tőlünk a háboru ördöge is. Ahogy egykoron ököllel szerzett magának igazságot a jog, ahogy

egykoron az ember maga állt véres boszszon a sérelemért, úgy ma is fegyverrel rohannak egymás ellen a nemzetek. S ahogy belátták, hogy üdvösebb és célravezetőbb, ha az egy helyett az egész, az állam bíraskodik, mert nagyobb békevel, boldogsággal jár, úgy valamikor háboru nélkül az emberiség fog bíraskodni az egyes nemzetek vitás ügyeiben vér és síralom, borzalom és halál nélkül.

Eljövendő ábránd! Meg fog valósulni valaha Krisztus szeretete és a megváltás a Pál apostol szavai szerint az egész földkerekségre ki fog terjedni. Az Ember fia földön járt és ő mondá: „Adjátok meg a császárnak, ami a császáré!” Mi sem tehetünk mást, mint bizni Krisztus nagy szavai megvalósításában, remélni abban, hogy lesz még vidámabb, fehérebb karácsony is a magyar pusztaságon. A kornak és viszonyainak kényszererejét fejezi ki ama nagy mondas, és ez ad türelmes megnyugvást abban a hitben, hogy magyar pusztaság, lesz még vidámabb karácsonyod is!

CSARNOK.

Lucanaptól Karácsonyig.

Irta: KERTÉSZ JÓZSEF.

Egyszer már volt alkalommal a „Zalai Közlöny” hasábjain a lucanapi ketyolást megismertessen. Az a naiv, poétikus szokás kezdete annak az áhítatos hangulatnak, amely Lucanaptól kezdve Karácsonyig az egyszerű nép lelkén elműlik. A karácsony szent estéjén csodás körülmények között született Megváltó nemcsak a megromlott világot döntötte le és alakította át új, nemesebb emberibb vonásokkal ékeskedő társadalommá, hanem örök időkre bevonta az emberi lelkeket hittel, áhítattal.

A falu népe sejtő, borongó vágyódással tekint a közelgő karácsony elé. A téli napok ködös setéjé

rövid szünet után a hegedű kezdte szólni a bánatos nótát ama haldokló harcosról, a ki bucsuzik a kamerádtól. Az ismerős hangok rezése hoztak némely hűrt a szivekben s az emberek a hegedűre tekintettek.

— A kis kadét — szólta.

Csakugyan az volt, de fonyadt, sápadt arcán látszott, hogy idő előtt öregszik. Mikor vége volt a harcok dalának, azonnal cigarettára g. ujtott s a feléje menő régi ismerősöket is kinálta. Jó ideig tartott a beszélgetés, kinálta egy pohár borral, de nem kellett neki, cigarettáit szíva mohány, gyufát nem is használt, a fagyó papírszivar végéről szíva a másikat.

— Sok ez a dohányzás — mondták neki.

— Hja, — felelte — most pótolom azt, ami a börtönben hiányzott.

— De ebbe belepusztulsz, kis kadét — folytatták, még a régi, becéző névvel szólva hozzá.

A sárga arczon rövid moogely jelent meg. Aztán komoran tekintet a hegedűjére és kurtán válaszolt:

— Magam is azt szeretném, ha belepusztulnék.

mozgásba hozza fantáziáját és száz meg száz ismerősnek lesz szülőke. Csodásabbnál-csodásabb esetek folklorkoztatják, melyeket a téli tollfosztás és a rokkapergés között egy-egy élemedett jó szavu anyóka beszél el a szótlan hallgatóság előtt. A falu setéjé veszi körül a templom tündéres kivilágítását és a kettő közötti különbség inisztikus félreteretekkel babonákkal termékenyülnek meg a történelmi alispólosón leledző nép gyermekeit. A tudatlan ember minden baját, minden szerencsétlenségét valami gonosz szellem haragjának tulajdonítja és hiába tudja és valja az egy isten hírel, ezterfő babonával veszi magát körül, hogy a bajt elbárítsa magától és az ellene törő rosszakkal eredményesen megvívzdhessen.

Amily mértékben halad a modern természetudományi kultúra, oly mértékben osszik a sötétség az emberi agykról és ami a nép előtt ma még sötétet babona, mely rabszolgárává teszi. holnap már mint a mult nair fel fogás a áll az etnografusok és a néplélek kutatói előtt állani.

Nem lesz talán érdektelen, ha ezek közül a babonák közül néhányat idejegyzünk. Az írott betű mindig felvilágosítógat hat. És míg egyrészt megvívjuk a néplélek megvilágítását a feledékenységétől, másrészt rányomvám a pécésőt, hogy mindez csak babona és nem valóság, a világosság fátylát tartjuk a nép elé.

Amint mondtuk, a karácsonyi áhítatos hangulat Lucanapkor kezdődik. Ez dec. 13-án van és a reggeli ketyolással kezdődik. Ezen a napon fognak hozzá a Lucaszék készítéséhez, mely 13 napig készül. Három lábat, a bele való 3 éket és a felső székletet 7 határból kell beszerelni, még pedig bukkfából. Sem a fahordás, sem a csináláskor szólni nem szabad. Műveudnap kell rajt dolgozni. A 13. napon csak a 3 ék beverése van hátra. Mikor az éjféli misére ér sőt harangoznak, egy keresztuton beveri a 3 éket egy-egy ötéssel. Azután bemegy a templomba, hol már várja három ember és annélkül, hogy szólnának egymásnak, fölségítik a lucaszékre és erősen tartják a rajta állót, hogy a gonoszok hatalma le ne tókhesse onnan. Mics állat azután látja, hogy hogyan érkeznek be — másnak láttatlanul — a sepránylen járó boszorkányok. Mikor misse után már mindenki eltávozt, ő is leszáll a lucaszékéről és mikor a sekrestyés elfújta a gyertyákat, hamar hazasiet és a lucaszékét sietve a tűzre dobja és elégeti. Csak most szabadul fel az igéret alól és szabad beszélnie. Azt megmondhatja, hogy hány boszorkányt látott berepülni a templomba, de jai volna u-ki, ha megmondaná, hogy kik voltak azok, mert a gonoszok megromlónak.

Lucanap fontos a tojás szaporodására is. Ha valamelyik gazdasszonynak rossz tojás a tyúkjai, beletesz őket egy székba és a konyhában háromszor körülhordja őket és azt mondja az urnák: „Elviselem én ezeket a tikokat.” „Ne vidd el, jó tojók, jó kótlók lesznek.” — Ezt háromszor mondják, aztán kiviszi őket a lucaszék forgácsából készült ékeskéshez és ezt mondja: „Tojásokat tikjaim e-ztendőre három ellen szakkó.”

Lucanapkor a lányok egy-egy krajcárt kérnek a legényektől és sokáig a cipőjükben hordják: akkor sok pénzkor lesz.

Lucanapkor 13 szál forgácsot kell 13 udvarból lopni; ezeket ha karácsony ejéjlen elégetik, a tyukok jó tojók lesznek.

Lucanapkor nem szabad varrni, mert akkor a tikok nem tojnak.

Lucanapkor a fondosszonyok is pihennek; a rokkát az ágyhához kötik. Ha valamely asszony még is fonsza, az a boszorkány megmogyja és a fonalt elviszi magával.

Lucanaptól kezdve mozgalmas élet van falu; korú reggel a hajnali misére mennek, mikor pedig

néhány havi börtönlét kapott s elvették a nemességét is. Azután elfeledték, mert az eltűnt helyébe újabb jön s a ki jön, az megy.

A másik esztendőben mi utnak indultunk onnan hazafelé. Vasut még most sincs azon a tájon, nemhogy akkor lett volna s kilenc nap jöttünk, míg Serajevoig értünk, ahol kezdődik a vonatjáras. E kilenc nap minden 24 órája a Nyugathoz hozott közelebb. Novibazarban még a lágy so sem fehér, hanem barnásszürke. Az első falu, ahol harangszó hallottunk, általános örömet kellett. Más helyen az, hogy a vendégloben almásréstet lehetett kapni. Ismét más helyen a gazesnek nevezett limonádét kallaták fel barátságosan, mint régen láttót dolgot. Serajevoiban pedig este a vendégloket kellett felkeresni, természetesen az olcsókat, mert az uton már is lehetősön fogyott az aprópénz, nagy meg nem volt.

Valami kurtá vendéglobé tértünk, ahol a zene szólt. A kisebbfajta szokványos osztrák vendéglo volt, a pódiumon a muzika: egy húzó harmonika, egy hegedű. Gondoltuk ennél fogva az öreg Vas Antallal innen az az alótanyáról, hogy hadd zongonának az hangszók és a hangszók csakugyan zengettek is. Valami trárdrumot huztak, aztán elhallgattak. De

este az imádság haragszó elkondul. ostopalgotások, piztolydurrások, láncsörgetések fejezik ki az örömet, mellyel a Megváltó születését várják. A sok-sok babona mutatja a karácsony fontosságát, mely a nép léli életének szinte fordulópontját teszi.

Ha karácsonykor keresztényháza legelőször szűd teszi be a lábat, szerencsés esztendő jelent.

A leányok éjjeli mise előtt kimennek a favágásra, felöllelnek egy nyalább fát és beviszik a konyhába. Ott megolvassák és ha páros számú darabot vitt be, akkor abban az esztendőben férjhez megy.

Éjjeli mise előtt kimegy a leány a patakhöz, arra fordul, amerre a víz foly és megmosdik, aztán amely törülközővel megtörülközött, éjél a feje alá teszi, akkor megálmodja, hogy ki lesz az ura. — Karácsony éjjel olvasott viaszt öntenek egy vízzel telt lányérba. Az így keletkezett figurák megmutatják, hogy ki lesz az uruk.

A műveltebb körök leányai karácsony délben gombócot csinálnak; mindegyikbe egy cédulát tesznek egy-egy férfi névvel. Amelyik gombóc legelőször jön fel a forró víz színeire, a benne lévő név lesz az ura neve. —

Karácsony mindkét napján a szemetet az asztal alá sóprik. Azután az eladó leány rááll a szemétre, kinéz az utcára s ha először párosan megnéz el az ablak alatti, akkor férjhez megy a farsangon. —

Aki karácsonybőjtön tőköt eszik, annak a torka abban az esztendőben nem fáj.

Karácsonykor egy kötegyűrű közé kell fogni a titokat és megoetini, akkor együtt maradnak.

Ha karácsony éjjelén kimegy valaki a temetőbe, aztán hazamegy, hűnyja be a szemét, akkor meglátja abban az évben elhunyt rokonait; ha másodszer hűnyja be akkor meglátja, hogy melyik rokona hal meg a gyűdesztendőben; ha harmadszor hűnyja be, akkor megjelennek előtte a még élő rokonai.

Karácsonykor az éjjeli mise előtt vágj 12 részre egy vöröshagymát. Rakd őket sorba és hiats minden

szilatra sőt. Amelyik szilaton a só elolvad, az a hónap esős lesz, a másik meg száraz.

Ha valakinek az ablaka alatt aranyos páfrány nyílik és karácsony éjjelén le tudja szakasztani, az aival minden bezárt helyre be tud menni kújes nekün.

Karácsony éjjelén az igás barmok is megszólamlanak és ha a garda a jászol alá fekszik, megtudhatja a beszédjökéből, hogyan bánat velök a béres. De addig elő ne gyűjön a jászol alá, míg az éjjeli miséről ki nem gyűttek.

Karácsonykor éjjeli mise előtt a család minden lánya részére egy-egy vöröshagymát tesznek az asztalra; amelyek reggelre esiros lesz, az férjhez megy abban az esztendőben.

Mikor a karácsonyfa az asztalon van, nem szabad az asztalra könyökölni, mert keléssé lesz a keze.

Mikor mindenki elment az éjjeli misére, háromszor körül köll szaladni a házat. Akkor ha benéz az ablakon meglátja, hogy ki hal meg abban az esztendőben. Az is lehet, hogy magamat látja odabent.

Ha karácsony táján sok köd van, akkor nyáron sok jégverés lesz.

Karácsony bőjtjén a titokat egy abroncsban köll megoetini, akkor mind egy fészékbe tojnak.

Karácsony éjjelén a mise után kását öntenek a szekórtura; aki abba belelöp, keléssé lesz. Elkapja mástól. —

Éz csak egy része azoknak a babonáknak és jelnevtéknek, amelyek Zalamegyében a karácsonyhoz fuzódnak. De van még több is és minden vidéken találunk specialitásokat és olyanokat, melyek mindenhol előfordulnak. Majdeum kivétel nélkül a parasztnép egyszeri viszonyaira vonatkoznak és az ő sötét éltvilágából fakadnak. Örömmel tekint a szent karácsony pibánra, de lelkére aggdó sulyal nehezedik az átnep misztériuma. És ha elmúlt bizalommal tekint a természet nyíló időjére, mely új munkára szólítja a föld népet, hogy veritékével szerezze meg a mindennapi kenyeret az egész világnak. — Istennek dicsőség, az embereknek békesség.

A torna Nagykanizsán.

— Ép testben ép lélek!
— Minden Demosztenezsneál szebben beszél a tett!
— Edzd magad, hogy majdan megvédhess hazádat!
— Mozgás az élet!

Kinek nem jutnának néha eszébe ezek a feliratok, melyek minden valamirevaló tornateremnek falát díszítik? Kinek lelkében nem térnek vissza a mászópóznák, gyűrűk, hirták, nyújtók és korlátok képei? Kinek fiteiben nem kattognak néha vissza annak a taktusjelzőnek hangjai, amellyel egykori tornatanárunk az ütemet jelezte nekünk, nebulóknak? Kilépünk az életbe, elhagyjuk az iskola padjait és elhagyjuk a tornatermet is. Kifeledjük végkép szereivel, szabadyakorlataival együtt. Azután csak néha-néha keresnek fel bennünket az emlékek, a mult relexiói, amelyek arról beszélnek, hogy:

— Emlékezéssel csak vissza, mikor még fejlődő ifju voltál, miről beszéltek neked a görög olvaamányok? Miről beszéltek neked tornatanáraid? Edzd magad, hogy megvédhess — saját magadat.

De aztán jön az élet, a gonosz, a kegyetlen élet. Az élet, amely kifacsarja testünköt a vért, szívünköt az ifju mámort, idegeinköt az erőt a akkor jutnak eszünkbe az iskolában hallott tanítások, amikor már késő. Az életközdelem minden erőket igénybeveszi és fizikai hüvelytünket oly semmibe vesz, mintha nem is az volna az alapja egész életünknek. Így van Nagykanizsán is, mint általában az egész világon.

Van azonban Nagykanizsán egy törekvő, ifju egyelet, a nagykanizsai torna egyelet, amely szakitott evvel az ódi felfogással és fáradhatatlan munkát fejt ki, hogy a sport, a torna iránti szeretetet a legmesszebb körökben felébreszesse és tagjainak testi egészségét, erejét fejlessze és pövelje. A nagykanizsai polgári iskola tornatermében gyakorolnak az egy-

Krisztus éjszakája*)

Írta: Dutka Ákos.

Valakit vártak szomjuzottan,
Ezer lélekek vajudott a vágy:
Csak jönné, s hozná — oh akárki —
Az új ígét: a jövendő szavát.
Valamit várt a nép, az Élet
Felhők közül, a tengerek felől,
Osodát . . . Osodát a szürkületbe,
Mi megfogánva, megteremve
Kiválni készült az éj mihéiből . . .

. . . Lassan kihunytt már mind a méceses,
Egy hárfá pengett messze valahol,
Chedron felől a déli éjbe
Illat ömlött az olajfák alól.
Zengett a dal, az illat áradt,
Sötétben égtek lenn a gyehennák.
S Bethániából jött egy ember
Égő, sugárzó, lángszemekkel
A békességés déli éjén át.

Meglett illattal minden óvsény,
Amerre jött, — már szinte bódítón.
S a fehér város fölött sötétben
Osodásán állt a fekete Cion.
A fehérruhás, szelid nagy ember
Érezte, mit a szálló dal dalol,
Ugy rémlett néki, hogy a hárfá
Lelkében zengi: Mártha, Mártha,
S áradt a dal az olajfák alól.

Meglett a lelke áhitattal
És megfogant a csodás nagy titok;
It sugták meg a déli éjben
A pistaceák meg a jázminok.
Megértette, mi itt vajudik,
Illatba', dalba', bódítón remeg,
S másnap sugárzó láng szemekkel
Hirdetni kezdte a nagy ember:
Szeressetek . . . Szeressetek . . .

*) Dutka Ákos könyve: A föld meg a város.

let tagjai, a tornaegylet agilis vezetőjének, László József, főgimnáziumi tornatanárak felügyelete alatt. Különben is László József a lelke az egész együletnek, aki csekély honoráriumért, majdnem semmiért, inkább abból a lelkesedésből kifolyólag, amellyel a torna és testedzésnek igazán mostobán kezelte ugye iránt viselkedik, fáradsz, izzad és dolgozik este hatótt nyolcig, hogy a kör tagjainak gyakorlatait vezethesse.

Hogy van kezelve nálunk a torna ügye! — Mennyire mostoha gyermeke ez a tantervezeteknek! Heti két óra! Heti két óra jut a középiskolákban arra, hogy fizikumunkat, amely végre is egész életünknek nélkülözhetetlen alapja, maga az élet, ápolhassuk, holott ugyanez a lényünk szellemi oldalát heti huszonnyolc, harminc órában hajtuk rabigaszterő munkába, nem is számítva azokat a — legalább is ugyaneannyit kitévő órákat, melyeket otthon töltünk el a könyv mellett. Sajnos, de úgy van, hogy a mai tandrendbeosztás mellett vagy egészségesebb és a követelményeknek meg nem felelve, vagy egyszerű elkészültséggel, de testileg betegesen hagyjuk el a köztépléska padjait.

Aztán jön az élet a maga szellemi robotjaival. Nem valószínűsítőleg ilyen körülmények között, ha tornaegyletek működnek, ha azokat a nagy hiányokat, amelyeket az iskola és az élet, hágy maga után, tornaegyletek akarják némiképp pótolni.

Abbau a képből, amely a tornaegylet helyiségeiben az ember szemé elő tárul, van valami meghatározó. Kicsiny, de lelkes csapat emeli itt a szulycát, kicsiny, de lelkes csapat kuszik a pónusok, kicsiny, de lelkes csapat mutatja meg a szemlélőnek az utat, mely az elnyitott testből egészséget, a lelki beteg emberről életvidám, az élet hányt-vertet hajtóerőitől energikus, dacos és a viharral szembeálló hőst terem. Mert az isteni anyag alapja az életnek és a görög férfítést a szépségideál e földön. k. 1.

Karácsony van...

Karácsony van, a szeretet ünnepe.
Glóriától visszhangzik a földteke.
Hogy esemény emléke ujul meg ma,
Hogy alászállt mennyből az Isten fia.
Gazdag a szegénynyel,
Fiatlan a vénnel,

Együtt énekel a hangosan kiáltja:
„Dicsőség Istennek a magasságba!”

Szeretet hozta le őt egykor köznél,
Hogy segítő kezét kinyujtsa felénk.
Fölmelegítse jéghideg szívünket
Megtörve a kéret, mely földte keblünket.
Büntövést kiírtva,
Szivtalajt puhitva,
Erényvirágokkal ültesse be azt,
És zord tél után, hozzon rá szép tavaszot.

Nagy szeretetét hagyta ajándéku,
Mert erény csak annak nyomában virul.
Sóhse vesz erőt rut szenvedély rajtunk,
Irigységből az szől és beszél ajkunk.
Szeretet erőssé

Tesz minket és hőssé,
Mely, ha irányít is vezet tettünkben,
A kincs gyarapszik folyton a lelkünkben.

Ez ajándékot mi eltekoztoltuk,
Mifőn szívünkbe a bűnt befogadtuk;
Felső szállt, setét, szeretet napjára,
Dörgés, villámlás, kísérté utjába.

Lelkünkön tombolva

Vonult át s rombolva.

S így virág, gyümölcs, mit szeretet termelt.
A bűnhullám ölen mind, mind elveszett.

Nézünk a jászolt, hol a kised fekszik,
Silány, rongy és barom, mitől melegszik.
Dicső példája újból jőra intsen,
Szeretete megint fölmelegítsen.

Kövessük az utat,

Mit szeretet mutat,

Melyen, ha kitartón haladunk, futunk.

Órök ferrásához, Istenhez jutunk!

Nith Norbert.

Egy ifju halála.

Nagykanizsa, december 24.

Lapunk olvasó közönsége talán megbocsátja a sorok írójának, ha subjektív hurokat peregve egy olyan halálesetről emlékezik meg, amelynek szomorúsága talán nem is való a nagy nyílraosság elő. De az embert, legyen bár egyébként a legdrágább lélek is, mindig megindítja, ha egy fejlődő, fiatal virágot lát letörni, ha egy fiatal életet lát kettőtörni, akkor, amikor tavaszunk és nyárunk, boldog ósznek és meglepőtl telnek kellett volna még elkövetkeznie. De ha bimbófével asznak a virágok, óh, ez fáj! — sirta el egykoron Arany János és ez az emberről fájdalom örök és maradó minden ember szívében.

Nem is hiszem, hogy valaki ne olvasta volna megindulással azt a hirt, hogy Löweinstein Endre, egy huszonkét éves ifju ember, aki Nagykanizsáról indul el ez előtt négy és félszázötven év, hogy tarka, virágos réteken, madárdalok erdőknél keresztül vonuljon az élet célja, a boldog öröknek felé, most Lipcseben hirtelenl megialt. E sorok írójának osztálytársra és barátja volt az elkötözött. E sorok írója maga előtt látja ebben a pillanatban az ő nemes és nyilt arcvonásait, amit a könyv fölő hajolva elmerül abban, a mint a társaságban, melynek lelke volt, vidáman forgolódik, amint a sötétes utakon bizalmasan magyaráz valamit — és e sorok írója — nem tehet róla — úgy érzi, hogy itt valami szörnyűszörny igazságtalanság történt. E sorok írója nem tud egyszerűsen napirendre térni afelött, hogy egy viruló fiatal élet, egy ragyogó jóvá, egy diadalmos ambíció, egy meleg baráti szív így porladion semmivé, így pusztuljon el egy hitvány, gyakorlatos véletlen miatt. Így fiatalon, követlenül a kikötő előtt, irrtázosan becsapva az életől, amelynek ő csak adott-adott, adott munkájában átírvászott éjszakákat, áttanult nappalokat, sok-sok — csak a szorgalmas emberek előtt ismert — küzdelmet, melyekért most akarta felvenni a jutalmát, a megérdemelt pályáját. És most... Hol itt az igazság?

... Kedves, drága barátom! Amig együtt voltunk, nem vetélytársunk voltál.

Azt hiszem azok voltunk egy kissé az életben is. Most onnan, messziről tekintesz felém és én úgy érzem, most véglegesen legyőztél engemet. A te alakod mindig oly bűbajos fiatalágban fog idelengeni amaz ismeretlen tartományból, a te sorod mindig könnyekre fog indítani, a te őnzellen baráti arc cod mindig uralkodni fog rajtam. Kedves, drága barátom, Isten veled!

KANIZSA ISTVÁN.

HIREK.

Karácsonyi emlék.

*Ha soha máskor esembe se jutnál,
Lelkem édes anyám,
Igy karácsonytól a labod nyomát is
Szászor eláldandam.*

*Veled járlam először Bellehember
S e szapok alatt,
Boszám a jámbor páslorok azóla
Kindig beszólanak.*

*S az ablakunkat megszórgeli halkan
Az angyalok dala,
Cs, a melyet legszebben a világon
Te zengtel calaha.*

*És mondok én is kis gyermekeim fölél,
Kintl egykor rég veled,
„Krisztus Urunknak áldott születésén”
Édes, szent cackel.*

*S míg áhítattal s édes boldogan így
Égyüll ünnepelelünk:
Tudom, a láthatatlan angyalokkal
Te is így vagy velelünk!*

Szabolcska Mihály.

— **Karácsony a városzásán.** A karácsonyi ünnepre való tekintettel 25-én a városzásán az órszes hivatalok szára maradnak Karácsony második napján azonban 9—11. délelőtt lesz hivatalos óra épügy mint vasár- és ünneppanokon.

— **Az iskolák karácsonya.** A helybeli róm. kath. főgimnáziumban szombaton egy órákor kezdődött a karácsonyi szünet, mely január 3 ig tart. — A helybeli izr. felsőkereskedelmi iskolában hétfőn szünet meg az előadás a szünet január 3-án ér véget.

— **Házasság.** Kertész József elemi iskola igazgatónak lapunk volt felelős szerkesztőjének leányát, Gizellát huszonötödiken vezetni oltárhos Eppinger Iszó, veszprémi kereskedő. Öszünten gratulálunk.

— **A társaskör mulatsága.** A nagykanizsai társaskör december 31-én saját helyiségében könyvtáralapja javára szilveszteri mulatságot rendez.

— **Szokolódás a Magánintézetviselőknél.** A magánintézetviselők Egyesülete elnökségének felkéré. sére f. hó 20-án Elek Mór felső kereskedelmi iskolai tanár előadást tartott a kamatszámának összeadásával való egyszerű kiszámításáról. A különböző határidejű tökéletesítő kamatszámának kiszámítása eddig hosszadalmas. fáradságos munkát okozott. Jules Thoyer, a Banque de France intézetviselője, egyszerű összeadással való számítási módszert talált fel, melyet Elek Mór világos előadással, példákkal Illusztrálva ismertett. E módszer-n Oanchy némi változtatást eszközölt, melyről Elek tanár legközelebbi előadásán fog értekezni. Az előadásban a magánintézetviselők szép számmal jelentek meg, ott voltak a felső keresk. iskola tanárai is és a felső osztály hallgatói. (K. Á.)

— **Megszokott festőinas.** Sattler Oszkár nagykanizsai szobafestőnél volt alkalmazva Nagy Pál festőtanonc. Ugy látszik, az ifju megunta neste ségét, mert a napokban anélkül, hogy a kapufőtől is búcsúzott volna, megszokott. Dók Péter rendőr-főkapitány most elrendelte az inas körözését.

— **Kalcsok Leó felolvasása.** Kalcsok Leó piaci táncár, aki éveken előztél a nagykanizsai gimnáziumban tanított, — mint Veszprémből jelentik — érdekes felolvasást tartott. A balkáni népek fejlődését és a Balkánfélsziget szerepét fejtegette nagyámság közönség jelenlétében, mely az érdekes felolvasást nagy figyelemmel hallgatta végig.

— **Vasuti szerencsétlenség Badacony-tomajon.** A múlt héten a badaconytomaji állomáson tolatás közben Kotas Péter lékező a vasuti kocsi közötti közé jutott és oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy még aznap a keszthelyi kórházban, ahová szállították, meghalt. A vizsgálat kiderít, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenség miatt.

— **Szerb kém utban Nagykanizsa felé.** A múlt héten Bieske község vendéglőjében a rendőrség letartóztatott egy gyanús embert, akiről kiderült, hogy szerb kém: Ámikor megmozdultak, Győr, Veszprém, Fehér, Komárom, Tolna, Somogy és Zalavármegyéek katonai térképét, több térkép-fragmentumot, finom rajzoló, készletet és egy német szöveget bányászatiakal bizonyítványt találtak nála. A gyanús idegen, aki németül és szerbül beszélt, előbb vonakodott arról megmondani, később megvallotta, hogy Neubauer Ferencnek hívják és bányász Steinmarchban. Végre bevallotta, hogy beutazta az egész Dunántúlt, a balatonai vasuton utazva Tapolcán keresztül Nagykanizsára ment. Minden felvilágosítást megtagadott. Minden jel arra vall, hogy a letartóztatott ember szerb katonatiszti, ki kémkedés, céljából járt a Dunántúlon. A gyanús idegent átadták a katonai hatóságnak.

— **Vándor bíróságok Magyarországon.** Érdekes újítást léptet, életbe az új perrendtartás. Elrendelte, hogy az egyes járásbíróságok területén, több kisebb törvényszéki körletet kell alakítani. Ezeknek a kerületeknek a központját azután hitekenként előre megállapított időben és napon felkeresi egy-egy bíró és tárgyalás napot tart. — Meghallgatja a panaszokat, kisebb ügyeket azonnal elítéli, rövid ütemben tárgyalja a feleket. Ezek a vándorbíróságok, 1914. évi január hó 1-én kezdik meg működésüket.

— **Kész a költséghelyes törvénye.** Az 1913. esztendő költségvetése előirányzatával már teljesen elkészült a városi pénzügyi bizottság. Most állították össze a pénzügyi bizottság üléseinek terjedelmét jogszöveget, melyet Nagykanizsa városa ki nyomat és azután az egyes példányokat a városi képviselőknél megküldik, hogy ők teljesen tájékozva legyenek, amikor a költségvetés ügye a közgyűlés elé kerül. Ezt január vége felé lehet várni.

— **Ki volt a szurkáló?** Vasárnap éjjel felmentük őra tájban mintegy száz ember mulatott a Magyar-ucsi Pupos-féle korcsmában. Nyugodtan folyt a mulatozás, egyszerűen csak valaki a mulatók közül elszakította magát. Nyomban megállt a tánc, elhallgatott a zene s a tömegben Veres István, a Weisergyár munkása javgatra összeresett. Dani György rendőr, aki szintén a korcsmában volt, odaugrott hozzá és az összeresett ember kezéből egy vas korbácsot vett ki, mellyel az nyilván verekedni akart. Ekkor a földön fekvő munkás jajgatni kezdett és figyelmeztette a rendőrt arra, hogy valaki megszurta őt. Ekkor látta csak a rendőr, hogy a földön fekvő ember csupa vér és hogy a jobb combján egy mintegy hét centiméter hosszú seb tátong és a padló körülötte csupa vér. Együttel észrevette, hogy a tömegben egy **Máté István** névű napzanos egy hosszú törrel haddabandázik. Máté István letartóztaták, de nem ő lehetett a szurkáló, mert a tör nem volt véres. A rendőrség most nyomon az ismeretlen szurkáló ellen. A megszurtt munkást pedig a kórházba szállították, ahol a rendőrség tegnap hallgatta ki.

— **Gyűjtés templom javára.** A szentmihályi római katolikus templom javára gyűjtés folyik. A templom Nyírágytelep javá felépült. Ittók lakta vidéken, azért a magyarság ügyét is szolgálja. Adományok "Római kath. plébániatemplom" segélybizottság Szentmihályon Nyírágytelep" címre küldhők.

— **A cselédgyűjtemény.** Új esztendőre életbe lép az a szabályrendelet, mely a cselédek szolgálati viszonyait szabályozza. Esztendő be kell

jelenteni, hogy mennyi ideig szándékosik a cseléd egy helyben maradni egyáltalán az idő végén azt, hogy meg akarja hosszabítani a szolgálatot. Valamint a kilépést is. Erről nyilvántartást vezetnek a rendőrség bejelentőosztályán. A szabályok megszegése kibájtás képez és büntetettek.

— **Az új Schicht-naptár épp most jelent meg.** E naptárt annak régi barátai ezuttal különös figyelemmel fogják lapogatni, mert ebben a "Szórákos"-nak szánt könyvecskében a szokott sok érdekfeszítő olvasmányon kívül megtalálják az 1911. évi Ceres-pályázat díjnyertes "Három kép egy gyári munkás életéből" című elbeszélést is, a mely olyan erővel s művészi formában tárja fel a gondot és nélkülözést, amely korunkban az összes élelmiszerek hullallal megdrágulása következtében, oly sok vagyonlalan családnál mindennapi vevőfélgé lett; de ezen elbeszélés végül azt is megmutatja, hogy vannak utak és módok, amelyek segítségével a szűkösgből érvényt lehet csinálni, sőt még megtakarítani is. Még három szép közelemtől tartalmaz a naptár: "Az Öreg Friedel szabó" című rajzok, melyet Berni Ferdinánd írt, a kit a nyájas olvasó már régebbi naptárakból ismer, továbbá a "Miss Maud kéréje" című novella, Szomaházy Istvánnak, a kiváló írónak egyik legújabb elbeszélése, valamint a "Baldog emberek" című hosszabb elbeszélése, mely a gondos, észszerűen gazdálkodó házasságon dicsőrejtő zenéi. A naptár nemcsak az 1912. évi rejtélypályázat megfejtő között az évi április hó 20-án megtartott ki-sorsolás eredményét tartalmazza, hanem közli az 1913. évi 2000 Koronás rejtélypályázatot is, a mely összeg 7 000- és 165 melléknyeremény alakjában kerül ki-sorsolásra a megfejtők között. A naptár utolsó oldalai a "Naptár-bácsi" részére vannak fenntartva, a ki praktikus, kipróbált tanácsokat osztogat, melyeknek a házban, udvarban és kertben, valamint az egészség-ápolás terén vehetjük hasznát. Minden átlalban, a mely Schicht-árakat tart, mostantól kezdve ingyen kapható ezen naptár, mely egyébként ezuttal humoros árszékkel megrajzolt címlappal jelent meg.

— **Elhalasztott befizetések.** A Délzalai Takarékpénztár Egyesült Önséggyűző Szövetkezet a Karácsony első napjára eső befizetéseket 1. h. 27-án, azaz pénteken délelőtt, a Karácsony második napjára eső befizetéseket pedig 28-án, azaz szombaton délelőtt tartja meg.

A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Önséggyűző Szövetkezetnél a szerda és csütörtöki befizetések karácsony ünnepe miatt pénteken, azaz 1. h. 27-én lesznek megtartva.

— **Tüz Keszthelyen.** Keszthelyről írják: Vasárnap a Hoz-féle házban tűz tört ki, de óber tűzoltók tíz perc alatt véget vettek a kelező tűzveszedelmeknek.

Nagykanizsa gazdasági élete.

Nagykanizsa lüktető gazdasági életét él, melyet az a megdermesztő krízis sem tudott tökrétenni, amely most a háborús viszonyok folytán nehezül egész Magyarországra. Virágzó vállalatok, nagy gyárak kényeret adnak a helybeli munkásoknak s egyuttal előmozdítják kereskedelmi fejlődését is.

Nagy pénzügyi, takarékpénztári a hitelügyek kielégítése által a gyárirpar, kisipar és kereskedelem föllendítésén hathatós munkálnak közre és a dunántúli városok között első helyet biztosítanak városunknak. Konszolidált pénzügyi viszonyainkat a mostani pénzkrisis, melynek nyomása által all az

egész világ, sem bírja megingatni és hihe-tőleg — a békés hangulat s ennek folyamán a pénzpiac egyensúlyának helyreállása maga után fogja vonni azt, hogy ennek a veszély-nek még a kisértete is el fog tűnni Nagy-kanizsa horizontjáról. Hogy a nagykanizsai pénzügyi viszonyok oly kedvezőek maradtak a többi városokhoz képest, hogy nálunk oly konszolidáltak e tekintetben a viszonyok, azt első sorban kiváló pénzügyi intézkedéseinknek köszönjük és azok agilis és szakszerű vezetőknek.

A kereskedelmi, gazdasági életnek, gyárirparunknak legelsőrangú tényezőit az alábbiakban mutatjuk meg lapunk olvasóinknak. Ezek azok a faktorok Nagykanizsa életében, amelyeknél összefutnak gazdasági életünknek számai és amelyek odahatnak, hogy ma a Dunántúlnak egyik első kereskedelmi városa vagyunk.

FRANZ LAJOS és FIAI GŐZMALOM és VILLAMOSÁGI ÜZEM R. T.

Igazgató: *Gróf Hoyos Miksa* elnök, *ujnép Elek Lipót* és *dr. Franz Rudolf* al-elnökök, *gróf Somssich Gyula*, *Franz József*, *Kirnbauer Hugó*, *Márton Rudolf*, *Wirth Henrik*.

Felügyelő bizottság: *Herceg Sulkovszky Viktor* elnök, *Politzer Géza*, *Hirschler Sándor*, *dr. Rothschild Samu* és *Vidor Gyula*.

Póttagok: *Radnai Jenő* és *Strem Tivadár*.
Ügyvezető igazgató: *Pongor Henrik*.
Ögvezető: *Fendler Hugó*.

Aug. 7-én tartotta a Franz Lajos és Fiai gőzmalom és villamosági üzem r. t. második évi rendes közgyűlést nemcsak a részvényeseknek, de mondhatni a város kereskedő világa pénz kapacitásainak szokatlan érdeklődése között. Az a nagy tökébefektetés (4 millió korona) tette igazoltá a nagy érdeklődést, mely provin városban szokatlan nagyságával nemcsak imponáló hatás, de abból a szempontból is fontos és tanulságos volt, mert bizonyoságul szolgált ammellett, hogy nagy tökével, vas szorgalommal és kiváló produktumokkal a nagy töke termelvényeinek megfelelő piacokat lehet szerezni és így a megfelelő gyümölcsötözés nem maradhat el.

Az üzletév mint a közgyűlésen az igazgatók jelentés megállapította, több mint 300 ezer korona tiszta nyereséggel zárult, ami kiváló dokumentuma annak, hogy ez a kiváló vállalat mily impozáns mértékben prosperál és mily szép jövőt élkinthet. A részvénytársaság a nagy értékleírások mellett is 6% osztalékot juttathatott a részvényeseknek és 1500 koronát adott jótékony célokra. Elgondolható, hogy micsoda fontossága van e vállalatnak városunk háztartására és a munkaviszonyokra nézve. Ennek megvilágítására megemlítjük, hogy másfél száz munkás kap

mála állandó foglalkozást és ezeknek évi keresménye mintegy másfél száz ezer korona. — Tiszviselőinek fizetése pedig '80' ezer koronára rug.

A Franz-öveget mindenki ismeri Nagykanizsán. Ez a cég világítja a várost. Ez a kivilágítás annyira első rangú, hogy vetekedik bármely más városával, sőt a főváros kivilágításával is. Most tárgyal a cég a városal az egyenese áramnak való árammá való átalakítása végett.

A Franz gyár hatalmas kéményei a kiskanizsai uttesten füstölögnek. A Déli vasutal iparvágány köti össze. Hogy tisztogalma mennyire növekszik, azt bizonyítja, hogy most épít a cég közvetlenül az utvonallal mellett egy óriási igazgatósági épületet.

A gyár haladásán Pongor Henrik ügyvezető igazgató nagy szakértelemmel és szorgalommal fáradozik.

DUNÁNTULI GAZDASÁGI SZESZGYÁROK SZESZFINOMÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA.

Nagykanizsa és Kiskanizsa között 1903-ban épült a Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaságának gyára, melyet a Déli vasutal bécsi vonalával külön iparvágány kapcsol össze.

A gyár a szeszfinomítás legkülönbözőbb ágaival foglalkozik. Produktumai közt szerepelnek a finomított szesz, a gyógyszerészi finom szesz, nyers szesz, denaturált szesz és kozma-olaj. A gyár óriási módon kiterjedt összeköttetésekkel rendelkezik gyárakkal, ipartelepekkel és nagykereskedésekkel, melyeknek a szeszfinomító elsősorban termelvényeire szükségük van.

De nemcsak termelvényeinek kvalitása, hanem kvantitása tekintetben is az elsőek egyike a szeszfinomító részvénytársaság. Mikor a gyár 1908-ban megalakult, csak 13 ezer Hl. volt az évi termelőképesége. Azóta évek folyamán rohamosan nőtt a kereslet, amely a gyár fokozatos kibővítését és újabb kazánok felállítását tette szükségessé. Most már a negyvenezer hektolitert is felülmúlja az évi termelőképeség.

A Sulkovszky Viktor herceg tulajdonát képező kánaházi gazdasági szeszgyár osztlakozott a Szeszfinomítóhoz, mely nem csakely mértékben járult az üzem fejlesztéséhez.

A vállalat magas alapítókével és ugyanakkor a tartálókével rendelkezik.

A kiskanizsai uttesten emelkedő impozáns gyárnak célja, hogy a gazdasági szeszgyárosok termelvényeit feldolgozza. Együttal elhelyezi a már átdolgozott terményeket biztos piacokra.

és Fleischer Miksa Felügyelő bizottság: Stromszky Ernő elnök, dr. Lőke Emil, Schillán Gyula, Unger Ulmann Elek.

KARDOS SÁNDOR ÉS TÁRSA.

Kéfe, ceet és cirokseprű gyár Nagykanizsán.

A vállalat, melynek birtója KARDOS SÁNDOR, kultúrája pedig Böhm Emil kereskedő és a Zalamegyői Gazdasági Takarékpénztár, betéti társaságot képez.

Majdnem kétszáz munkás talál alkalmazást a nagykanizsai kefégyárban, melynek áruát és gyárúmányait Horvátországba, Ausztriába, Európának majdnem minden államába szállítják, sőt Egiptomba, Kelet-Indiába is. A legkülönfélébb cirokseprők, kefék, cseetek kerülnek ki a Kardos-féle kefégyárból, mely megizmosodását és megerősödését legfőképpen Kardos Sándor igazgató szakszerű vezetésének és körültekintő működésének köszöni. A gyár, melynek belső berendezése a legtekintetesebb és legmodernebb, a Szemeru-utcaiban nagy területet foglal el. A különböző fűrő, gyaluló, fűrészelő, kefékötő stb. gépek a gyár iparának eleven létketését és nagyságát mutatják. Együttal a vállalat munkatemei bizonyítják, hogy itt a munkás egészsége is elsőrangú szempont.

STERN I. MÓR ÉS FIA TÉGLAGYÁRA NAGYKANIZSÁN.

A öveget 1863-ban alapították. Tulajdonosa: STERN SÁNDOR.

Nagykanizsa legrégibb és legnagyobb téglagyára, melynek két gyára is van. Az egyik a Petőfi ut végén, a másik a Csenger-ut végén, a vasutal mellett, mely utóbbi körülmény nagyban kedvez a gyár fokozódó téglatermelésének, amennyiben az a körülmény, hogy a vasutal közelébe a téglák fuvarozását feleslegessé teszi, azok gyors szállítást teszi lehetővé. A gépek, a gyár berendezései (gőz- és villanyerőre) iparvágányai mind arról tanuskodnak, hogy egy igazán modern a szó legkiválóbb értelmében vett: nagyszabású vállalat állunk szemben.

A cég eszerépsindelyei, sajtolt és vetett falteglák és más speciális produktumai megszáze vidéken hird szereznek a Stern-féle téglagyárnak. Az a nagyarányú építkezés, mely Kanizsa utóbbi éveit jellemzi, óriási téglakészletet előállítását jelentette a gyárra nézve. Sok középületünk várja még a felépítést és bár tagadhatatlan, hogy a mostani nehéz pénzügyi helyzet nem is akadályozza meg az építkezést, de mindenesetre lankasztólag hatnak rá: mindennek dacára a téglagyár üzeme nem fog oszlokkenni. Hátra van még a postaépület és más középületek építése stb.

A gyár rengeteg számú munkásnak ad kenyeret.

BETTLHIM W. SAMU ÉS FIAL.

Szalma-, szén-, nádkivitel, szalmahüvelly és nádszövőgyár Nagykanizsán.

A cég főnökei: Bettlhim Győző és Bettlhim Aladár. Alapították 1899-ben.

A cég gyártási ágai: Szalmahüvelly és menyezeti nádszövet, (plafon-nád.) Szén-, szalma- és nádkivitelben elsőrangú.

A cég üzleti tevékenysége Európának majd minden országára kiterjed; de a kivitelének súlypontja mégis leginkább Ausztria nagy központjaiba, főleg Csehország empóriumába és Triestbe esik.

A cég összesen százharz munkást foglalkoztat. Az idén egy nagyszabású tervvel állott a cég a városi közgyűlés elé. Munkások építetése végett egy egész új városrészt akart létesíteni.

A terv egy szociális szempontból szükséges volt, mint a közérdeknek megfelelő.

A cég a nádat Schweizig, Németországba szállítja. Wienbe és Triestbe erős takarmány-exportja van. Gyártelepe a Hajasárton van. Iroda: Zrínyi Miklós-utca 43.

STREM ÉS KLEIN NAGYKANIZSA:

Fűszér, esemege, gyarmatárú és lisztnagykereskedés. Kenderföld és kötelgyár.

A Magyar Általános Hitelbank cukorosztályának, a Gizella Gézmalom r. t.-nak, az Aussigi és Hruschái rézgálicgyárnak szövetkezségének nagykanizsai kerületi szereződött szállítói.

A magyar szent korona országai vasutas szövetkezségének nagykanizsai kerületi szereződött szállítói.

Tulajdonosok: STREM VILMOS, STREM TÓDOR és STREM OTTÓ.

Alapították 1865-ben.

Fűszér, esemege- és gyarmatárú, rum, tea, bor, pezsgő bel- és külföldi, cognac és likőrök, ásványvizsek, liszt, só, hazai termékek, festékárú és papírnagykereskedés, cementraktár. A világhírű Messmer- és Liphton-teák egyedüli elárústása.

Gazdasági és kerti vetemény magvak, valamint mindennemű gépjárműkben állandó nagy raktár. Rizsben és kávéban állandó nagy raktár. Fiume- és Triestben.

Magy. kir. lőporárúlás és az összes löszerek legolcsóbb bevásárlási forrása.

A „Magyar Automobil Club” auto-benzin és olaj-állomása.

Szállít legutányosabb árak mellett elismert legjobb minőségben mindennemű gazdasági: műszaki, felvonó, hajó, transzmissió (géphajtó), állvány, pakoló pincokötőket, továbbá közel fennelt húszházihozogot, zsák és kötélzsinórokat, mindennemű ruházati köteteket a legjobb bacsákkal, olasz és aloe kenderből, zsinorokból és az összes szakmába vágó cikketek. —

Irodalom

A „Háztartás” Könyvtára A magyar gazdaszasszonyok régi vágya teljesedett a „Háztartás” könyvtárának megindulásával. A „Háztartás” Kürthy Emilné, ezen országunk nevezetű szakfajta, 18 év óta a háztartási tudósainak olyan szorgalmas szakmáját követte, hogy ezek áttekintése évtolyamainak a könyvtárára gazdagodott kötetekben ma már lehetetlen. Kelljen egy könnyen kezelhető s mégis tartalmas gyűjteményről gondoskodni, melynek minden egyes kötetében, hosszas keresés nélkül, megtalálják a nők azt a mire éppen szükségük van. Erdős József a „Háztartás” kiadójának jószándója fölismerve ezt a hiányt s Kürthy Emilné szerkesztésében megindította a „Háztartás” Könyvtárát, melyből eddig husz számban jelent meg a gazdaszasszonyvilág rendelkezésére. E csinosan kiállított kötetek tartalma: 1. Hus- és bójji levelek. 2. Levesek faló tészták és egyébek. 3. Különféle előételek. 4. Tojás ételek. 5. Macha-, bogju- és sertésbúza ételek. 6. Szarvasok és sasnyas vadak. 7. Nyúl- és vadcsirke ételek. 8. Halak elkészítése. 9. Különféle fűszerek. 10. Gyurott és kifőtt tészták. 11. Élesztős tészták és rétesfélék. 12. Torták könyve. 13. Sós és édes mártások. 14. Édességek és cukorkák. 15. Vegyes előmenyek. 16. Különféle italok. 17. Józsa kenyér sütés. 18. Fagyaltok, kecsenyák, krémek. 19. Gyümölcs befőzés. 20. Zöldség, uborka stb. eltarítása. A felsorolt

ímeik fölmentenek minden magyarra alól. A falusi, polgári és főri konyha minden szükségletét kielégíti a 20 könyv. Beceptjeinek utasítását a kezdő gazdaszasszony is követelheti, viszont a tapasztaltak is bőségesen találhatnak bennük józsu, új ételek szakavatott leírását. Reméljük, hogy az érdekeltek-hölgyek meleg pártolása lehetővé teszi, hogy a „Háztartás” Könyvtárának első

sorozatát mielőbb a második kövessse. Ezt annál is inkább várhatjuk, amennyiben egy-egy kötet ára mindössze 20 fillér. — Mind a husz kötet 4 kor. beküldése ellenében bérmentre küldik. Megrendelés-nél elegendő a szám jelzése. Megrendelhető a „Háztartás” Magyar Asszonyok Lapja kiadóhivatalában Budapest, VI., Kötvös-utca 36.

HIRDETÉSEK.

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

ALAPITTATOTT 1841-ben.

Alaptőke: 65,000.000 korona. Tartalékalapok: 107,000.000 korona.

Központ: BUDAPEST.

Budapesti fiókok száma: 16.

— Vidéki fiókok: Brassó, Eszék, Nagykanizsa, Nagyszombat, Sopron, Újpest, Ujvidék. —

Affiliált és commanditált intézetek: BELFÖLDIEK: Debrecen, Hajdunánás, Kaba, Nádudvar, Temesvár, Miskolcz, Edelény, Szendrő, Tornaľa, Rozsnyó, Kolozsvár, Kassa, Nagymihály, Királyhelmeç, Hernádzsadány, Lugos, Marosvásárhely, Szászrégen, Pozsony, Nagyszombat, Ligetfalu, Szered, Szeged. KÜLFÖLDIEK: Sarajevo, Brcka, Belgrád, Nisch, Sómia, Bourgas, Gabrovo, Philippopol, Rustsuk, Varna, Bucarest, Braila, Constanza, Giurgiu, T. Magurale, Jassy, Ploesti, Craiova, Caracal, Corabia, Dragasani, Trgu Iiu, Saloniki, Cavalla, Newyork, Wien, Galatz.

Betétek állománya 1912 végén 345 millió korona.

NAGYKANIZSAI FIÓK: Csengery-út 4. sz. alatt, saját ház.

Leszámitol kül- és belföldi váltókat és kisorsolt értékpapirokat.

Vosz és elad értékpapirokat, arany és ezüst pénz-nemeket, idegen bankjegyeket.

Takarékbetéteket

elfogad betétkönyvekre, folyószámlára és pénztárjegyek ellenében. — Visszafizetések felmondás nélkül eszközöltetnek.

Letét és megőrzés végett átvessz értékeket és okmányokat. (Safe deposits.)

Hitelleveleket kiállít a bel- és külföld minden jelentékenyebb piacára.

Tőzsdei megbízásokat a budapesti, bécsi és a külföldi tőzsdékre legjutányosabban teljesít.

Mindennemű felvilágosítással díjmentesen szolgál.

Telefon szám 20.

NAGYKANIZSAI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

Alakult 1845. évben.

Alaptőke 1,250.000 korona.

Takarékpénztár minden családban.

„Az embert jómódúvá nem az teszi, amit megszerez, de az, amit megtakarít.“

Értesítés és felhívás!

takarékpénztáraknak egyik legszebb erkölcsi hivatása, hogy a takarékosági hajlamot a társadalom minden rétegében ápolják és lehetőleg fokozzák

Ezen célt szolgálja az általunk az 1906. évi december havában intézetünkkel bevezetett és így városunkban is meghonosított

házi takarékpersely rendszer is,

amely a külföldön nagy elterjedtségnek örvend és átvésnök bizonyult.

Már esekély négy korona első betéttel mindenki megkapja a díszes, feltörhetetlen C. O. Burns-féle acélpénztárt egy betéti könyv kapcsán.

A takarékpersely kulcsát a takarékpénztár őrzi és a persely csakis ott, a takarékpénztár erre megbízott tisztviselője által nyitható fel a fél vagy küldőne jelenlétében, ki a perselyben levő összeget maga is megszámlálhatja.

A perselybetét legkisebb összege 2 korona, illetve a persely betétét az első részétől kezdve a fél évi leteltéig, ha az legalább is 2 koronára szaporodott fel.

Az első részét a takarékpénztár feladatali maradnak.

A takarékperselyek a takarékpénztár tulajdoni maradnak, azokat a takarékpénztár ingyen bocsátja rendelkezésre a betetőnek a megtakarított összegek egybegyűjtése céljából, ezért külön díjat nem számít.

Ha azonban 3 hónapon át a perselybe megtakarítás nem történik, vagy megtakarított összeg betétként nem helyeztetnék el, vagy ha a betető fél a takarékoskodás ezen módját tovább gyakorolni nem kívánna, a persely a takarékpénztár egyszeri felállítására haladéktalanul sértetlen állapotban visszafeladandó.

Épúgy visszafeladandó a persely, ha az utolsó 6 korona betét visszavétetik.

Ellenesetben jogában áll az intézetnek a persely beszerzési értékét a betétből levonásba venni.

A betétekre vonatkozólag az alapszabályoknak a betétkönyvben foglalt szakaszai mérvadók.

Ezen rendszer előnye főképp abban áll, hogy minden családban bármely tagja naponként félre teheti és mindjárt otthon a sző szoros értelmében takarékpénztárba rakhatja a nap bármely órájában, bármely címen megtakarított fillérjeit, melyek különben tán elkallódnának, míg így apránként a háztartásban alig észrevehető kis részletekben összehalmozgatván, idővel tőkévő nőnek, mely boldogulásuknak veheti meg alapját, vagy a mely — a megpróbáltatások napjaiban — jó segítségnek, támaszunk lehet.

És gondoljuk meg csak, milyen takarékoságra szoktató és nevelő hatása lesz egy ilyen kis házi takarékpénztárnak minden családban a gyermekekre nézve.

Közvetlen szemlélet és tapasztalat győzi meg őket a takarékoság erényének átvés és hasznos voltáról. És mert a jó példa

mindig a leggyorsabb és leghatásosabb módja a magatartás megváltoztatásának.

Azért egy család so mitaszsa el a takarékperselyt megszerezni.

Mindezt a házi takarékpénztár feladatali maradnak.

Tisztelettel kérjük, hogy a persely átadásánál a persely egyén (kiskorúak helyett: szülő, gyám vagy gondnok) jelentkezék, ki a persely révén összegyűjtött takarékbetétek felett rendelkezni kíván.

Később a perselyek a család bármely, akár kiskorú tagja, megbízottja, vagy alkalmazottja által is beküldhetőek.

Nagykanizsa, 1912. december havában.

A Nagykanizsai Takarékpénztár
Részvény-Társaság.

Névjegyek

eddig még nem létezett nagy választékban
izlésesen kiállítva jutányos áron kaphatók

Ifj. Wajdits József

Könyvkereskedésében

és Könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések gyorsan elintéztetnek.

Nagykanizsai Bankkegyesület Részvénytársaság.

Elfogad takarékbetéteket könyvecskékre és folyó számlára

Vesz és elad mindennemű bel- és külföldi értékpapirokat és ércpénzeket.

Bevált kisorsolt sorsjegyeket és szelvényeket.

Beszerez új szelvényeket szelvény-utalványok ellen.

Előleget nyújt értékpapirokra.

Leszámítol és bevétel bel- és külföldre szóló váltókat és utalványokat.

Azonkívül lebonyolít minden a bank szakmába vágó üzletet, és kívánatra készségesen szolgál legmesszebb menő felvilágosításokkal.

Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán.

Alakult 1897. június 1-én.

Részvénytőke és tartalékok másfél millió korona.

Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskékre és folyószámlára.
Váltókat leszámítol.

Jelzálogkölcsönöket nyújt földbirtokokra és bérházakra.

Előlegeket ad értékpapirokra.

Folyószámlai hitelt nyújt kézizálogra, jelzálogra, vagy más biztosítékra.

Birtokot szerez és elad telepítés vagy feldarabolás céljából.

Letéteket őrzés végett elfogad.

Király-Sörfőzde Részvénytársaság azelőtt

Nagykanizsai Malátagyár és Serfőzode részvénytársaság

■ **Nagykanizsa.** ■

Alaptőke 1,500.000 korona.

Tartalékok 605.000 korona.

A vállalat üzemét tetemesen kibővítette, a legmodernebb gépekkel és hygienikus berendezésekkel szerelte fel, a sörgyártás terén elért legújabb vívmányok mind tekintetbe vétettek a gyár új berendezésénél, úgy hogy a gyár a legkiválóbb minőségű söröket gyártja.

Gyors és pontos kiszolgálással állandóan érett, tartós és magas foktartalmu zamatos sörével a t. o. vendéglős uraknak és fogyasztó közönségnek készséggel áll rendelkezésére. —

Termékek:

Király márciusi, duplamárciusi sör, továbbá pilseni módszer szerint előállított hirnevés közkedveltségnek örvendő

Nagykanizsai Szent István sör, valamint

BAJOR és BAK sör.

Betegeknek, lábadozóknak mint tápanyógyíttalt ajánlja

Dupla-Maláta Tápsör-ét.

Termel továbbá legjobb minőségű MALÁTÁT bécsi, pilseni és müncheni módszer szerint; azonkívül hizlalási célokra

➤ MALÁTACSIRÁT és SÖRTÖRKÖLYT. ◀

Délzalai Takarékpénztár Részvénytársaság

Nagykanizsán.

Alapított 1870. évben.

RÉSZVÉNYTŐKE: 500.000 K. TARTALÉKALAP 845.000 K.

Elfogad betéteket könyvecskére és folyószámlára.

Kölcsönöket nyújt: egyszerű és törlesztéses jelzálogi kötelezőkre és folyószámlára.

Leszámitol váltókat.

A Takarékpénztárral egyesült Önsegélyző Szövetkezetnél 1913. január hóban új évtársulat lép életbe,

hol a legjutányosabb feltételek mellett

1 korona heti befizetés alapján 325 korona,

2 korona heti befizetés alapján 650 korona kölcsön

és így tovább engedélyeztetik.

Grammophonok

és

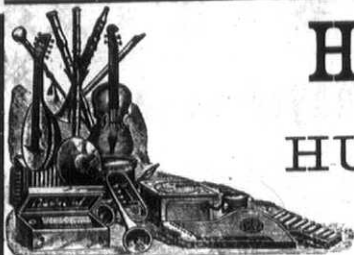
lemezek

helyszüke miatt olcsón
kiárusítatnak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF
hangszerkereskedésében Deák-tér 1.

HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétellel. — Kereskedek arról, hogy csakis jó és az értékeknél megfelelő hangszereket szállítok, ennél fogva megengedem a kiesérlést ha az 3 napon belül az átvétel után történik — Megsértetti árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor-ért. — Hegedűvonók: 1, 1-50, 2, 2-60, 3, 4 kor-ért. Hegedűvonók fennambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor-ért. — Hegedűtökök: 6, 7 60 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1-40 K és feljebb. — Húrok minden áruban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10% -al drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 1-60-tól 3 kor-ig — Cellovonó fennambukfából 5 kor-tól 12 kor-ig — Nagybőgők: $\frac{1}{4}$ -es 72 kor. $\frac{3}{4}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Czitorák.

Primeitora, jávorfa. gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor-tól 30 kor-ig. — Primeitora palizandertető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Primeitora egész 64, 70, 80 kor. — Koncerteitora a fent felsorolt minőségben is, azonban drábj 4 koronával drágább. — Magyar népczitorák közönséges kivitelben, egész-kötés 9 kor., jobb minőségű, fél-v. 10 kor., díófa-tetővel 12 kor., utanz palisándfából 14 korona.

Rézfuvohangszerek.

Minden rézfuvohangszer la 3 cylinder géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászkürt: 74 kor. Euphonjum: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor-tól 70 kor-ig. Trombitakürt 61, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok C vagy B, 110 120 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatifából ujezúst billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolódóták: 5-20, 5-60, 6-40 korona.

Klarinettek.

Fekete granatifából, ujezúst billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz faabroncsal 10 esavar 56 kor. — Nagy dob rézabroncs és 10 esavar 90 kor. — Községi dob 14 kor-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Huzóharmonikák.

Huzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjárta fúvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitünő hanggal, drábj 9, 10, 11 korona. Ugyanazok három soros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyűvel dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feloldó szerkesztő:
Kánizsa István

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

SZEMLE.

Elmúltak a kedves karácsonyi napok. Utcsarkokon felhangzottak a hagyományos tűzijátékok durranásai, kigyultak a gyermekszobákban a karácsonyfák, éjszélkor megkondultak a templomok harangjai, a hívek sietve tódultak az éjszeli inésére, másnap pedig ünnepelt az egész város. Szép, meleg időjárás kedvezett a karácsonynak. Régen volt ilyen nyáriás karácsony. Ezzel ellentétben Nagykanizsa közönségén valami szomorúság ömlik el. Valahogy nem akarnak sikeredni a mulatságok, valahogy nem tudnak felderülni, a háborus kilitások miatt elborult kedélyek, valahogy nem tudnak binni az emberek a béke galambjának bizonyos elővetelében. Egy kicsit sokszor becsaptak már bennünket. Béke? — Háboru! — Háboru? — Béke! — volt a visszhang res. Ugy jártak miut — és legyen ez a kölszög új év első meséje — a pástor a farkassal. Ad-dig trófall, hogy farkas tépi a juhokat, míg akkor sem hitték, amikor igaza volt. Mi azonban ott tartunk, hogy akkor is féltünk a farkastól, amikor kiver-ték már a fogait. Ha ugyan kiverték.

Az új év napján.*)

Irta: Mezőssy Béla.

Budapest, dec. 30.

Az új év első napján nem tudok jobbat kívánni, mint azt, hogy valahogy olyan ne legyen az új esztendő is, mint a régi volt. Nagyon éreztük az Uristen büntető kezét felettünk.

Szép reményem, dus aratással kecségető áldás helyett: mindent elrohasztó esők, amelyek színje özönvíznek is beillettek. És ennek nyomán pusztulás, keserűség, szegénység mindenütt.

Aggódva lesse, remegve várta mindenki a holnapot, vajjon nem fog-e egy gazdaságilag, anyagilag annyira válságos, inséges esztendő nyomora mellé még egy háboru rettenetes osapása is reánk nehezédni?

En az első perctől kezdve rendíthetetlenül biztam abban, tudtam, hogy nem lesz háboru! A legszörnyebb hírek, a világ minden részéről összefutó sárgonyók zaja, királyok, oszászrok és hű szolgálók kardcsörtetése, fenyegetőzése egy pillanatilag se zavart meg abban az erős hitemben, hogy nekünk semmi

elfogadható indokunk egy rettenetes pusztítás és vérontás borzalmaiba belesodródni.

Az új év első reggelén a béke galambjának szárnycsapkodását örömtelen, repeső szívvel hallgatom. Aggóító szülők, kiknek egyetlen reményük ott áll a messze távolban, a hó takarta hegyek ormáin és örködik hazánk biztonsága felett, — szerető hitvesek, síró gyermekek, akiknek fájó sóhajtása elrepül a gondolat szárnyain — a borus homlokokkal epedő vágyakozással reátok gondoló hű férj, jó apa a magyar katonák ezrei és ezrei felő: nyugtassátok meg vergődő lelketeket. Béke lesz! Ez az új év legelső üdvözlése! Örömhír a paloták urának, boldogságot, vigasztalást adó szózat a kunyhók lakóinak, akik remegve várják vissza a kis család kenyérkeresőjét, két keze munkájával feltartóját!

Béke lesz! Mert nincs okunk a háborura! A magyar emberre a bájos eliensége sem mondhatja azt, hogy gyáva. Minden rosszat: csak ezt az egyet nem foghatja reánk senki sem! De mi sem tudunk és nem akarunk idegen népek szabadságának eltiprói lenni. A magunkét nem hagyjuk: a másét nem bántjuk.

Ha az újév vissza fogja adni az ország-nak nyugodalmát, ha ki-ki visszatér majd a maga dolgos munkakörébe, ha a tél bilincseinek lepattanása, után mint egy megzavart hangyaboly, újból fel fogjuk építeni azt, amit a mult esztendő pusztítása lerombolt: kell, hogy ez a megújodás kell, hogy az alkotás képe ne szorítokozzék csupán magán-életünkre, gazdaságunkra kell, hogy megszűlessék az ország politikai békéje is.

Lám! Mikor az egész világ harora készen lesse az ágyuk eldördítését; lám! mikor sohasem látott embertömegek százezrei várják a jelt a rettenetes emberyülkölésre, pusztulás, rombolás, a háboru minden borzalma helyett a világ hatalmasai megfogják, megtudják teremteni a békét.

Csak mi magyarok gyűlölők egymást annyira, csak a mi féktelen haragunk lenne olyan engesztelhetetlen, hogy meg ne találhatnók a kibontakozás utját?

A béke feltétele: a jog és törvénytisztélet. Azok, akiknek összes fegyverök a hatalom erőszaka, nem lehet szerepök az ország kormányzásában. A csendőr szuronya, a rendőr fegyvere, utóvégre is gonosztévők

üldözésére adatott és nem azért, hogy a magyar képviselő melléne szegessessék. Be kell látniok, hogy az ut, melyen haladtak, végzetes és ezek nyomán béke nem teremhet.

Alljanak tehát félre! És egy az erőszak és önkény szennyeivel be nem mooskolt, megbízható államférfi rövid napok alatt nyugalmat teremthet.

Mi sem magunknak akarunk hatalmat! Mi békét szeretnénk a sokat szenvedett nemzetnek.

A ki a saját személyét többre nézi, mint a haza javát, azt előbb utóbb összetöri az igazság ereje!

Mi szeretnénk a békét — harc nélkül: de ha lesz, állni fogjuk azt is — mint egy ember — rendületlenül!

Ezzel a hittel, ezzel az érzéssel kívánok az olvasónak boldog új esztendőt!

Elnökkérdés a Polgári Együletben.

A nagykanizsai Polgári Együletben egészen más levegő van, mint hasonló egyesületekben lenni szokott. A demokráciának egy óráját tekinthetjük benne abban a pöffeszkedő, ezer kasztra szakadt városunkban. A közgyűléseket követő bankett mindig olyan-nak tűnt elénk, mint egy családi lakoma, hol egyformán helyet foglal a családnek szegény és gazdag tagja, a családnek táblai bíró fia, a becsületes iparos-sal és kishivatalnokkal együtt.

Hogy mi hozta létre ezt az egészséges szellemet, azt egy hirtelenben nem lehet megállapítani, ez studium dolga volna. De azt hiszem, hogy része van ebben minden számottevő tagnak, de főképpen az elnöknek, dr. Bentzik Ferencnek, aki már 28 év óta ideális kötelességűdással és a tagok osztatlan szeretetével és bizalmával körvezeve áll a P. E. élén.

Három évvel ezelőtt ünnepelte az Egyesület elnökségének 25. éves évfordulóját és egyhangú lelkesedéssel határozta el arképének megfestését, ami azóta ünnepség keretében, le is lepleztetett. Ugylátjuk azonban, hogy éppen az az ideális kötelességűdás, mely dr. Bentzik Ferenc minden térra való működését jellemzi, érlelhetette meg benne azt a gondolatot, hogy talán ő még sem tölti be teljesen a minden alkalommal, közlekedéssel felajánlott elnöki tisztet. Ennek hatása alatt a következő körlevelet küldette sőt a P. E. minden tagjához:

Igen tisztelt tagtárs ur! Már régóta érzem, hogy nem töltöm be megfelelően a Polgári Egyület elnöki székét. Közöml. önállóság, hogy ezen állásra többé nem pályázom. Kérem, hogy ezt tudomására venni, az 1913. február 2-án a tárgyban is megtartandó évi rendes közgyűlésben bizalmával mást megajándékozni, anem nagybecsű jóindulattal továbbra is megtartani a eddigi szives támogatásáért

*) Mezőssy Béla államtudós urnak lapunk számára írt fényűzőt aznál a megjegyzéssel hozza a Zalai Közlöny, hogy annak pártatlan hangját minden békeszerető ember figyelmére méltónak tartja. A szerk.

hálas köszönetemet elfogadni méltóztatnak. Nagykanizsa, 1912 december 16-án. — Kiltető tisztelettel Dr. Bentzik Ferenc a nagykanizsai Polgári Egylet elnöke.

Érthető megdöbbenéssel olvasta minden tag és megindult a lemondás tárgyalása az egylet tagjai között csak úgy nem hivatalosan. Találkozások kerültek felszínre, hogy nem történt-e bárhol is, vagy bármely alkalommal valami nyilatkozat, mely talán elkedvetlenül tette volna a kristályos korrektségu elnököt. Utánna jártunk a dolognak és nem akadtunk nyomára semmiféle ilyen dolognak. A Polgári Egylet egyelőre nem tud elképzelni más elnököt, mint dr. Bentzik Ferencet. Hiszen néhai Oszterhuber László alelnöki állása is betöltésre vár, ami szintén eminens gondja a választmányának és a közgyűlésnek. Nem lehet hát mindazért elnökséget jelöljen új kipróbáltan kezébe tenni. Aki 28 év óta szíve megelegérel ápolta a P. E. életfolyását, és nem hagyhatja el akkor, amikor tehetségese, egyéni kvalitásainak támasztát nem nélkülözheti. A választmány teljes tudatában van és úgy fontosságának és f. h. 28-án bizalmas értekezletben egyhangulag elhatározza, hogy felkéri dr. Bentzik Ferencet, viselője tovább is a Polgári Egylet elnöki tisztét, melyet közzserzetben és köztiszteletben álló egyénisége a leghelyesebb felfogással töltött be.

Nincs más tudomásunk arról, hogy a küldöttség eljárta-e már megbízatásában, de reméljük, hogy éppen az egész ország egészséges demokratikus haladásának korszakában újra sorompóba lép dr. Bentzik Ferenc és az a demokratikus okzist, melynek neve Polgári Egylet még ideálisabbá, erősebbé és szebbé fogja tenni.

Egy egyleti tag.

Mész az utcán.

— *Parainézis.* —

Mész az utcán, felebarátom, szép lassan, lassan csendesen. Talán gondolkodsz, talán nem (és inkább nem), de mindenesetre szízdod a szerbeket, azt a röpök mitugrász bandát. Szízdod, de csak magadban, a lelked mélyén; ugyanis egyedül mész az utcán. Mész és szízdod! Lassan, de biztosan, hogy tíne bele....

És beléd üt. Pont a nyakadra, esetleg pont a fejed bubájára. Amint mész lassan, lassan csendesen. Előbb is némileg mérges voltál, most már határozottan dühös, mint egy jól nevelt kocsis.

Egy kis sé barátásgatlan modorban felveszed, ami beléd ütött. Egy kedves almacsutak, egy marék narancshéj, egy szeretetreméltó tvegserép, esetleg egy eleven porfölből. Ezt is felveszed, aztán elképvede és keserően tekintgysz az ég felé és ott valahol a második emeleten egy kedves pofa vigyorog feléd, nyelvélt öltögeti és szemem föl. Te leghelyesebben teszed, ha keservebben vesét hánysz, minután elhordtad szerencsétlen irhádát. Látóvólón kívül visszatekintesz, semmi nyoma: a nap aranyáugarával pajzánkodva játszik a csukot és csendes ablakon, kaján utcafutok röhögnek szemtelen pofával és peregnek a a fákrl és ősi levelek.

Tovább mész. A sikos, csuszos és egyeneiten talajon egész nyugodtan kitörhüted a lábodat, de sokkal okosabb, ha a fejed tördöl be. Akkor nem sántulatsz meg. Így minden veszedelem nélkül eljuthatsz a Toleky, Petöfi, Csányi és egy eszem más kedves és hasonlóan kellemes utcába. Nyilván azt gondold, hogy a csendes utcában nyugodtan sétálhatsz és evégből megállapítod, hogy a muszka is kutya, hogy a köztisztaság nagyon jó vice, hogy egyszer se nyílik az akéfa virága, hogy csahos kuttyák ugatnak az éjbe.

És eltűnsz, amint mész lassan, lassan, de cse-

desen. Rövid tapogatódsza után kénytelen vagy megállapítani, hogy tévedésből az árókba léptél, amely közveintlen a járdá mellett húzódik szerényen, hosszasan és nyitva barátásgos öleléssel várva a beléje fordulókat. Ezt a barátásgos ölelést kellemlen szaga dacára elég kényelmetlennek találod. Dícséretreméltó buszgalommal igyekszel kieviekölni, azonban hosszúságát aránya szerint ez kisebb, nagyobb mértékben egyáltalán nem sikerül. Ha csak egy méter hosszú vagy, elnyeletsz a fejed bubájá, mint egykoron Jó úas esetleg még tovább; bá már két méter hosszú vagy, akkor marad valami fölül is, de est meg a patkányok csipdosik még kedvesen, mint nem egykoron az öreg urak a fiatal lányokat. Te akár egy, akár két méter hosszúságodban egyaránt rosszul érzed magadat és hidd el, legokosabban teszed, ha megfulladsz.

Aztán ha kimészál, szaladsz a sóhivatalba.

(H—nő.)

HIREK.

Szilveszter éjjel.

Szilveszter éje. Pár óra, röpke percek...

S kapu kitarúl s rejtve rejtett

Dús kincsei az új időnek

A jelen szegényes asztalára dőlnek;

Örömök, vágyak, szent remények,

Dalos nappalok és csendes éjek

Gurulnak bőven szerzesztél.

Talan az Újev majd két marékka hullat

...Fényi, szint, sugári rám borulnak,

Lilás alkony hajnalra válik,

S a lelkem megöröl börtön porrá mállik,

S rózsá mosolyg a teli óra....

— Ginyosan ketveg a régi óra

És rám nevet az éji csend.

CSÁNY LÁSZLÓ.

— **Újev.** Olvasóinknak boldog újévet kívánunk!

— **Keasethly diszpolgára.** Vaszary Kólos heregprimás Keasethly diszpolgára választotta. A rendkívüli közgyűlésen, melyet e célból tartottak, Berkes Ottó, pliarista gimnáziumi igazgató mondott tünepi beszédet. A gyűlés táviratilag üdvözölte a heregprimást és így értesítette diszpolgárra választását.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Hoeh Oszkár a budapesti ügyvédvizsgálat bizottság elölt letette az ügyvédi vizsgát és iródját megnyitotta.

— **Tanácsülés.** Az év végén összehírdölt ügyek miatt ma délelött tanácsülés volt a városkázán.

— **Karácsonyi zsur.** Karácsony másodnapján tartotta a helybeli izraelita jótékony nőegylet hagyományos karácsonyi zsurját a kaszinó nagy termében. A közönség nagy számmal jelent meg a zsuron, hol énni-inni való bőségen állott a vendégek rendelkezésére. A zsur kiválóan sikerült, a közönség egész vacsora ideig maradt együtt és kitünően mulatoitb-bar tánc az idén nem volt.

— **Városi közgyűlések a megyében.** Csáktornya nagyközségnek legutóbb tartott közgyűlésén készült megvitatarra a Nagykanizsán létesítendő felsőbb leányiskolához kért segély ügye. Csáktornya kimondta, hogy... A nagykanizsai felsőbb leányiskola egyesület kéréséb, hogy a város a Nagykanizsán felállítandó felsőbb leányiskola támogatására alapítolagnak lépjen be, a saját nagymérvű kulturális kiadásai miatt nem teljesítheti.

Alsólvendya nagyközség képviselőtestülete szombaton délután, közgyűlést tartott, melyon foglalkoztak az alsólvendya — letenyé — nagykanizsai h. e. vasutonal ügyével, illetöleg azaz a körvénnyel, melyet Sain Miklós elbengedélyes intézött Alsólvendyához a már régbben megszavazott 20,000 korona törzsszerény-hozjárólasi telemeles iránt. Konstatálni kell, hogy Alsólvendya telemeles átészta ennek a vasutnak jelentőségét és ennek legutóbbi közgyűlésén is kifejezett adót, amennyiben az Alsólvendya által már megszavazott huszezer koronát, épp a duplájára, negyvenezerre emelte fel. Ezt az összeget Alsólvendya hosszú lejáratú kölcsönöképp szerzi meg. Az Alsólvendya nagykanizsai vasutnak so vizontagságosa keresztöl ment ögys különben a kövekek stádiámban van: az alsólvendya — nagykanizsai vasut engedélyezési tárgyalása Budapesten megtörtént. Az előterjesztett iratok során megállapították, hogy a vasut 5 millió 863 ezer koronába kerül. Miután az építés csak akkor engedélyezhető, ha az építési költség 35 százaléka elsőbbségi részvények által biztosítva van, még nagyon kevése a vasut létesítése, mert eddig csak 604 ezer K biztosítottak, még hiányzik tehát majdnem másfél millió korona. Az érdekeltség azonban nagyon bizki, hogy az építendő vasut mentén ellenölt községek a részvények jegezését folytatják, legalább 900 ezer koronáig, a hátralévő összeg meg állami és posta szállítási hozzájárulás címen talál majd fedezetet.

— **Órák a szerb határt.** A háborus veszelem még nem mult el. Most érkezett meg a megyékés a belügyminiszter azon rendelete, hogy Szerbiába ezentul csasir utlovállal lehet menni. Aki Zimonyból Belgrádba, vagy bárhonnan szerb területre akar menni, akár csak egy napra is, tartozik utlevéllet váltálni. Ösupán nagy várost, illetve községet mentesít a rendelet az utlevél közezszer alól. E helyek: Pancsova, Koverára, Buziás és Orsova. E helyeknél a határ átlépése rövidebb időközökben utlevél nélkül is szabad. Zalamegye alispánja a napokban küldötte meg Nagykanizsa városának kihirdetés ezt a rendeletet.

— **Fintal betörök.** A helybeli Edison mozgófényképszínházban karácsony második napján betörést követtek el. Három fiatal tanoue beszélt össo, hogy az Edison-mozgó kasszáját kirabolják. A három jómadár közül az egyik lakatos inas volt, aki alkalocsokott vett magához. A fiuk nagy raffiniával hajlottak végre a betörés. Megvárták, míg vége lett az előadásoknak és az utcaik elnéptelenedtek. Akkor a Szarvas szálló hátsó, Sugár-utó rácskapuját egy álkulcsos kinyitották. Végiglopották a Szarvas szálló hosszú udvarán, az istállók mellett. A mozgószínháznak egyik udvarra nyíló ablakát benyomták s azou át mind a hárman bemászta a belső terembe. Azonban csak bent tapasztalták, hogy a náluk lévő esak-közöklök a kasszát, amely egy asztal fölött képezte, nem tudták kinyitani, az asztalt pedig a kasszával együtt nem tudták a kis ablakon kiemelni, ezért felöltötek az udvari ajtó s azon keresztül ut az asztalt a kasszával együtt elvitték. Az utcán ujra felszengetni kezdték, de a kassa nem nyílt ki. Erre az asztalt elvitték az egyik fiu mesterének műhelyébe, melyet szintén álkulccsal nyitották ki. Ottan azasztal felszerelték a kasszát és találtak benne összesen hat fillért és több száz mozijegyet. A mozijegyeket rögtön elrejtették. De a rendőrség a nyomozás folyamán kétségen kívül beigazolta bűnösségüket, mely bűrtelmes vallomást tettek a betörök 13, 14, 15 évesek. A gyermekbűrség elő állitják öket.

— **Gyászrovat.** A mult héten elhunyt Gartner Vilmos hatvanegy éves korában. Az elhunyt, akibon dr. Gartner Antal nagykanizsai ügyvéd édes atyja vezette el, ugyazsámu rokonság gyászolja. A mult héten hunyt el Löwy Adolf is hetvenéves korában. Az elhunytól, aki az Adria biztosítási társaság helybeli ügynököségének volt főnöke hosszú időn keresztül, a nagykanizsai tsakérközpontú igazgatóság és felügyelő bizottsága, melyeknek tagja volt, külön gyászjelentést adott ki.

— **Lapunk legközelebbi száma** az új év és a vikarozest ünnepe miatt szombat délután jelenik meg.

— **Szerencsétlenül járt kocsis.** Papp István Landler Antal szepetknai uradalmában volt alkalmazva mint gazdasági cseléd. A felügyelőre eskik voltak bízva. Ezekre vigyázott és gondozta őket, az egyik lö hasba rugta, egy hogy rögtön elájult. A besétő gazdasági cselédék mosták fel Pappot, akit egy darabig a lakásán, Szepetkénygyógyították, most azonban beszállították a nagykanizsai kórházba. Állapota nagyon súlyos. A szerencsétlenül járt kocsiat, aki negyvenhét éves és öt gyermek apja, tegnap hallgatta ki a rendőrség. Ugy látszik azonban, hogy sérléseért senkit sem terhel felelősség.

— **Leharapta az újját.** Gaál József, zala-szentbálsai földműves a multrók háza előtt Áldogált. Arra jött Boros István, Gaálnak régi haragosa. Borosnak fejsze volt a vállára vetve. Gaál belekötött Borosba. — Megállj, kiáltotta. Boros visszafelé Gaálnak, mire a két haragos között heves szóváltás támadt, amely csakhamar tetlegességre fajult. Boros a órá lö fejszével meg akarta ütni Gaált, aki erre elvette tőle azt. Majd birkózni kezdtek, mire Boros egy hirtelen mozdulattal a szájába kapta ellensége kinyújtját és úgy beleharapott, hogy Gaál ordítva esett össze a földalton. Beszállították a kanizsai kórházba.

— **Tolvaj cselédeány.** Kocsis János és Benkő János rendőrök huszonnyolcezer éven át járatorok voltak és azt vélték észre a Magyar utcában, hogy egy leány valami gyanus csomagot cipel magával. Amint a leány meglátta a rendőröket, a leány besurant az egyik házába. Utána mentek és a leányt épp akkor tartóztatták fel, amikor lakása ajtaján akart bemenni. Nyomban elvették tőle a csomagot és abban két fazekat és két evgető bört találtak. Rögtön bevallotta, hogy öt Benkovic Annának hívják és Stüssi Ignác magyar-utcai fakereskedőnél szolgál. A tárgyakat gazdájától lopta el, akit már régebbi idő óta rendszeren megkároztat. Elmentek a leány lakására ahol sejt, lisztet, edényeket, fehérmert, befőttet, fejszét, egy egész lomárt találtak, amit mind a gazdájától lopott el. A leányt letartóztatták és az eljárást ellene megindították.

— **Jó rokonok.** Durgó József szabarai lakos meglátogatta Szabarban Beke Rozáliát. Két fia Durgó Pál és József, meg a menyje Czinát Rozália után mentek és, vizit közben Beke Rozália szemé láttára Durgó uramnak neki mentek és — legalább egy beszélő el — so szó, se beszéd, minden ok nélkül alaposan elverték, a földre tiporták, miközben a menyecske a hátán verte hozzá a laktust. A vizitelt Durgót sérléseivel a kanizsai kórházba szállították, ahol kihallgatták. Most megindul a nyomozás, hogy vajon Durgó elverése tényleg „minden ok nélkül történt-e?

— **A feljelentő jutalma.** A háborus események hozták magukkal a következő intézkedést. A belügyminiszter elrendelte, hogy mindenki, aki feljelentést az övadék letételére köteles kivándorlót, ha övadék letétele nélkül vándorol ki, illetőleg kivándorlasi célból utrakol: feljelentésért nyolc korona jutalomban részesül. De ennek a jutalomnak feltétele az is, hogy a kivándorlót a hatóság elfogja. A jutalmat azonban csak azután veheti fel a feljelentő, ha már az, akit feljelentett, jogerősen el van ítélve. Igazolással, ha a feljelentés írásban történt, a feljelentési kérvény, ha pedig szóval történt, akkor a feljelentésről felvett jegyzőkönyv hiteles másolata szolgál.

— **Elhalasztott befizetés.** A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Önszegély Szövetkezet-pél a szerdai befizetés új ünnepe miatt pénteken azaz jan. 3-án lesz megtartva.

— **Czűrbusz Géza könyve** Czűrbusz Géza piarista tanár évekkal ezelőtt a nagykanizsai róm. kath. gimnáziumban tanított. Kitűnő földrajz könyvét most is használták a középiskolákban. Azóta Czűrbusz egyetemi tanár lett a budapesti tudományegyetem filozófiai szakán és pár héttel ezelőtt egy újabb könyvvel lépett a nyilvánosság elé, mely tudomány körökben a legmesszebb menő mozgolódást keltette fel. A könyv címe: A nemzeti művelődés geográfiaja és a geográfiai fatalitások. A könyv éke főleg Lőczy ellen irányul, kinek geográfiai fellegását és kutatásait nagyon hevesen megítámdja. Legutóbb Paragrafus álnév alatt jelent meg (tanács) Czűrbusz ellen a Magyar Figyelőben. Ez érdekes, de indultatos tudományos vita előreláthatólag még nem ér véget.

— **Nemesített mangalica sertés.** A Magyarországon általánosan elterjedt mangalica sertésnek az a nagy hibája, hogy szaporasága nagyon kicsiny, hogy fejlődése nagyon lassu, hogy az évszázadok kérészer való malacoztatást nem tűri. Megkísérlették e bajon segíteni részint tenyészkiválasztás útján, részint által a sertésekkel való keresztezés útján. Egyik eljárás sem vezetett eredményre, mert bár az angol sertésekkel való keresztezés által gyorsabban fejlődő, szaporává lehet tenni a mangalicát, de elveszteti gondörző szörzetét, zsírtelmező képességét és edzettségét. Most legújabbban sikerült egy olyan keresztezést előállítani, a mely külsőleg is teljesen hasonló a gondörző mangalichához, edzettsége és túró képessége is teljesen egyező és e mellett éppen annyi szirt termel, de gyorsabban hízik. Ezeket a nemesített mangalica sertéseket Kovácsy Béla sertésenyésztési r. t. tenyésztési Esztergom megyében, a Dorog melletti Sátorköz pusztán. Sertésenyésztésünk jövődmezőbbé tétele érdekében kivánatos volna, hogy a sertések menüjé gyorsabban terjedjenek el hazánkban. Megrendelésekkel nevezett r. t. intézettséghez kell fordulni.

— **Gyilkosság Gelsén.** Belina József huszonhárom éves cipész és Odrovics Ferenc hasonlóan éves napszámos együtt mulatott vasárnap egy gelsői korezmában. Odrovics mulatozás közben kidobta a korezmából Belina öccsét. Ezért Belina hosszú forralt. Mikor Odrovics hazafelé ment, a lakása előtt egy szalmakazal mögé bujva megleste őt és egy fejszével fejbevágta. Odrovics öszeroskadott. Reggel akadtak rá. A fején hatalmas seb tárogott, az agyvejeje pedig az ingére loccsant. Még volt egy kis élet benne, de csakhamar meghalt. A gyilkost letartóztatták és bebizították a kanizsai ügyészség fogházába.

KOTILLONOK
dus választékban
jutányos árban kapható
Ifj. Wajdits Józsefnél.

Irodalom.

— **A lapok karácsonyi számai** egymást igyekeznek felülmúlni. Egyik jubileumot ül és ezen címen hoz rengeteg olvasnivalót és hirdetést; a másik nagy számot ad, mert az már egy ilik kétszer egy évben: huszvékor és karácsonykor, — legutóbb ad mégis csak a Pesti Hirlap, mert az a nagy karácsonyi számhoz, mely duplája a rendes vasárnap kiadásnak, még egy gyönyörű kiállítás, hasznos és érdekes tartalom almanachot is ad ajándékkul minden előfizetőnek. A Pesti Hirlap 1913-ik évi nagy képes naptára valóságos díszmű, melynek bolti ára 6 korona, az előfizető pedig ingyen karácsonyi ajándékba kapta. Az újkéror belépő új előfizető, ha negyedévre 7 K és 55 fillér postadíjj bektől, megkapja a Pesti Hirlap Naptárát is. A Pesti Hirlap egész évben át napról-napra 16—24 oldalal többet ad, mint más napilapok, ugyanazon árért és vannak speciális rovatai, mint a Kertészet, Műszaki újdonságok, Katonai rovat, Tanügyi rovat, Sakk-rovat, Szerkesztői úzenetek (minden nap egész oldal). Magyarországi legelő és legnépszerűbb írói ma mind a Pesti Hirlap munkatársai, úgy hogy egy más napilap sem dícsőkedhetik ilyen írói gárdával. Politikai irány radikálisan szabadelvű és demokratikus; foggetlen és szókímőndő újság köztudomás szerint. Előfizetési ára egy hóra 2 kor. 40 fillér; negyedévre 7 kor. A Divat-Szalón című pompás divatlapal együtt negyedévre 9 kor. 50 f. Kidőhívvala, hóvá az előfizetést küldeni kell, Budapest, Váci-körút 78. szám alatt van.

HIRDETÉSEK.

A sült galamb

ma már csak a példabeszéd. Ha valaminek sikert akar elérni, akkor foglalkoznia kell az **Gygygyel**. Ha eladni akar, ha venni akar, célját csakoly munkával, kevés pénzért elérheti. Adja fel a szükséges hirdetését a **ZALAI KÖZLÖNY**-nek, ha hirdetésre olesó tarifa mellett, pontosan az Ön által kijelölt helyen és formában fog megjeleneni.

Tervezetet díjmentesen készítünk ○ ○ ○ ○ ○

NÉVJEGYEK

eddig még nem látott nagy választékban jutányos árban kaphatók

Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében és könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések gyorsan elintéztetnek.

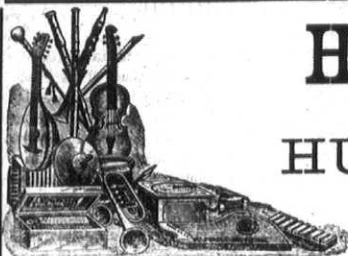
HANGSZEREKET

ÉS

HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétellel. — Kereskedek arról, hogy csakis jó és az értéknek megfelelő hangszereket szállítok, ennél fogva megengedem a kicserélést ha az 3 napon belül az átvétel után történik. — Megsértett árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 300 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor-ért. — Hegedűvonók: 1, 1'50, 2, 2'60, 3, 4 kor-ért. Hegedűvonók fennambukfiából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor-ért. — Hegedűtokok: 6, 7 60 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1'40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10% -kal drágábbak. — Cello. Iskolascello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 1'60-tól 3 kor.-ig. — Cellovonó fennambukfiából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{1}{4}$ -es 72 kor. $\frac{1}{2}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Üzitorák.

Primitóra, jávorfa, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Primitóra palizandertető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Primitóra egész 64, 70, 80 kor. — Koncertitóra a fent felsorolt minőségben is, azonban drjba 4 koronával drágább. — Magyar népitórák közönséges kivitelben, egész-kótás 9 kor., jobb minőségű. fél-v. 10 kor., díofa-tetővel 12 kor., utáns. palisándfából 14 korona.

Rézfuvohangszerek.

Minden rézfuvohangszer la 3 cilinder géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt 60, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok C vagy B, 110 120 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatifából ujezűst billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolófűtők: 5'20, 5'60, 6'40 korona.

Klarinettek.

Fekete granatifából, ujezűst billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz fabronccsal 10 esavar 56 kor. — Nagy dob rézbroncs és 10 esavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Huzoharmonikák.

Huzoharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjárú fúvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitűnő hanggal, drjba 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háromszoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám.